

SERXWEBÜN

HİC BİR ŞEY BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜKTEN DAHA DEĞERLİ DEĞİLDİR

Sayı: 9 / EYLÜL 1982 / 2. DM.

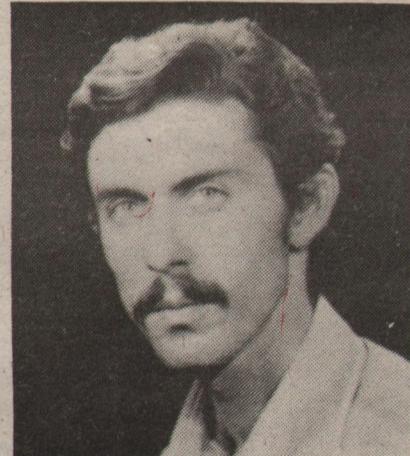
Diyarbakır Cezaevi'nde baskı ve katliama rağmen, DEVRİMCI DİRENİŞ devam ediyor!

Sömürgeci-faşist cuntanın Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde, PKK kadro ve taraftarlarına karşı giriştiği imha savaşı aralıksız sürmektedir.

PKK - MK üyesi Mazlum DOĞAN'ın işkencede boğularak öldürülmesi üzerine açığa çıkan 21 Mart kanlı katliamı sırasında, daha birçok PKK kadro ve savaşçısının katledildiği, ancak bunalardan çoğunun dünya kamuoyunun tepkisinden çekinen sömürgeciler tarafından gizlice gömülüdür bildirilmektedir. Tahir ŞAHİN ve Cemal KILIÇ'tan sonra PKK önder kadrolarından Ferhat KURTAY ile Necmi ÖNER, Bedri CAN, Eşref MİLLİ, Mahmut ZENGİN, Ali ERASLAN ve Asker DEMİR'in cenazelerinin de uzun aralıklarla ailelerine verilmesi katliamın boyutlarını ve halâ devam ettiğini göstermektedir.

Katliamın çok gizli tutulması ve görüşlerin yasaklanması rağmen

men, yapılan operasyonlar sonucu gözaltına alınarak işkence merkezlerine götürülen ve daha sonra bırakılan yurtsever köylüler, sömürgeci zindanlardaki işkence ve katliamları açığa çıkarıyorlar.

Ferhat Kurtay

Yurtsever köylülerden alınan bilgilere göre özellikle son aylarda cinayetler daha büyük bir artış

göstermeye ve zindanlardan her gün yeni cesetler çıkmaktadır. Ancak isimlerin titizlikle gizlenmesi ve görüşmelerin yasaklanması nedeniyle cesetlerin kime ait olduğu konusunda sağlıklı bilgiler alınamamaktadır.

Savaş esirlerinin aç, susuz ve uyuksuz bırakılmalarının yanı sıra, birbirinden tecrit hücrelerde yoğun işkenceler yoluyla fiziki imha tabi tutuldukları, mahkemelere gidiş-gelişlerinde başı başına bir işkence olduğu, biribirlerine zincirlerle bağlanan tutukluların demir kafesler içinde sürekli işkencelerden geçirildikleri belirtmektedir.

SAVAŞ ESİRLERİNİN 15 TEMMUZ'DA BAŞLATTIKLARI ÖLÜM ORUCU KARARLILIKLA SÜRÜYOR!

Sömürgeci-faşist cunta, savaş esirlerini Saygon zindanlarını geride bırakan bir vahşet örneğiyle imha etmeye çalışırken, PKK'lı savaş esirlerinin bu vahşeti protesto etmek amacıyla 15 Temmuz'dan bu yana başlattıkları ÖLÜM ORUCU devam ediyor. Üzerlerinde uygulanan her türlü işkence ve baskiya rağmen direnişi en zor şartlar altında bile canlı tutmasını bilen PKK'lı savaş esirleri sömürgeciliğin yargalandığı alanlar haline getirdikleri mahkemeler ve zindanlarda, çiplak ellerine rağmen, düşmana karşı her biri bir silah olmakta, boğulmak istenen devrimci direnişi sürekli yükseltmektedirler. İçlerinde PKK-MK

Devamı S: 15'te

İÇİNDEKİLER

- Haber - Yorum 2-3
- Mahkeme Tutanaklarından 4
- Avrupalı Bir Demokratin Gözüyle Sömürgeci Türk Mahkemeleri 5
- Anayasa Değil, Devrim 6-7
- Gerici Afgan Mültecilerinin Kürdistan'a Yerleştirilmesine Tepkiler Sürüyor 8
- 12 Eylül Yönetimi Hangi Noktaya Geldi 9
- Kürdistan Ulusal Kurtuluş Problemi ve Çözüm Yolu 10-11-12-13
- Kürtçe Yazilar 16-17
- Axşun Şehitlerinin Anısına 20

FHCK'NIN SON DURUMA İLİŞKİN BASIN AÇIKLAMASI

Siyonist savaş bakanı Ariel Sharon'un da açıkladığı gibi, aslında 1981'in Temmuz ayında Lübnan'a yapılması kararlaştırılan siyonist işgal harekâti, objektif koşulların daha fazla olgunlaşmasının bekleyışı içinde, şimdije kadar ertelenerek 1982 Haziran'ının döründünde başlatıldı.

Özellikle Camp-Dawid anlaşmasından sonra, siyonist düşmanı ittifak etmeye başlayan ve içli-dışı ilişkiler geliştirecek ABD emperyalizmine teslim olma yolunda ilerleyen Arap ve Lübnan gericiliği ile birlikte, FKÖ'ye ve O'nun yetmişli yıllar boyunca siyonizme karşı koymada Lübnan yurtsever hareketiyle gelişirdiği ittifaklar temeline dayanan Lübnan'daki varlığına son verme çabası işgalin temel itici nedenidir.

Örgütün (FKÖ) genelde bu ittifaklara karşı tutumu, özellikle özerklik komplosunu boşça çıkarma, buna ilaveten baskı yoluyla Suriye'ye diz çöktürüp Camp-Dawid anlaşmasına çekme doğrultusunda harcanan çabalara karşı Suriye'nin muhalif tutumu, bu işgal isteğini daha da güçlendirmiştir.

Olayın meydana geldiği zaman içinde, bölgede cereyan eden diğer iki önemli olay ise işgalin başlamasını hızlandıran faktörler olmuştur.

Birinci faktör; siyonizmin Sina'dan geri çekilmesinin tamamlanmasıydı. Yani siyonist ordunun güney cephesinde (Mısır) oylanmasını engellenmesi işlemiydi.

İkinci faktör ise; Dizifol ve Hürremşehr muharebesinde İran ordusunun Irak ordusuna karşı kazandığı zaferdi. Yani bu zaferin, bölgeyi tümenden etkileyeceğini ve kendi iç durumlarını da sarsacağıni anlayan Arap gericileri ile onların koruyucuları emperyalistlerin yürügüne saldığı korkuydu.

Böylelikle Lübnan'a karşı düşmanlığın başlatılması için tüm emenler biraraya gelmiş oldu. ABD'nin eski dışişleri bakanı Alexander Haig'de güçlerinin yettiği oranda bölgeyle ilgili üç önemli sorunun acilen çözülmesi gerektiğini söylemişti. Bu sorunlar; Lübnan sorunu, işgal altındaki Filistin topraklarında özerklik ve Haliç savaşıydı.

Ve işgal başladı. Bizler, işgali ARD ile İsrail'in ortaklaşa planladığını içtenlikle biliyoruz. Her ne kadar ABD bu ortaklıktan kurtulmaya çalışırsa da faydası yok. Tüm yayınlar ve diplomatik veriler bizi bu konuda doğrulamaktadır.

Lübnan'a yapılan işgalde ABD ve İsrail siyonizmi ortak hedefler üzerinde anlaştı. Bu mütabakat halâ sürdürmektedir. Üzerinde anlaştıkları hedefler ise şunlardır;

Devamı S: 15'te

Uluslararası Hukukçular Komisyonu savaş esirleri üzerindeki uygulamaları açıklıyor

21 Mart kanlı katliamından sonra işgelen yüzü gizlenmeyecek bir biçimde açığa çıkan cuntanın barbar uygulamalarına daha fazla kayıtsız kalamayan Uluslararası Hukukçular Komisyonu, sömürgeci mahkemeleri yerinde incelemek amacıyla, Ağustos ayı içinde Avusturyalı üyesi Konradt Meingas'ı Diyarbakır'a gönderdi.

Sömürgeci mahkemelerden bazılarını izleyen Konradt Meingas, Diyarbakır dönüşünde hazırladığı raporda, tutuklulara ifadelerin gözleri bağlı olarak imzalatıldığını ve işkence altında alındığını, bu yolda mahkemelere yapılan şikayetlerin ise gözönüne tutulmadığını açıkladı.

Olaya ilişkin bir bildiri yayılan Uluslararası Hukukçular Komisyonu da, tutuklulara kötü muameleler yapılarak sorgulamaları sırasında baskı ve işkenceyle gerçekleşen ifadeler imzalandığını ve durumların hukuk devleti kurallarına uymadığını belirtti.

Uluslararası Hukukçular Komisyonu'nun yaptığı bu açıklama

lar, dünya kamuoyunun dikkatini yeniden Kürdistan ve Diyarbakır zindanları üzerinde topladı.

★★★

Uluslararası Af Örgütü
cezaevlerini
denetlemek istiyor!

Bu arada merkezi Londra'da olan Uluslararası Af Örgütü de, bir sağlık ekibiyle birlikte Diyarbakır Askeri Cezaevi'ni yerinde denetleyebilmek amacıyla Türkiye'nin Londra konsolosluğuna müracaatta bulundu.

Uluslararası Af Örgütü'nün Avrupa'daki çeşitli sektörlere tarafından yapılan açıklamalar da, ellerinde işkence ve baskular altında sağlık durumları giderek kötüleşen 100 kişilik bir isim listesinin bulunduğu, bunları görevlendirmek için Londra'daki Türk konsolosluğuna başvurduklarını, ancak bu isteklerine herhangi bir cevap almadıklarını belirttiler.

★★★

AVRUPA'DA ÖLÜM ORUCUNU DESTEKLEYİCİ EYLEMLER YAPILIYOR

PKK'lı savaş esirlerinin ölüm orucuna başladıklarının duyulmasından sonra, Avrupa'da BIRKOM (Devrimci İşçi, Serxwebün, Kılçım, Emekçi, İşçinin Sesi, Devrimci Savaş, Birlik Yolu, Cephe) ölüm orucunu destekleyen bir bildiri yayınlayarak kamuoyunu bu konuda daha duyarlı ve aktif olmaya çağırırken, Fransa ve Hollanda'daki BIRKOM taraftarları da «Liberation» gazetesi ile «Hollanda Haber Ajansı»nı işgal ettiler.

Fransa'daki BIRKOM tarafları 13 Ağustos 1982 günü «Libération» gazetesine gerçekleştirdikleri işgalle, Diyarbakır zindanlarındaki işkence, baskı ve katliamları protesto ederek, ölüm orucunu destekleyici konuşmalar yaptılar.

İçinde çocukların bulunmasıyla da dikkatleri çeken ve yaklaşık dört saat süren işgal eylemi kamuoyunda yankılar yaratırken, Fransız basını da eyleme

Devamı S: 15'te

ÇAĞRI

FAŞİST CUNTAYI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜNE KATILALIM!

Türkiye ve Kürdistan halkına karşı eşine ender rastlanan sömürü, baskı ve katliamlar yürüten faşist cuntaya karşı bağımsızlık ve özgürlük özlemini militanca haykırmak için, 11 Eylül'de Frankfurt'ta yürüyüşe en geniş katılımlı sağlayalım.

Tarih : 11 Eylül, Cumartesi, saat 10.00

Yer : FRANKFURT - PAULSPLATZ

MARDİN VE KÖYLERİNDE OPERASYON VE TUTUKLAMALARA HİZ VERİLDİ

Sınır boylarına yeni askeri birlikler gönderiliyor

Sömürgeciler, yurtsever Kürdistan köylülerini üzerindeki operasyon, tutuklama ve baskuları artırıyorlar. 12 Eylül öncesi, devrimci mücadelenin yüksek boyutlara ulaştığı ve yurtseverliğin çok köklü olduğu Mardin'in kaza ve köylerinde yurtsever köylülük, uygulanın geniş çaplı operasyonlar ve yaygın tutuklamalarla yıldırılma, pasifize edilmeye çalışılmaktadır.

Yurtsever köylülerden alınan bilgilere göre, Ramazan Bayramı öncesi Derik'te yapılan operasyonda 600 köylü tutuklanmış, günlerce süren işkence ve baskı uygulamalarına maruz bırakılmışlardır. Yapılan bu operasyonlarda meydanlara toplanan halka, enadi kükürlerin yanısıra, insanlık dışı maddi işkencelerin yapıldığı bildirilmiştir.

Sömürgeciler, tüm güney köylerinde arama ve operasyonları artırmış ve geniş çaplı bir yıldırma harekâtına girişmişlerdir. Ağustos ayı başlarında Nusaybin'in merkezinde helikopterlerin de katıldığı büyük bir operasyon gerçekleştirilmiş, şehir merkezi çok küçük olan Nusaybin'de yapılan bu operasyonla halka gözdağı verilmek istenmiştir. Suriye Kürtistan'a sınır olan Nusaybin, sürekli baskı ve operasyonlara maruz kalan bir alandır. Sömürgeciler, Ağustos ayı başında gerçekleştirilenleri bu operasyonda da, sınırda devrimcilerin geçmesini ve kaçakçılığı bahane etmişlerdir. Doğrudan Mardin Sıkıyonetim Komutanlığı'nın yönettiği operasyonda, halktan çok sayıda kişinin tutuklandığı ve ağır işkencelere maruz kaldıkları gelen haberler arasındadır.

halk içinde çelişkiler körüklenerek çatışmalar yaratılmak isteniyor

Derik'in Kızıl Ahmet köyünde yaratılan aşiret çatışmasında 3 köylünün öldürdüğü bildirilmiştir.

Devamı S: 15'te

Okuyucu Mektupları

SERXWEBÜN YAZI KURULUNA

İki-üç yıldan bu yana izine gitmemiştir. Açıkça söylemek gerekiyor ben izine gitmeden önce yapılan baskilar, hakareler ve pahallılıkla ilgili olarak söyleyenlere pek inanmıyorum. Çünkü bir insan olarak insanların bu kadar baskı uygulayacak kadar zalim olacaklarına inanamıyorum. Ama bu iznimde yaşadığım olaylar ve halkın durumunu gördüğümde bugünden yönetimde olanların insanlıkla ilgileri kalmadığını bünlann insan yapılmazken hayvanlar olduğunu anladım. Aslında izine gitmeden önce baskilarla ilgili olarak söyleyen şeylerin az bile olduğunu, Batman ve köylerinde kaldığım bir aylık süre içinde daha iyi kavradım.

İlk Kapıkuleye girdiğimizde rastladığımız olay rüşvet oldu. Kapıkuledeki polislerin çeşitli bahaneler öne sürerek çarptıkları zorlukların altında yatan rüşvetmiş. Biz kendilerine bir malımızın olmadığını, normal izinciler olduğunu anlatlığımız halde sanki adamlar rüşvetlerin yemin etmişcesine bidden 500 DM istediler. Sonuçta 300 DM ile bir saatli kaleme razı olup aldıktan sonra ki giriş işlemlerimizi yaptılar. Halbuki şu andaki yönetim rüşvetin olmadığı

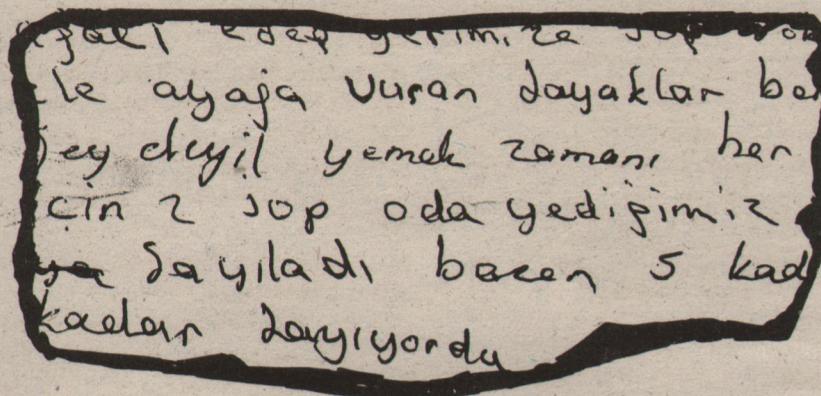
günü iddia ediyor ve halkı da buna inandırmaya çalışıyor. Türkiye'ye girişimizden sonra yolda karşılaşlığımız izincilerle tesadüfi konuşmalarımızda hemen hemen hepinin rüşvet verdigini öğrendim. Ulaşım yollarında ise çok sıkı bir denetim vardı, ama bunu izincile fazla göstermek istemiyorlardı. Cuntanın gelişinden bu yana, Batman ve köylerinde bu zamana kadar hiçbir şey değişmemiş, daha da artmıştır. Her zaman köylere gelip, köylülerle "komünistler buraya uğradı mı, buradan geçti mi? Eğer görüp de söylemezseniz sonunu siz hesaplayın" diye tehdit ediyorlardı. Hatta ben gitmeden kısa bir süre önce köylüler köy meydanına toplamışlar, demişler ki; "bize yardımcı olmalısınız. Komünistler topnaklarını bölmek istiyor, bunlar halk düşmanıdır. Siz de önceleri bunlara alet olmustunuz. Eğer şimdiden sizde varsalar veya buralara gelip gidiyorlar, bize bildirin, eğer bildirmezseniz size de rahat yok bize de. Orduya yardımcı olun siz de kurtulun biz de."

Ama gördüğüm kadlarıyla köylüler bunlardan nefret ediyordu. Batman ve köylerinde ihbarçının çoğaldığı, devletin bunları yönettiği söyleyin. Halk bunlardan çekinerek kimseye konuşmak istemiyordu. Ve herkes birbirinden çekiniyordu. Askerler köylerde talaan ediyorlardı. Bizim köyde elektrik parası için her evden 700-800-1000 lira arasında fazladan açık açık para alınıyordu. Bunların ne için alındığı sorulduğunda

Bir yurtsever köylü gördüğü işkenceleri anlatıyor

Mayıs 1982'de gözaltına alınarak 45 gün işkence ve zulmün altında tutulan yurtsever bir köylünün gönderdiği mektubu yayın-

ıyoruz. Mektubun daha iyi anlaşılması için bazı düzeltmeler yaptığımızı belirtiriz.

5.1982'de yakalandım. 45 günlük gözaltı hatırlımı yazıyorum. 45 gün aydınlichkeit yüzü görmedik. Hatta yatarken gözbağı gözümüzün üstünde. Tabii ki sıkı bağlı. Saat 12'de gece, elbiseyle birlikte üzerimize üçer kova su döküyordular. Elbise kurutma yok. Öyle ıslak elbiseyle saat 1'de yatıyorduk. 4'te kalkıyorduk. Yatmak söyleydi: Sırtüstü, kafa dik, eller göbek üstünde, ayaklar paralel, yoksa yan yatma, kafam çevirmeye yasak, aksi halde hemen dipçik tekme. Sabah 8'den akşam 7'ye kadar sorgulamada kalmıştık. Orada da elektrik, askı. Askıda böyle iki elimizi bağlıyorlar, üstten belimizde iki teker geçiriyorlardı. Tabii ki ayaklarımız yerden kesik. Ayaklarımızın altına işkence ağıacı ile vuruyorlar, edep yerimize jop sokuyorlardı. Ele ve ayağa sürekli vuruyorlardı. Bunlar hiçbir şey değil. Yemek zamanı her bir kaşık için 2 jop yiyorduk. Yediğimiz yemekler sayılıyordu. Bazen 5 kadar bazen 10 kadar sayı-

yordular. Yemek duası; "asker ordusu varolsun, Apocular yokolsun" diye söylenileniyordu. Tabii ki sesi az çikan, en azından elli jop yiyordu. 45 gün, 1 saniye olsun ne dünyayı, yani aydınlığını gördük, ne de gözbağı gözümüzün üstünden çıktı. Gözbağının son kuvvetlerine kadar sıkıydılar. Canın kaşınıyor, önce jop, sonra kaşın diyorlar. Konuşma yok. Yanında kim olduğunu bilmiyorsun. Hele tuvalet, ya dayağı yersin, ya tuvalet yok. 1 tek sigarayı 500 liraya alıyordu. O da asker sigarası. İyi ayakkabıları olanların ayakkabılardan gidiyor, üzerindeki elbiseyi çöplük çaputu haline getiriyorlar. Saçımızı kesiyorlar, bıygımız kalıyor. Bıygımızın hepsini elle yiyorlardı.

Yoldaşlar, ufak-tefekleri söylesem bir kitabı doldurur. Bunlar özettir. Ve bunun gazetede yayınlanmasını istiyorum.

Mardin'den bir yurtsever köylü A.

Sömürgeci cellatlar Diyarbakır'da bir PKK taraftarını daha katletti

Devrimci savaş esirlerinin zindanlarda bağımsızlık ve özgürlük için haykıran direnişçi sesini boğmak, insanlarımıza, ihanetin ve inançsızlığın girdabında bitirmek isteyen sömürgeci faşist katiller çetesesi, direnme savaşının her geçen gün daha da yükselişti karşısında çığına dönerek bütün gücüyle savunmasız savaş esirlerine saldırmakta ve yeni katliam olayları yaratmaktadır.

Bilindiği gibi 21 Mart'ta Diyarbakır Cezaevinde direnişin önderlerinden yüce komünist Mazlum DOĞAN'ın boğularak katledilmesinin ardından önderlerine sahip çıkararak direnişi daha da üst boyutlara çeken savaşı esirlerine karşı toplu katliama girişen cuntanın cellatları, çok sayıda devrimci katletmişlerdi. O günden bu yana zincirleme cinayetlerine devam eden caniler, en son 11 Haziran 1982 günü Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin neferlerinden Asker DEMİR'i işkence sonucu boğarak katlettiler. Ama işledikleri cinayete sahip çıkma yürekliğini bile gösteremeyen faşist cellatlar, Asker DEMİR'in ailesine oğullarının kendisini gömleğiyle boğarak öldürdüğünü söylediler.

Sömürgeci-faşist cunta ne kadar çabalarsa çabalasın halkın en yiğit evlatları savaş esirlerinin direnişçi ruhuna egemen olamayacak, zindanlardan yükseliyorlardı.

Devamı S: 15'te

halkı yoketme operasyonları yapmakta. Ama halkın devrimcilerin bitmediğine dair sonsuz inançları vardı ve bekliyorlardı.

Bir Serxwebün Taraftan.

SERXWEBÜN'a

Ben Libya'da işçiyim. Kars'a bağlı (...) kazasının bir köyünde oturuyorum. İzine gittim. Birkaç gün sonra jandarmalar köye geldi, karakolda borcum var diyerek ben götürdüler. Çok pirpirli komutanların kaldığı ve hiç görümediğim bir yere götürdüler. Orada bulunan en yüksek rütbeli komutan, daha yanına yaklaşmadan yırtıcı bir hayvan gibi, "ulan oruspu çocuğu, Türkiye size dar mı geldi? Sen Libya'da ne yaptın" diyerek tekme tokatla bana gitti. Benim hiçbirşey yapmadım cevabım ise onu daha da çığına çevirerek tekrar tekme ve tokatla üzerine saldım.

Sonra beni nezarete attılar. Nizarette dört tane yaşlı adam daha vardı, ve üçü silah davasından yakalanmıştı. Diğer ise aranmakta olan bir PKK'lı arkadaşı babaşıydı, ve 65 yaşındaydı. Aradan biraz zaman geçmeden beni ve ihtiyar amcayı çağrıldılar. Gözüdenmiş karakol komutanı bu ihtiyar amcaya, "senin oğlu Libya'dan para, mektup ve bant gönderiyor, bize adresini ver" dedi. İhtiyar amca "bana mektup para falan gelmedi" diyince, gözlerimin önünde ona maddi ve manevi bir

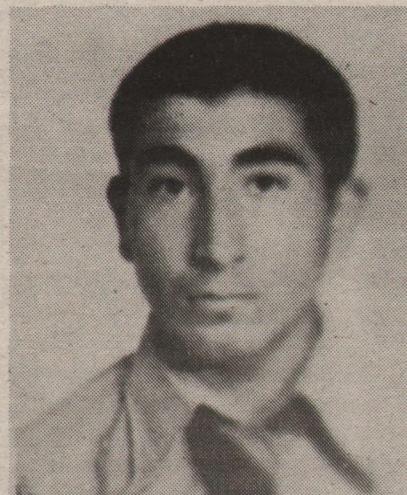
Açıkçası şu anda halk korkuyor. Yönetime karşı çok hoşnutsuzdur. Yine de bir suskuluk var. Hatta evlerine gittiğim bazı insanlar nefret etmelerine rağmen Atatürk'ün resmini bile evine asmak zorunda kalmışlardır. Şu anda her şeyi anlatacak güçte değilim. Batman ve çevresinde cuntanın baskuları yoğunlaşıyor. Cunta halâ devrimcileri ve

Devamı S: 14'te

Ölümünün 3. yıldönümünde Aytekin TUĞLUK'u saygıyla anıyoruz

İşbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisi 1960'lar döneminden başlayarak 1970'lerde daha da derinleşen ekonomik bunalımına bağlı olarak yükselen halkın muhalefetini bastırmak ve içine girdiği çöküş aşamasında ömrünü biraz daha uzatabilmek için Türkiye ve Kürdistan halkları üzerinde amansız bir baskı ve zulüm politikasını hayata geçirdi.

Özellikle 1973'lerde idolojik bir akım olarak ortaya çıkan 1978'lerde maddi bir güç haline dönünen Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin önder gücü PKK Hareketinin geniş emekçi kitleleri sarması ve Türkiye devrimci-demokratik güçlerinin artan muhalefeti karşısında paniğe kapılan sömürgeci Türk burjuvazisi, gerici yönetimini ayakta tutabilmek için halkın üzerinde çeşitli oyular tertipledi. Bir yandan çeşitli suni çelişkiler yaratarak halkın birbirine kırdırtırken, diğer

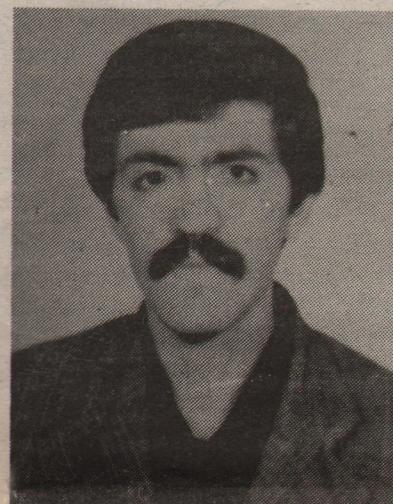

Aytekin Tuğluk

yandan faşist beslemelerini salırtarak gözdağı vermeye ve Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesini bastırmaya çalıştı. Bütün çabalara karşılık istediği huzur ortamını yaratamayan tekelci Türk burjuvazisi, Maraş katliamını

Devamı S: 18'de

Zeki YILDIZ mücadelede yaşamıyor

Zeki Yıldız

İnsanlık, baskı, zulüm ve sömürünün olmadığı özgür bir dünya uğruna verdiği kavgada emin adımlarla ilerlemektedir. Ama bu ilerleme nice zorluklar ve feda-

Devamı S: 18'de

Arpaçay DEVRIMCI-YOL davası başladı

Ağustos ayı içerisinde Kars'ın Arpaçay ilçesinde açılan 39 kişilik yeni bir Devrimci Yol davasında 6 devrimci idamla yargılanırken 21 devrimci için de çeşitli hapis cezaları istenmektedir. 2 Nolu Askeri Mahkemede başlayan davanın ilk duruşmasında kimlik tespiti yapıldı.

Çeşitli suçlamalarla yargılanan 39 devrimciden Yusuf Aydın,

Adnan Çiftçi, Nihat Çiftçi, Gaffar Demir, Medet Karabağ ve Nihat Karabağ hakkında ölüm, diğer 21 devrimci hakkında da çeşitli hapis cezaları talep ediliyor.

Ayrıca Arpaçay Devrimci Yol davası iddianamesinde 12 devrimci hakkında da delil yetersizliği yüzünden kavuşturulmaya yer olmadığını karar verildi.

★★★

Baştarafı Geçen Sayıda

YAKINLARI TUTUKEVİNDE OLAN BİR KÜRT KADINI BASKI VE KATLİAMI ANLATIYOR...

SORU- Mazlum'un ölümü tutuklu ailelerini nasıl etkiledi?

CEVAP- Mazlum'un ölümü tutuklu ailelerini çok etkiledi. Çünkü hiçbir aile O'nun kendi çocuğundan ayrılmıyordu. Ailelerde, halkta çok iyidir. Çocuklarına bağlıdır. Ama ailelerin üzerinde çok baskı vardır. Mesela H'nin ailesi devamlı görüşmeye gitmektedir. Şimdi halâ Elazığ Cezaevinde tutukludur. Ailesinden 6 kişiyi tutuklamıştır. Kardeşi, bacısı, amcasının çocukları hepsi tutukludur.

Yine M'nin ailesi var. Babası ihtiyar ve halsiz. Buna rağmen yalnız bırakılmıyor. O haliyle sık sık görüşmeye gitmektedir. Yani görüşmeci ailelerin hepsi baskı altında. Hemen hemen tutuklu ailelerinin hepsinde bir veya birkaç kişi mutlaka işkenceden geçirildi. Görüşmeye gelmesinler istiyorlar. Ama onlar da direniyorlar.

Hapishane yönetimi devrimcilere zorda "İstiklal Marşı"nı söyletmek istiyor.

Yine her yemekten önce ve sonra arkadaşlara "üç defa Atatürk varolsun deyin" diyorlar. Ama arkadaşlarını sürekli işkencelere rağmen ne onların marşlarını söylüyorlar, ne de dedirtmek istedikleri şeyleri yapıyorlar. Bunlara karşı çeşitli biçimlerde direniyorlar. Bu direnişleri kırmak için de özellikle tutuklu ailelerine baskı yapıyorlar, çocukların içine edin cezaevi yönetimine uysunlar diye.

Tutuklulara diyorlar ki "sizi havalandırmaya çıkaracağız" Halbuki havalandırmaya çıkarmıyorlar. Götürebilir meydanda köpek saldırıyorlar. Köpekler tutukluların vücutunu parçalıyor, perişan bırakıyor. Vücutları parçalanıncaya kadar da köpeği susturmuyorlar. Sonra joplarla dövüyorlar. Hastalarla tuz yediriyorlar. Yaralarına tuz basıyorlar...

Görüşme gününde görüşmecileri üstüste yiğiyor, iteliyorlar. Bir keresinde kadınlar buna çok sert bir tepki gösterdiler. Bir arkadaşın babası bu eziyetler karşısında "sizin esiriniz miyiz" dediği için onu

tutuklayıp işkenceye aldılar. Aileleri ve tutukluları bu yolla yıldırmak istiyorlar. Ama halkın bunları görüp yaşadıkça daha fazla direniyor.

SORU- Muhbirlik ve ajanlık yapan insanlarvardı. Şimdi bu insanların durumu nasıldır?

CEVAP- Kendi ajan ve polislerinin dışında genel olarak muhbirlik şimdi daha azdır. Niye böyle olduğunu ben bilmiyorum. Ama artık bu ağır baskilar karşısında onlar da sessiz duruyorlar. Yani çok işkence ve baskı bunları da sindirmiştir. Mesalâ S.Y'nin kardeşini vurdular. S.Y'yi çağırıp dediler ki "gel, biz vuranları yakaladık, sen onların üzerine ifade ver ki tutuklayalım". Buna rağmen S.Y gitmedi, kardeşinin oğlunu gönderdi. O'da "ben o zaman askerdeydim, kimin vurdugunu bilmiyorum, ben bunları tanımiyorum" dedi. Gerçekten de vuranlar onlar değildi.

Yine bazı arkadaşlarımız vardı, tutuk-

landılar. M... ve B... şimdi hapistedirler. F... isminde eski bir muhbir onların üzerinde ifade veriyor. Ama daha sonra verdiği yalan ifadeden pişman oluyor ve ifadesini değiştirmektedir. Bunun için kendisini çok tersliyorlar. Yani muhbirlik yapanların çoğu gördükleri işkence ve zulüm karşısında bundan vazgeçtiler.

SORU- Şimdi durumda ne yakalanan ne de öldürülebilir ama halkın arasında fazla görünmeyen arkadaşlar var. Halk bunlar için ne diyor, ne bekliyor?

CEVAP- Bazı aileler çocukların nerede olduğunu bilmiyor, ama sağ olduğunu biliyorlar. Ve inanıyorlar ki bu durum böyle gitmeyecek. Onlar günün birinde bu namussuz hükümete karşı başkaldırılacaklar. Bu baskı ve bu işkencenin birgün yokolacağına farkındalar. Zaten coğan-

Devamı S: 19'da

Artvin'de biri ölü olmak üzere dört devrimci yakalandı

Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı "Karl" köyünde sömürgeci koluk kuvvetleri ile devrimci bir grup arasında çıkan çatışmada bir devrimci hayatını kaybederken 3 devrimci de yaralı olarak yakalandı.

Temmuz'un son günlerinde Artvin ve çevresinde yeniden yoğunlaşan operasyonlar sırasında zaman zaman devrimcilerle sömürgeci koluk kuvvetleri arasında çatışmaların çıktıgı bildirilmektedir.

Bu çatışmalardan birinde, Devrimci Yol taraftarlarından Tuncer Öncelenen şehit olurken Tanır Törün, Elyasa Uygun, Atilla Başer adlı üç devrimci yaralı olarak sömürgecilerin eline geçti. Ayrıca yine bu olayda bir kaç devrimci de sömürgeci çemberi parçalayarak kurtulmayı başardılar.

★★★

14 idam istemli Kurtuluş davasına başlandı

Toplam 108 devrimcisinin yargılanıldığı THKP-C Kurtuluş davası 3 Ağustos günü İstanbul 2 Nolu Askeri Mahkemesinde başladı. Yargılanan devrimcilerden 14'ü için ölüm, 94'ü için ise 5-36 yıl arası hapis cezası istenmektedir.

İlk duruşmada kimlik bildiriminin yapılmasından sonra mahkeme heyetine çeşitli dilekçeler sunan devrimci tutuklular, Alemdağ Cezaevi'ndeki devrimci direnişi kırmak amacıyla girişilen ve bir tutuklunun ölümüne yol açan katliamla ilgili olarak suç duyrusunda bulunmasını istemişlerdir. Ancak bu istekleri mahkeme heyeti tarafından reddedilmişdir.

Çeşitli suçlamalarla idamları istenen devrimciler şunlardır: Zübeyir Acar, Tuncer Uğurlu, Sıtkı Bağırtılar, Hakan Petek, Hilmi Köksal, Ali Şanoğlu, İsmail Polat, Salih Altıkulaç, Gülabi Yurdakul, Savaş Yılmaz, Mustafa Pehlivan, Yavuz Şenoğlu, Abdi Aydın, Battal Aktaş ve Ali Osman Köroğlu.

Duruşma iddianamenin okunmasına geçilmesi için 12 Ağustos tarihine ertelenmiştir.

★★★

FKBDC, "Önümüzdeki dönem, devrim ve karşı-devrimin nihaî hesaplaşma yolunda birbiriyle çatıştığı dönem olacaktır".

12 Eylül faşist-askeri cuntası ikinci yılını doldururken, Faşizme Karşı Birlik Direniş Cephesi konuya ilişkin bir bildiri yayınladı.

FKBDC Yürütmeye Komitesi tarafından yayınlanan bildiride, dönemin ve egemen sınıfların ekonomik toplumsal ve siyasal sorunlarını çözmek amacıyla işbaşına gelen askeri-faşist yönetim, bu sorunları çözemediği, tersine yeni sorunlar yaratarak önüne konan görevleri yerine getirmede tam bir başarısızlığa uğradığı ve amaçlarına ulaşamadığını işaret ederek şöyle deniliyor:

"Faşist generaler çetesи, iki yıldır her fıratta «12 Eylül öncesine dönülmescine izin vermeyeceğiz» görüşünü yinelemektedir. Emperyalist-kapitalist sistemdeki, bölgemizdeki ve ülkemizdeki gelişmeler ve yakın gelecekteki muhtemel gelişme eğilimleri gözönüne bulundurulduğunda, Türkiye'nin, bugün bir çok liberal, reformist ve oportunist çevreının hal ettiği gibi 12 Eylül öncesi sınırlı hak ve özgürlükler ortamına dönmesi mümkün değil. Önümüzdeki dönemde devrim

ve karşı-devrimin nihaî hesaplaşma yolunda birbiriyle çatışlığı bir dönem olacaktır.

Böyle bir dönemde halkınımızın çıkarına olan tek ve gerçek yol, faşizme karşı, cuntaya karşı, devrimi, güçlü bir seçenek olarak dikebilmektir. Tüm devrimci, demokratik, yurtsever güçleri ve emekçi halkımızı faşizme karşı ortak bir direniş mücadelede birleştirmek ve seferber etmektir.

Askeri-faşist yönetim, Anayasa tartışmaları ile maskelemeye ve Anayasa referandumu ile çeşitli biçimlerde karıştırmaya çalışıldığı 12 Eylülün ikinci yıldönümünde, hepimize düşen görev, cuntanın ve egemen sınıfların bu oyununu açığa çıkarmak, faşizmin «Anayasa» oltasına takılanları cuntaya alet olanları uyarmak ve hepsinden önemli askeri-faşist yönetimde devrimci direniş mücadelede birleşmek ve bu mücadeleyi geliştirmektir".

★★★

Ardahan'da iki genç kız katledildi!

İktidara gelişinden bu yana Kürdistan halkı üzerinde benzeri görülmemiş baskı, zulüm ve katliam uygulayan, halkın her türlü değerine azıncı saldırın sömürgeci-faşist cunta insanlığı uygulamalarına hız vererek sürdürmektedir.

Sömürgeci koluk kuvvetlerince sürdürulen operasyonlarda halkın köy meydanlarına doldurularak çırılıplak soyulmakta, yerlerde süründürülerek talimaptırılmaktır. Kadın-erkek, genç-ihiyaş demeden vahşice işkence-

lerden geçirilmekte ve dayanılmaz hakaretlere maruz bırakılmaktadır. Sömürgeci düzenin açılığa ve yoksulluğa terkettiği halkın elindeki son lokmaya da gözkoyan faşist koluk kuvvetleri çeşitli şantajlar yoluyla zorla gaspçıları paralar yetmemiş gibi bu operasyonlar sırasında eşi görülmemiş bir talanı da gerçekleştirmektedirler.

Iki yıla yakın süredir devam eden bu uygulamalara ek olarak sömürgeci koluk kuvvetleri hal-

Devamı S: 14'te

Sömürgeciler iki yurtsever kölüyü daha katletti

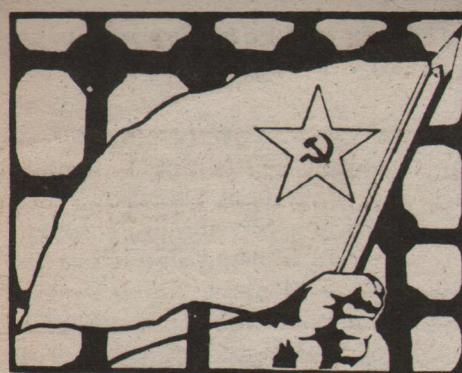
Serxwebün'a ulaştıran haberlere göre Abdulkadir KAYA ve Şehmus BABUŞ adlarında iki yurtsever kölü işkenceyle katledildiler.

İlk olay Bingöl'e bağlı "Gökdere" köyünde meydana gelmiştir.

Aynı köyde oturan Abdulkadir KAYA evinde silah bulundurduğu gereğesile gözaltına alınarak Yamaç (Musıyan) köyündeki askeri karakola götürüldü. Burada ağır işkencelere tabi tutulan Abdulkadir KAYA'yı sürekli ihbarçı-

Devamı S: 14'te

★★★

MAHKEME TUTANAKLARINDAN PKK DAVASI

**“KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ
MAHKEME TUTANAKLARINDAN TARİHE MALEDİLMİŞTİR”**

BAŞTARAFI GEÇEN SAYIDA

Bunu mahkeme hebetinin böyle kabul etmesi gereklidir. Yani biz bugün kalkıp da belgelerimiz sunular, sunlardır dice ortaya sürecek imkan ve olanaklardan yoksunuz. Ama bu belgelerden çeşitli tarihçiler tarafından derlenmiş broşürler, kitaplar vardır. Dedim, biz bunları okuduk, değerlendirdik. Kaldı ki...

DURUŞMA HAKİMİ- Hangilerini okudumuz?

SANIK- Demin belirttim. Bu konuda Kurtlerin kökeniyle ilgili bir iki kitap okudum. "Kurdistan Üzerinde Mücadeleler" olarak...

DURUŞMA HAKİMİ- Yazarı kimdi? Bumuz?

SANIK- Kurtlerin kökeniyle ilgili Nitkin'in bu konuda vardır. Bunun dışında çeşitli tarihçilerin ve siyaset adamlarının hazırladıkları Kurdistan üzerindeki mücadeleleri veya çeşitli asamalarındaki mücadeleleri dile getiren belgeler nitelğinde olan yazılar vardır. Dün arkadaşım da dediğini. "19'ncu yüzyılda Kurdistan üzerinde mücadeleler" dice bir broşür var. Bunu okudum. Bumuz dışında, yine "Çağdaş Kurdistan Tarihi" dice cumhuriyet döneminde Kurdistan'daki uygulamalar ve Kurdistan'ın durumunu anlatan kitabı okudum. Ve bunun gibi daha pek çok broşür; "Doza Kurdistan" dice bir broşür yine elime geçti, bunu da okudum. Bunun dışında özellikle Abdullah Öcalan arkadaşın bu konuda geniş araştırmalar ve kendisinin bir tarih anlayışı vardır. Aslında Kurdistan'a bakış anlayışı vardır. Bu Serxwebün'de esas olarak, yani temel hatlarıyla ver almaktadır. Bu arkadaştan biz bitti dinlediğimiz ve öğrendiğimiz pek çok sev vardır. Ve bütün bunlardan başka, bize daha çok önemli olan mevcut koşullardır. Objektif durumdur. Yani Kurdistan'da bulunuyoruz bugün. Ve ortada objektif bir durum söz konusudur. Kurtlerin bizzatihisi varlığı, Kurt toplumunun Türkiye'deki toplumsal yapıdan, kültürel, sosyal yönlerden farklı yanları açıkça görülmektedir ve bizler de bunu görmekteyiz.

DURUŞMA HAKİMİ- Nerede, farklılık nerede? Kültürel yönden farklılık nerede oluyor?

SANIK- Simdi bu farklılığın inkâni, bilmiyorum yani, nasıl mümkündür?

DURUŞMA HAKİMİ- Hayır, nerede farklılık var kültürel yönden? Farklılık nerede?

SANIK- Şu var, örneğin özellikle Ortadoğu'da İslamlığın gelişmesiyle birlikte ortak ananeler, gelenekler gelişmiştir. Ve Kurtlerle Türkler de uzun süre yanyana yaşadıkları için aslında pek çok adet ve gelenekleri birbirine karışmıştır, ama hala farklılığını koruyan şeyler de vardır. Ben burada tek tek sıralamaya gerek görmüyorum yani. Hani kültürel değerler olarak kabul edebileceğimiz çeşitli ananeler, gelenekler, farklı ananeler ve gelenekler vardır ve bunları uzunboylu anlatmak mümkün; ama şu anda ben gerek görmüyorum.

Bir dil hususu vardır. Burada siz üzerinde duruyorsunuz. Birkaç dilden oluşmuş bir dil nasıl bir dil olarak kabul edilebilir biçiminde bir şey kullanıyorsunuz. Ben bunu kesinlikle reddediyorum. Ortada bir dil vardır. Yani bunun inkâri mümkün değildir. Biz pekalâ anlıyoruz. Burada siz Türkçe bilmeyen birkaç kişiyi anlayabilmek için, binlerce kilometre uzakta, Doğubeyazılı bir eri getirip burada tercuman olarak dinlettiniz, ifadesini aldirdiniz. Birbirinden yüzlerce kilometre uzakta olan insanlar, hiç ilişkide olmadığı, canlı

M. Hayri Durmuş'un işkenceden sonraki hali

bir ticaret şeyne bile girmeyen bir dili kullandıkları halde, aslında yokedilmeye terkedilmiş bir dili kullandıkları halde pek alâ anlaşıbiliyorlar.

DURUŞMA HAKİMİ- Bu dili neden Kurtçeye mal ediyorsun? Bu dilin %90'ı Farsça, %10'u Acemce, bilmem ne. Yani hangi kelimeleri Kurtçe de. Kurt dili diye ortaya çıkıyoysunuz?

SANIK- Şimdi, millet olarak, biz esas olarak Acemler...

DURUŞMA HAKİMİ- Arapça'dan al, Farsça'dan al, İngilizce'den al, Kurtçe diye ortaya bir dil çıkart.

SANIK- Bu durum böyle değildir. Çeşitli diller biribirine yakındır. Siz eğer Fransızca'yı, Almanca'yı ve İngilizce'yı iyi biliyorsanız veya belirli ölçüde bilginiz varsa bu konuda, bileceksiniz ki, Fransızca ve Almanca karşılıştırıldığında veya Almanca ile, İngilizce karşılıştırıldığında gramer hemen hemen aynı olduğu gibi, pek çok kelime de birbirine çok benzemektedir. Yani bir telaffuz farklılığı var adeta.

DURUŞMA HAKİMİ- Siz bu hususta araştırma yapınız mı, dil hususunda?

SANIK- Bilgi vardır. Ben özel dilci değilim; ama bu konuda bilgi vardır. Bu hususta okumuştum. İngiliz dilinin üzerine çalışmalar yapmıştım. Örneğin Hacettepe Üniversitesi'nde 1 sene İngilizce okudum. Gramerini biliyorum. Kurtçenin gramerini de biliyorum. Farsça'nın gramerini de biliyorum. Türkçe üzerine de çalışmam olmuştur. Türkçe gramerini de biliyorum.

Bir defa esas olarak Kurtçe ile Türkçe arasında gramerik bir aynılık vardır. Yani cümlelerin kuruluşunda temel olan, dilde esas olan gramerdir ve Kurt dilinde belli bir gramer söz konusudur. Bu da batı dillerine benzemektedir.

DURUŞMA HAKİMİ- Farsça ile karşılaştırdınız mı?

SANIK- Farsça ile benzerliği sürdür. Ben, şunu söyleyiyim, İngilizce ile de benzerlikler arzettmektedir Kurtçe. Gramer olarak hemen hemen çok az bir farklılık vardır. Çünkü Batı dil grubundan esas olarak. Yani Batı dil grubuna bu konuda çok benzemektedir Kurtçe'nin gramerik durumu. Farsça ile ise çok daha büyük yakınlığı söz konusudur. Çünkü biz millet olarak, yani Kurtler tarihi boyunca Türklerle yanyana yaşadıklarından çok daha fazla Perslerle veya İranlılarla yanyana yaşamışlardır. Ve hatta Perslerle aynı soydan geldiklerinden dil benzerlikleri, kelime benzerlikleri doğal olarak çok daha fazladır; ama bu hiç bir zaman Perslerle Kurtlerin aynı olduğu veya Kurtlerle Perslerin ortak bir dil kullandığı, Farsçayı kul-

2

landığı şeyne götürmez.

Ben bu hususu daha fazla derinleştirmekten yana değilim; ama objektiftir, açıkta. Bunun inkâri mümkün değil; ama gelişmemiştir, körelmiştir, pek çok kelimesi unutulmuş veya çeşitli dillerden kelime almıştır. Bu konuda benim iddiam yoktur. Çok güçlü bir dildir veya söyle bir dildir, böyle bir dildir; övmeye gerek görmüyorum yani; ama ortada bir dil söz konusudur. Grameriyle, şuyyla, buyuya açıkta.

DURUŞMA HAKİMİ- Şimdi, gelelim.

SANIK- Bir husus kaldı. Ona da değineniyim.

Bir de Hareketimizin zorbalık yaptığı, halkın göçe zorladığı biçiminde iddialar vardır. Burda arkadaşlarım üzerinde uzun uzun durdular. Ben de bu konuya bir iki şeyle değinmek istiyorum. Arkadaşlarım beni tatmin etmedi. Bu konudaki açıklamaları yetersiz buluyorum. Onun için sunu söyleyiyim. Halk göçe zorlanmıştır. Bu doğrudur; ama halk ne zamandan beri göçe zorlanmıştır?

Kimi dönemlerde halkın bizzatihisi mecburi ıskâna tabi tutulmuştur. Örneğin denilmiştir ki, şu, şu, şu aşiretler şu yöreye gitsin. Bu, Sultan Hamit döneminde de yapılmış, cumhuriyet döneminde de yapılmıştır. Kimi zaman olmuştur, halkın göç etmek zorunda bırakılmıştır. Yani resmi olarak sen şuradan kalk şuraya git denilmemiştir belki; ama adeta buna zorlanmıştır. Ülkemizde yüz yillardır sömürgeci politika uygulanmaktadır. Bu, Safevi İmparatorluğu tarafından uygulanmıştır. Bu, Osmanlı İmparatorluğu döneminde uygulanmıştır. Daha sonra bu Ortadoğu'da meydana gelen çeşitli devletler tarafından, örneğin Türkiye Cumhuriyeti tarafından da uygulanmıştır ve ülkemizde esas olarak yerleşik bir ekonomi düzeni oluşturulmuştur.

İddiamız şudur: Talan ekonimisi geliştirilmiştir ülkemizde. Yani ülkemizde, gerek sermayenin yatırılması biçimini olsun, gerek yolların döşenmesi biçimini olsun, gerek çeşitli alanlarda üretime geçiş olsun, bunların tümü kaynaklarımızın alınıp götürülmesine yönelikir. Dikkat edilirse yolların döşenmesinde bu durum açıkça görülektir. Ülkemizdeki çeşitli yeraltı ve yerüstü zenginlikleri nasıl götürülüyorsa bu yolların da ona göre döşendiği ortadadır. Örneğin Hakkari'ye yol gitmezken, Cizre'ye bilmem birkaç koldan asfalt yol gitmektedir.

DURUŞMA HAKİMİ- Niye Hakkari'ye yol gitmesin? Hakkari'yi gördün mü Hakkari'yi sen?

SANIK- Tanım, yoldan yola fark var yani.

DURUŞMA HAKİMİ- Hayır, gördün mü Hakkari'yi sen?

SANIK- Evet, gitmişim.

DURUŞMA HAKİMİ- Ne zaman gittin?

SANIK- Yakın tarihlerde, 1-2 sene önce gitmiştim, ama yani yol yok derken, Hakkari'nin bizzatihisi kendisini değil, bütün yere olarak kastediyorum, pek çok yere yol gitmezken Cizre'ye iki-üç koldan yol gitmektedir, asfalt yol gitmektedir. Yani bundan kastım şudur; esas olarak ülkemizde inşa edilmek istenen ekonomi kaynaklarımızın götürülmesine yönelikir. Böyle olunca, elbette halkın bir defa kendiliğinden adeta göçe zorlanmıştır. Kaynakları götürülsün, zaten topraklar büyük ölçüde ağalarının, beylerin elinde bulunmaktadır. Bu durumda halkın geçimini nereden sağlay-

caktır? Doğal olarak Çukurova'da, İstanbul'da, İzmir'de hatta Almanya'da bu şekilde göç etmiş, gurbetlik olmuş yüzbinlerce insan söz konusudur. Bunun dışında şu da açık bir gerçektr:

Bugün devlette sıkı ilişkiler içerisinde olan bazı feodal-kompradorlar, emirlerindeki silahlı milis güçlerini adeta halkın üzerine sürmektedirler. Bunu yıllardır yapmaktadır. Kan davalarını, mezhep avılıklarını körükleyerek halkın köyünden, arazisinden koparmaktadırlar. Bu açıktır yani. Bunun binlerce örneğini gösterebiliriz. Bu Siverek'te de olmuştur. Hilvan'da da olmuştur, Kızıltepe'de de, Batman'da da olmuştur. Doğubeyazıt'ta da olmuştur, ülkemizin pek çok yerinde bu olmuştur. Bizzatihisi Mehmet Bucak bilmem su tarihte her türlü mal mülkü elinden alındığı halde, veya içte rakiplerle girdiği çatışmada herşeyini kaybettiği halde, 5-10 sene sonra pekâlâ görülmektedir ki yine 30-40 köyün sahibi olabilmektedir. Bu nereden gelmektedir? Nasıl şekillenmektedir? Nasıl tesekkül etmektedir? Bu, zor kullanılarak gerçekleştirilmistir. Bölgede ilk olarak kan döken Hareketimiz olmamıştır. Mehmet Bucak, Süleymanlar ve diğerleri, Batman'da Ramazanlar kendi silahlı güçleriyle aslında yüzlerce insanın kanına girmiştirlerdir. 1979 yazında ben çok iyi hatırlıyorum, Siverek'te Mehmet Bucak ve milis güçleriyle Hareketimizin çatışması doğmadan önce sık sık peş peşe Bucak minibüsünde çatışmalar meydana geldi ve burada 15-20 insan hayatını kaybetti. Binalar bizimle Mehmet Bucak arasındaki çatışmalardan hemen önceydi. Pek çok köy aynı aylar içinde yakılıp yıkıldı. Arşivler karıştırılırsa bu pekâlâ görülecektir. Yani yüzlerce insanın bu şekilde katledildiği, öldürülüğü ve yerinden yurdundan edildiği bir gerçektr. Esas olarak şunu demek istiyorum; halka zorbalık yapan biz değiliz. Halka, zorbalık yapanlar demin saydığım güçler olmuştur, göçe zorlanmıştır adeta ve halkın göç etmiştir. Çukurova bu şekilde dolmuştur, İzmir, Manisa, Mersin hatta Almanya'ya kadar bu şekilde binlerce masum insan yerini yurdunu terkederek zaten göç etmiştir, gitmiştir. Bu Hareketimizin ürünü değildir, yani Hareketimizin ortaya çıkardığı bir sonuç değildir.

DURUŞMA HAKİMİ- Evet.

SANIK- Evet, iddianamedeki iddialara karşı belirtmek istediğim hususlar aşağı yukarı bunlardır. Ben şu anda esas olarak kendi ifademi vereceğim. Mücadeleye katılımı, daha doğrusu kendi faaliyetlerimi anlatırken, bir bakıma kendim eskiden beri hareket içerisinde görev aldığı için, aynı zamanda Hareketin gelişme seyri koymuş olacağım. Yani ikinci bir defa Partinin kuruluşunu ele almak istemiyorum, kendi faaliyetlerimle partileşmem birarada izah etmeye çalışacağım.

Ben esas olarak 1970'lerden sonra, yani lise öğrenciliğim döneminde devrimci düşüncelere sempati duyдум. Kitap okuma alışkanlığım da ortaokul döneminde beri vardı, lisede de siyasi şeylere -ki, o zaman Türkiye'de bu yönde çalışmalar ve çabalar vardı- teşvik edildik. Ben özellikle daha çok siyasal nitelikte kitaplara yöneldim, devrimci düşüncelere kanalize oldum. Lise öğrenciliğim döneminde çeşitli Marksist-Leninist klasikler okudum. Tabii o zaman bunların hepsini tam kavradığımı söyleyemem. Daha sonraki yıllarda Ankara Hacettepe Üniversitesine girdim.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Avrupalı bir demokratın gözüyle sömürgeci Türk mahkemeleri...

● Daha önce de genelde mahkemeler hakkında çok şeyler duymuştım, kısmen de görmüştüm, sanıkların kafesler içinde mahkemeye getirildiklerini yalnızca Diyarbakır'da gördüm.

● Sanıklar bu şekilde mahkemeye götürüldüklerinde çevrede bulunan tüm insanlar ve arabalar durmak zorunda. Adeta hayat o anda duyarlılığını yitirmektedir.

● Bu davaların uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşan en küçük bir yanı dahi yok.

Ağustos ayı içinde turist olarak gittiği Diyarbakır'da sömürgeci mahkemeleri izleme olanağını da bulan bir Avrupalı demokratın, mahkemelere ilişkin olarak gazetemize yaptığı açıklamaları aynen yayınlıyoruz.

SORU- Bir Avrupalı olarak uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleri açısından Diyarbakır'da görülen davranışların durumunu değerlendirir misiniz?

CEVAP- Diyarbakır'da bulunduğu sürede içerisinde davalardan çok az bir kesimine girebilme olanağı bulduğum için, ancak izleyebilediğim kadaryla bazı görüşler ileri sürecekim.

Avrupahlar için en önemli konulardan biri ilişki konusudur. Sanıklar hangi durumda hakim karşısına çıkarlar, nasıl hitab edilir, nasıl davranılır? Türkiye'de belki insanlar arasındaki sıradan ilişkilerde "sen" veya "siz" diye hitab etmek pek o kadar önemli olmayabilir. Fakat resmi bir ilişki esnasında normal olarak "siz" diye hitap edilir. Ama mahkemelerde durum böyle değildir. Hakimler sanığa rahatlıkla "sen" diye hitap edebiliyorlar. Buna karşılık, sanıklar, hakimlere sadece "siz" diye hitap etmeye kalmıyorlar, sorguları yapılacak zaman hakimlerin önüne gelip hazırla geçerek "hazırım komutanım" diyorlar. Yani bir mahkeme havası yok. Daha çok, tamamen bir tatbikat alanında ordu içinde yapılan eğitim şekline dönüştürülmüş bir durum, askeri bir disiplin havası var.

Sanıkların oturken duruşlarında da yine aynı durum gözle çarpıyor. Oturulta dizler, bacaklar aşağı doğru 90 derecelik bir duruş yaparken, vücutta 90 derece yukarıda dimdik duruyor. Kafa ve çenenin durusu da yine aynı şekilde. Ve hiç kimidama yok. Sabahın akşamı kadar bu şekilde oturmak sorundalar.

Sorgunun da yine aynı şekilde uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşır hiçbir yanı yok. Mahkemedede izleyici olarak yabancılar bulunduğu için -benim dışında birkaç yabancı daha vardi- hakimler sorgulamada aynı bir davranış göstermeye çalışıtlarsa, fazla değiştiremediler. sorular öyle bir şekilde soruyorlarki, çoğu zaman sanığın sadece "evet" veya "hayır" demesi kahyolar. Samığın kendiliğinden uzun uzadıya birşeyler anlatmasının olanağı zaten yoktur. Hakim idianameden bazı bölümleri "iste o gün böyle bir olay oldu, sende oradaymışsun öyle değil mi?" biçiminde soru şekline dönüştürüyor. sanıkça bu soruya "evet" veya "hayır" biçiminde yanıtıyor. Sonuçta soru hakimi ifadeyi tutanağa okuyor. Ama samığın kendisine ait olduğunu söylediği ifadesi tutanağa geçmiyor. İşkence konusunun tutanağa geçmesinden özellilik kaçınıyor. Çünkü ilerde Yargıtaya gönderdiği zaman sanığın ifadesi eğer işkence altında alınmışsa itiraz edilebilir ve geçersiz sayılabilir. Bu nedenle sanığın poliste veya savcida alınan ifadesinin işkence dahilinde olduğunu hakim hiçbir surette belirtmiyor. Oysa sanıkların hepsi kendilerine işkence yapıldığını ve mevcut ifadelerin kendilerine ait olmadığını söyledi. Bazıları belki bu konuda fazla ısrar edemediler ama cesaret edip üzerinde duranlarda oldu. Bu durumda da tutanağa "bu ifade polis tarafın dan hazırlanmıştır" diye geçiyor. Yani "benim ifadem değil" biçiminde bir cümle kesinlikle tutanağa geçmiyor.

Uluslararası hukuk kurallarına aykırı olan bir diğer hususta savunma konusudur. Sanıkların kendiliğinden savunma yapmalarının mümkün olmadığı, hakimlerin soru biçiminden de zaten anlaşılıyor. Yazılı bir ifadeyi ise hiçbir sanık hazırlayıp getiremiyor. Girdiğim bir dava 300 sanıklı bir dava

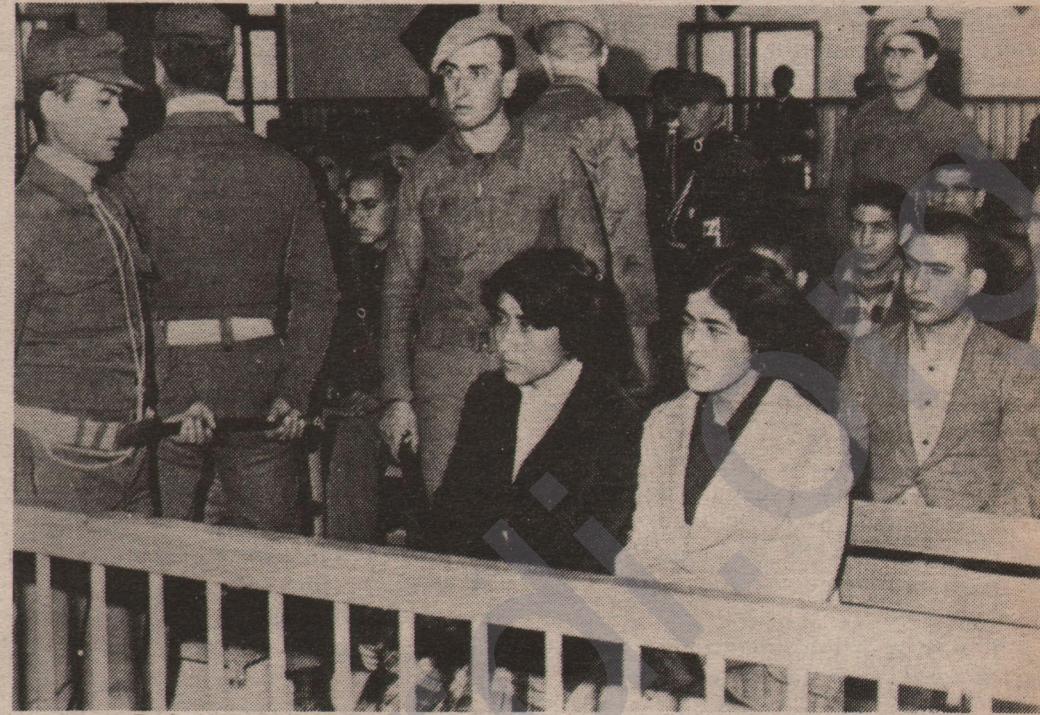
olduğu halde, mahkemeye sanıklardan sadece 90'ı getirilmiştir. Bunun nedenini merak edip araştırdığımda aldığım yanıt çok ilginçti. Bana, bugün duruşmada sadece 5 kişinin yargılanacağını, bu nedenle diğerlerinin gelmesine gerek olmadığını söylediler. Bunu aslında şunun için belirttim. 300 sanıklı bir dava 90 sanık getirildiği halde, tek bir avukat bile yoktu içerde. Yani sanıklar tamamen avukatsız bir durumdaydılar. Ancak yabancılar girdikten bir saat sonra alelacele bir avukat getirdiler ki tahminim bu avukatta hususi, sırıf avukat görelim diye getirildi. Zaten kendisinin de duruşma boyunca hiç müdahale etmemesi, daha doğrusu edemesi, bu düşünceyi doğrulamaktadır.

Bu arada üç avukatın bulunduğu 11 sanıklı bir davaı daha izleyebildim. Aynı zamanda bir avukatın da yargılanıldığı bir davayı da. Avukat PKK'ye üye olmakla suçlanıyordu. Ayrıca bir kişi de tutuksuz olarak yargılanıyordu. Bir avukatın yargılanması nedeniyle önemli olan böyle bir davada bile ancak üç tane avukat görevbiledim. İki kendişinin, biri de aynı davada yargılanan başka bir sanığın avukatydı. Ama bunların müdahalesi de çok kısa ve sınırlı oldu. Aynı zamanda başka bir davanın sanığı olan bir tanık dirlendi. Özel olarak hazırlanmış bir tanık olduğu hemen belli oluyordu. Sadece gereği kadar ve dakik olarak konuşuyordu. Buna rağmen avukatlar hiç birsey yapamadılar. Oysa tanığ sorguya çekebilirlerdi. İndiriciliğini kaybetmesi açısından tanığa çeliştirmek avukatların görevidir bir yerde. Sadece muhibir midir, ajan mıdır diye genel bir karşı suçlama yapabildiler. Bunun da hukuki açıdan yetersiz olduğu açıktır. Çünkü tanık savcısı için fevkalede bir tanık.

Belki biraz biçimsel gelebilir ama hukuki açıdan çok önemli olan başka bir husus daha var. Biliyorsunuz, büyük davalarda 5, diğerlerinde 3 veya 1 hakim bulunur. Yani hakim sayısı sanık sayısına göre değişir. Genel kuraldır bu. Ama izlediğim davalarda durum böyle değildi. Ya 5 hakim 1 savcı, ya 3 hakim 1 savcı bulunuyordu. Yani sayı hiçbir zaman 5 değildi, 6 ve 4 arasında değişiyordu. İşin ilginç olan yanı savcısı sürekli hakimlerle beraber, ve karar vermek için çekildiklerinde, savcıda onlarla beraber çekiliyor. Bu durum hakimlerin alındıkları karara savcının da istirak ettiğini gösterir. Bu da uluslararası hukuk kurallarıyla tamamen çelişmektedir. Çünkü normal olarak mahkemelerde bir tarafta iddia makamı, bir tarafta savunma, diğer bir tarafta ise bağımsız bir yargı makamı vardır. Fakat orada iddia makamı ile yargı makamı içiçe geçmiş hepsi iddia makamı gibi oturuyor. Avukatlar ise hem daha aşağıda sanıklara yakın bir yerde hem de büyük bir direğin arkasına yerleştirilmiş olan bir masada, adeta gizlenmiş bir bölmede kahyolar. Oysa salon gayet büyük. 300 kişi alabilecek kadar bir kapasiteye sahip. Ama avukatlara ayrılan yer en fazla 10 kişilik. Zaten bir dava 10 avukatın bulunabileceğini de sanıyorum. Kısaca bu davaların uluslararası hukuk kuralları ve insan hak ve özgürlükleriyle bağdaşan en küçük bir yanı yok diyebilirim.

SORU- İzledinizin davalar hangi siyasi gurubun davasıydı? Gözlemleyebildinizin kadaryla tutukluların durumu nasıldı?

CEVAP- İzleyebildiğim davalar PKK ile ilgiliydi. Tutukluların durumu konusunda ise fazla bir izlenimim olmadı. Sanıklarla ilişkili kurmamız hiç mümkün değildi. Çünkü başımda duran subay hiçbir surette yanından ayrılmadı. Ara verildiği zaman dahi, ailelerde dahil tüm izleyiciler dışarı çıkarılmıştı. Onlara doğru bakmak bile aynı şekilde uygunsuz bir hareketi ve yasaktı. Buna rağmen yine görmeye çalıştım. Hepsinin yüzü bembeyazdı. Çok zayıftılar. Saçları o bilinen tutuklu traşına vurulmuş. Belirttiğim oturulta ve yarı

Baskı, işkence ve katliamlar savaş esirlerinin devrimci direnişini boğamayacaktır.

bayın bir durumdaydalar. Yürüyen sanık çok az gördüm. Dolayısıyle bedensel yapıları hakkında fazla birsey söylemek mümkün değil. Hele o yaşlılar. Yaşlarını tahmin etmeye zor. En genç en fazla 15 yaşındaydı. Yaşlırsa 80'e kadar çıktı. Sanıkları getirdiklerinde görmemiştim için ne kadarının sakat, ne kadarının sağlam olduğunu bileyim. Ama 5 kişilik bir münferit davada sanıklar içeri girerlerken görme imkânını buldu. Ve bu 5 kişiden üçü yürüyemiyordu, dördüncüsü yürümede zorluk çekiyordu, sadece beşinci biraz daha rahat yürüyebiliyordu. Buna rağmen en önce yürüyemeyen sanık sopalarla sürekli iteniyordu. Sanıklara ne kadar adı hakaretlerde bulunurlarsa bulunsunlar hakimler ve diğer görevliler buna kayıtsız kaldıları gibi davranışlarını haklı da görüyorlardı. Zaten yanındaki subayda sürekli eli kanlı katiller vb. propagandalarıyla bu davranışların haklı olduğu izlenimini vermeye çalışıyordu.

SORU- Bu uygulamalar karşısında tutukluların tutumu nasıl?

CEVAP- Benim girdiğim durumlarda sanıkların durumlarından çok sorgulamaların yapıldığı durumlardır. Bu nedenle savunma yapan birini görmemiştim gibi, herhangi bir direniş de görmemiştim. Sessizlik vardı. Önde duran ve sorgusunu yapılan sanık yapayalnız. Sadece bir sanık kişisel bir çıkış yaptı. Hakimler kendisine "madem suçun yoktu neden kaçın?" diye sordular, o da "jandarmalar adam vuruyorlardı beni de vurmalarından korktuğum için kaçtım" cevabını verdi. Tabii bunu söyleken onları suçlayıcı bir dille konuşuyordu. Ama baktı ki bu sözleri karşısında hakimler bozuk çalacak, fazla ırar da etmedi. Edemezdi de zaten. Çünkü yapayalnızdı. Avukatı yoktu. Daha önce de belirttiğim gibi duruma siyasi savunmaların yapıldığı bir duruma değil, ifadelerin alındığı, sorgulamaların yapıldığı bir durumuydu. Belki sorgu yapıldığı zaman kısmen savunma da yapılabilir. Ama böyle bir durum olmadı. Bilemiyorum ya sorgusu yapılanlar siyasi nitelikte değillerdi ya da korkuyorlardı. Ayrıca karşı tarafta kesinlikle müsaade etmiyordu.

SORU- Mahkemelere yabancı basın girişimi mi? Bu esnada tutuklu yakınlarının ve gazetecilerin karşılaşıkları zorluklar tanık oldunuz mu?

CEVAP- İzleyebildiğim durumlarda yabancı basın yoktu. Gerçi yabancı basın öznel bir ilgisi var. Kürtistan sorunu kendisini yakından ilgilendiriyor. Diyebilirim ki yurt dışındaki basın da dahil Türkiye'deki basın bile Kürtistan'la bu denli ilgili değil. Tabii sansür olay hariç. Yabancı basının ve televizyon ekiplerinin ise daha önceleri gelip bellı girişimlerde bulunduklarını duydum. Fakat gösterilen zorluklar sonucu bu girişimlerin hepsi sonuçsuz kalmış. Yine başarısızlıkla döneceklerini bildiklerinden ötürü de gelmemiştir. Çünkü özellikle Diyarbakır'da yabancı bir izleyiciye yerli bir izleyiciden daha çok ve daha büyük zorluklar çıkarılıyor.

Tutuklu yakınlarının karşılaşıkları zorluklara ise o süre içinde çok az tanık olabildim. Önce, Nizamiye'de herkes genel bir arama ve sıkı bir kimlik kontrolünden geçiriliyor. Biri kadın biri erkek olmak üzere iki sivil polis bulunuyor. Her ikisi de siyasi polis. Aramayı bunlar yapıyorlar. Aramadan sonra herkes tek sıra halinde diziliyor, askerlerle beraber

ANAYASA DEĞİL, DEVRİM!

Türkiye'de son günlerde, faşist cunta tarafından sahneye konulan büyük bir komedi oynanmaktadır.

Anlaşılacağı gibi, Anayasaya tartışmalarından sözedyorum.

Kürdistan ve Türkiye halkları, bunların önerileri olarak devrimci ve demokratik güçler ve dünya demokratik kamuoyu; tekeli Türk burjuvazisinin; güçlü burjuva ve proletер devrimler temelinde sağlanan çeşitli alanlardaki gelişmeleri yansitan, ilericili ve güçlü hukuk sistemleri yaratmış insanlık alemiyle alay edercesine, kendi çürümüştür varlığını zorla yaşıtmak dışında herhangi bir anlamı olmayan bu alandaki çabalarını, büyük bir yüzüzlükle, demokrasiye dönüş tavrı olarak yutturma ve iktidarını meşru gösterme oyunları ile karşı karşıyadırlar.

O burjuvazi ki, kendisini; bırakalım burjuva demokratik hukuk kurallarıyla, önemli bir bölümü 12 Mart askeri-faşist darbesi döneminde yine kendi temsilcileri tarafından oluşturulmuş bulunan, kendi yasa ve kurallarıyla bile sınırlamayı kabul etmeyen, dizginlenmemiş bir zorbalığı temsil etmektedir.

Yine o burjuvazinin iktidardaki temsilcileri ki, son iki yıldır dünyanın gözü önünde, kendi iktidarının devamını sağlayabilecek uguruna bırakılmış insan hak ve hürriyetleriyle bağıdaşmayı, çağımızdaki hiç bir savaş ve sömürü mantiğine bile sigmanıyan imha ve talan yöntemleri ile, halklarımıza, kendi tükenmişliğine mahkum etmeye çalışmaktadır.

Böyle bir sınıfın demokrasi ve hukuk adına, kimseye verebilecek bir şeyi olmadığı, olsa olsa bunlar adına, halkları boğazlamaya çalışacağı açıktır. Yine açıktır ki, bu sınıfın iktidarı ortadan kaldırılıp varlığına son verilmeksızın, ne demokrasiye, ne de çağdaş anlamda bir hukuk sistemi ve anayasal güvencelere kavuşabilir.

Gerçek bu iken, devrimle iktidara gelmiş ve halkın önemli bir kesiminin çıkarlarını kendisinde somutlaştıran devrimci bir sınıfın temsilcileriyim gibi, iğrenç demagogilerle bezenmiş, gülünç bir anaya tartışıması başlatan sömürgeci faşist Türk burjuvazisi, ne yazık ki bu oyuna, böyle bir oyuna alet olmaktan ötürü en başta kendileri zarar görecektir olan burjuva, küçük-burjuva ve hatta sosyalist geçenin bir çok çevreyi de alet etmiş bulunmaktadır.

Her tarafta anayasa sesleri çınlamaya başlamıştır. Emperyalist basın-yayın kuruluşları başta olmak üzere, Türk basın-yayın kuruluşlarının çabalarıyla, resmi ve gayri-resmi, çeşitli kesimleri temsil eden bir çok kuruluş, kişi ve çevre, böyle bir tartışma ortamına çekilmeye ve böylece, halklarımıza her alandaki gelişiminin en amansız düşmanı olan bu sınıfın iktidarına, demokratik ve meşru bir görünüm verilmeye çalışmaktadır.

Özellikle küçük-burjuva çevrelerin böyle bir oyun karşısında gerekli ulyanlığı gösteremeyip, sınıfal zayıflıkları nedeniyle ona alet olma durumuna düşmelerini anlamak mümkündür. Engels'in dediği gibi "Eğer bu ona bağlı olsaydı, küçük-burjuvazı, yasal, barışçıl ve erdemli savaşımın hukuksal alanını bırakmadır ve manevi silahlar denilen silahları, tüfekler ve sokak ile değiştirmezdi."

(Alm. Bur. Dem. Dev. Sy. 152)

Bu bakımdan gerek Türkiye, gerekse Kürdistan devrimci ve demokratik güçleri, oynamak istenen oyuncunun iç yüzünü sergilemeli, tartışmaları halklarımıza gündemindeki asıl sorun olan devrim sorununa çekerek, faşist yutturmacalara izin vermeliidir.

ÇAĞDAŞ TOPLUMLAR AÇISINDAN ANAYASA NASIL BİR SORUNDUR

Sosyal bir gerçeklikle dayanan, bu anlamda belli sınıfların çıkarlarını yansitan ve bir üst yapı kurumu olan hukukun, toplumun çeşitli alanlarının belli bir politikaya göre biçimlendirilmesinin kuralla-

rını içeren en yoğunlaşmış ifadesi olarak Anayasadan sözediliyorsa; orada hukukun egemen sınıfların elindeki işlevinden sözedilmektedir. Çünkü bilindiği gibi anayasalar, toplumun çeşitli alanlarını belli bir politika doğrultusunda düzenlemeye erki, yani iktidar olmaksızın, kâğıt üzerinde kalan ve uygulanma imkânı olmayan tasarılar olarak kahrlar. Ezilen sınıfların ve halkların uğrunda mücadele ettikleri iktidar amaçlarına uygun, kendi sınıf çıkarlarını yansitan belli bir hukuk anlayışları vardır ve bunu kendi programlarında dile getirmiştir. Ancak bu programları uygulama imkânını yaratan iktidara sahip olmadıkça, bunların tasarıdan öteye bir değeri olamaz. Bu programlar iktidarı ele geçirdikten sonra, anayasalar ve yasalara kaynak teşkil etseler de, iktidar aracına sahip olmaksızın durumları böyledir.

Bu gerçeğin Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçleri tarafından kavranaşı; hiçbir maddi zemini olmayan ve devrim sonrası bir sorun olarak anlaşılmazı gereken anayasasının, bu aşamada, yani koşulların devrimi kesin bir zorunluluk haline getirdiği, devrimci mücadele olmaksızın herhangi bir gelişme sağlamasının imkânsız olduğu bir ortamda günde alınıp tartışılmamasının, somut hiçbir sorunu çözmeyeceği gibi, hedef şartsızca ve daha çok düzenin meşrulaştırılmasına hizmet edeceğinin, bilince çıkarılması açısından sonderece önemlidir.

Modern anayasaların, insanlığın gündeminde, Batı Avrupa ülkelerinde ortaya çıkan burjuva devrimleri ile birlikte, girdiği bilinmektedir.

Burjuvazı, feodalizme karşı devrimci bir sınıf olarak ve diğer sınıf ve tabakaların çıkarlarını da önemli ölçülerde şahsında somutlaştırarak iktidara yürüdüğü dönemlerde, feodal hukuk sisteminin karşısına kendi hukuk sistemini çıkarmış, fakat bunu uygulama şansına, ancak iktidarı ele geçirdiği zaman sahip olabilmıştır.

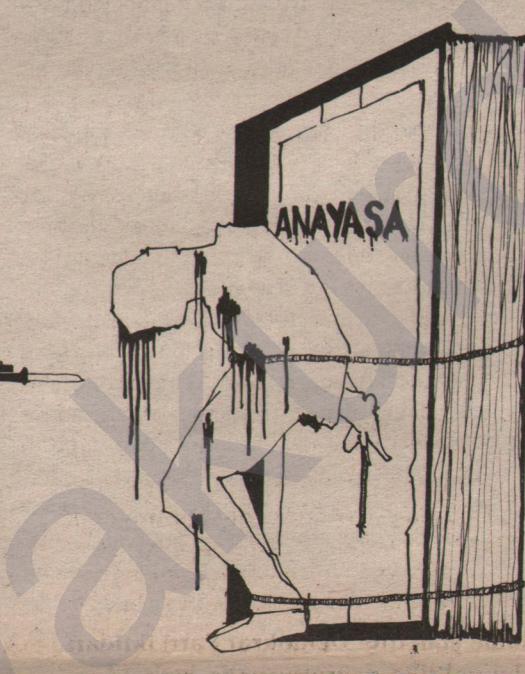
Toplumun çeşitli alanlarının, burjuvazinin sınıf çıkarlarının en özlu ifadesi olan özel mülkiyet hakkının güvenceye alınması temelde düzenlenmesi ve bunun sağlama alınıp, meşrulaştırılması olayı olarak ortaya çıkan anayasalar, başlangıçta, toplumsal bir devrim temeline dayanması ve toplumsal gelişmeye hizmet etmesi, değişik burjuva sınıfların çıkarlarını dile getirmesi ve ezilen sınıfların temel hak ve özgürlüklerini bir önceki sisteme oranla belli güvencelere kavuşturması nedeniyle ilericili bir rol oynuyor ve demokratik bir muhtevaya sahip bulunuyordu.

Ancak bilindiği gibi rekabetçi kapitalizm döneminin açılması ve kapitalizmin emperyalist aşamaya varması ile birlikte emperyalist-kapitalist sistem, üretim güçlerinin gelişimi önündeki en büyük engel haline gelmiş; yeni sosyal güçler tarafından tehdit edildiğini gören emperyalist burjuvazı, başta hukuk olmak üzere tüm üst yapı kurumlarını, toplumsal güçlerin gelişimini durdurmak üzere harekete geçmiştir. Çağımızda her alanda tam bir gericiliği temsil eden ve proletarya devrimleri ile sömürgeci devrimlerin gündeme girmesiyle birlikte azgın bir karşı-devrimci güç dönüşen emperyalist ülkelerde demokratik görüşümlü yönetimlerin hüküm süremesi ve yaşama, demokratik yasa ve kuralların hakim görünmesi, bu ülkelerin yukarıda belirttiğimiz nitelikleriyle çelişen bir olgu olarak düşünülebilir. Bu, daha çok bir görüntü olsa bile, bir anlamda doğrudur da. Çünkü çağımızda burjuvazinin, bir sınıf olarak, toplumsal gelişmeye imkân verecek, demokratik unsurları bağında taşıyabilen ilericili bir özelliği kalmamış, bu rolü proletarya devralmıştır. Çağımızda toplumsal gelişmeyi ve bu anlamda da gerçek demokrasiyi, proletarya iktidarı temsil etmektedir.

O halde toplumsal bir temeli kalmamasına rağmen, emperyalist ülkelerdeki bu söyle demokratik yaşıtı ve bunu mümkün kılan çeşitli alanlardaki yasa, kural ve

kurumların dayandırıldığı "demokratik" anayasaların mevcudiyeti nasıl izah edilebilir?

Emperyalistler, yoğunlaşan sermayenin ve sahip oldukları üretim araçlarının muazzam gücüne dayanarak toplumsal alandaki hakimiyetlerini perçinlemişler, sömürgeçerden elde ettikleri kârların bir kısmıyla, ezilen sınıf ve tabakaların toplumsal yaşıntılarda sağladıkları rahatlama ile toplumsal muhalefetin gerekçelerini, güncel talepler bakımından önemli oranda ortadan kaldırılmışlardır. Emekçi sınıfları, kendi gerçek sınıf çıkarlarına yabancılardırma temelinde, bunu sağlayabilecek olanaklar mevcut olduğunda, onların kendi yönetimlerini ve uygulamalarını tartışmalarına imkân tanıyan emperyalist burjuvazı, bir anlamda onları kendi iktidar sorumluluklarını paylaşmaya götürdüğünden, böyle bir durumu çeşitli biçimlerde teşvik bile etmiştir.

Emperyalist ülkelerde, başta anayasalar olmak üzere, toplumun çeşitli alanlarında, belirtilen nitelikte de olsa demokratik bir anlayışın hakim olmasının belleyici diğer bir nedeni de, bu ülkeler proletaryasının, çok eskiye dayanan ciddi sınıf mücadeleleri ortamında, büyük fedakârlıklar pahasına elde ettiği sosyal ve siyasal haklarını korumak konusunda, son derece bilinci ve kararlı olmalıdır. Bu durum, emperyalist burjuvaziyi sınıf çelişkilerini kıyasıracak böyle bir alana, bu çelişkileri çeşitli biçimlerde törpüleyecek başka olanaklar varken el atmama ve bu konuda temkinli davranışa yönlendirmektedir.

Niteliğini kısaca böyle belirlediğimiz Batı demokrasisinin ve bunun unsurlarından biri olarak anayasalarının günümüzdeki durumu buyken, son derece zayıf bir kapitalist temele dayanan, yeni-sömürgecilik ilişkileri içerisinde uluslararası tekellerin bir uzantısı haline gelmiş, egemenliğini yaşatmak için çiplak bir zora dayanmaktan başka çare bulamayan bir sınıfın yönetimi olarak tekeli Türk burjuvazisinin askeri bir diktatörlükle yönetilen iktidarın nasıl demokratik olabilir ve böyle bir yönetimin meşruiyet aracı olacak anayasası hangi insan hak ve özgürlüklerini güvenceye bağlayabilir?

Türk burjuvazisi çok zayıf bir kapitalist oluşuma dayanması nedeniyle, daha çok tepeden inme yöntemlerle gelişip güçlendirme çalışmış, bu nedenle de hiçbir zaman gerçek bir devrime yönelmemiştir; sürekli, iktidarı feodallerle paylaşma ve diğer gerici sınıf ve tabakalarla uzlaşma yoluna gitmiştir. Bu niteliği yüzünden Türk burjuvazisi, gerek iktidar mücadeleinde ve gerekse iktidarda iken, devrimci ve demokratik taleplere sürekli sırçevirmiştir, iktidarı altında halk saflarında ortaya çıkan bu tür muhalefet eğilimlerini ise, derhal ve şiddetle ezmiştir. Türkiye kapitalizminin ve Türk burjuvazisinin sınıf özelliğini yansitan bu eğilimler nedeniyle Türk

kiye, burjuva demokrasisi anlamında bile olsa, ne bir demokrasiye, ne de demokratik bir anayasaya tanık olmuştur.

Bu bakımdan incelendiğinde görülecektir ki, Türk burjuvazisinin, ortaya çıktığı günden zamanımıza kadar, topluma kabul ettirmeye çalıştığı anayasaların hiçbir birisi demokratik ve meşru bir nitelik taşımamış, hepsi de, çeşitli sınıf ve tabakaların halk güçlerine uygulanan sınıfsal ve ulusal baskısı ve sömürüyü ve bu temelde yaşanan burjuva iktidarlarını meşrulaştırmaya çalışmıştır.

1870'lerin ikinci yarısında, ilk derslerini, köklü burjuva demokratik geleneklerde sahip Fransa'dan alan ve Jön Türkler olarak adlandırılan ilk Türk burjuva hareketi, Fransız burjuva devriminin feodalizme karşı mücadele içinde doğup, feodal egemenliğin tasfiyesi ile zafer kazanan özelliğine karşın, Osmanlı feodalizmine karşı mücadele değil, iktidarı onunla paylaşma mücadele vermiştir. I. Meşrutiyet Anayasası olarak da adlandırılan 1876 anayasası, bunu en açık bir biçimde kanıtlayan ilk Türk burjuva anayasasıdır. Esas olarak, devlet içerisinde üslenmiş, bir kişi bürokrata dayanarak, iktidara yükseliş, devlet vasıtası ile gelişip güçlenmeye çalışan Türk burjuvazisinin, sürüp giden zayıflığı nedeniyle, hareket tarzı hep böyle olmuştur.

Türk burjuvazisinin bu niteliği yüzünden sultanlık, 1876'da içine düşürüyü istikrarsızlığın bir sonucu olarak Jön Türkler verdiği tavizi bir yıl bile geçmeden geri alarak, anayasayı yürürlükten kaldırılmıştır.

1908'de Abdülhamit yönetimine bir darbe yaparak ikinci kez iktidara yükselen Türk burjuvazisinin, İttihat ve Terakki adıyla anılan temsilcileri, ele geçirdikleri iktidarı çok geçmeden tam bir diktatörlüğe dönüştürmüştür, kendilerini hiçbir hukuki kural ve yasaya bağlı saymamış, zorba ve keyfi bir yönetim sürdürmeye başlamışlardır.

Sonderece zayıf bir kapitalist temel üzerinde ortaya çıkan ve esas olarak, çok uluslu bir feodal devleti olan Osmanlı İmparatorluğunu kendi sınıf çıkarlarına uyarlayıp yaşatmak çabasında olan bu hareketin, taşıdığı özellikler nedeniyle, oluşturduğu anayasasının demokratik bir anaya olamayacağı ortadadır.

Niteliği itibarı ile burjuva demokratik devriminin hiçbir görevini gerçekleştiremeyecek olan bu sınıf, gelişmek için tüm umudunu devleti darbeci yöntemler ve olağanüstü koşulların ortaya çıkardığı imkânlarla elegeçirip gelişmesini bu temelde sağlamaya bağıladıktan, iktidardaki uygulamaları, ekonomik alanda, ezilen halkların ve sınıfların sırtından en kaba sömürü ve talanın gerçekleştirilmesi, siyasal alanda ise, ulusal ve sosyal baskının en katmerlisini gündemine koyp sürdürmesi biçiminde olmuştur.

İttihat ve Terakki yönetiminin tarihi, bir anlamda, azınlık milliyetlerin ellerindeki malların zorla alınması, köylülük üzerinde en kaba sömürünün gerçekleştirilmesi ve halklar üzerinde en dizginlenmemiş ulusal baskı ve katliamların uygulanması tarihidir.

Türk burjuvazisinin o dönemdeki temsilcileri İttihat ve Terakkiciler, içinde bulundukları bu çıkmaz nedeniyle işi bütünlüğe maceracılığa dökerek, Birinci Dünya Savaşında, emperyalist amaçlarla Almanya'nın yanında savaşa katılmış, bu savaş sonunda, iktidarı da, İmparatorluğu da yitirerek, uğradığı ağır yenilgiyle, maceracılığının bedelini çok ağır bir biçimde ödemistiştir.

Birinci Dünya Savaşının, karşı safta yer alan diğer emperyalist bloku (İng. Fr. Rus) tarafından, Anadolu'daki milliyet sınırlarına kadar sıkıştırılmış tam sömürgeleştirme tehdidi ile yüzeye bıkarıldığından, Anadolu'daki mahalli eşrafı dayanarak kendiliğinden bir direniş yürüten halkın başına geçen Türk burjuvazisi, M. Kemal önderliğinde, varlığını sürdürmek

Bir okuyucu mektubu

GERİCİ AFGAN MÜLTECİLERİNİN KÜRDİSTAN'A YERLEŞTİRİLMESİNE TEPKİLER SÜRÜYOR

448 kişilik ilk kafesi 3.8.1982 günü Adana Havaalanı'na gelen Afgan gerici cetelerinin Kürdistan ve Türkiye'nin bazı stratejik kentlerine yerleştirilmesine başlandı. Toplam sayılarının 4351 kişi olduğu bildirilen, Türkmen, Özbek, Kırgız ve Kazak boyalarından olan bu çetelerin büyük bir kesiminin Urfa'nın Birecik, Suruç, Hilvan, Ceylanpınar kazaları ile Antep, Diyarbakır ve Van illerine yerleştirilmeleri planlanırken, geri kalanlarının ise, Türkiye'nin Tokat, Hatay, Amasya ve Kayseri illerine yerleştirilmeleri planlanmıştır.

rak, 1940'lara kadar süren bastırma ve imha harekâtiyla, ülkemizdeki askeri işgallerini tamamlayarak, oluşturdukları karakol sistemiyle de en ücra köylere kadar kurumlaşmalarını gerçekleştirdiler. Bu yolla ekonomiden siyasete, ahlâktan kültüre kadar her alanda Türk burjuva egemenliğini sağlamıştırarak, toplumu tam bir dağılma ve kaos içine ittiler. Bütün bunları gerçekleştirken de, Kürdistan toplumsal yapısı içinde kendisine uşaklı yapmaya hazır tüm kesimleri uşaklaştırmaya, toplumu bir de bunlar eliyle kendisine yabancılatacak, dağıtmaya çalışılar. Öyle ki, bu güçlerin de yardımıyla toplumu bir bütün olarak tam bir kışkaç içine alarak, adetâ gömülüdür karanlıkta başını çıkaramaz bir duruma getirdiler. Kürt halkını en gerici, en yoz ilişkiler içinde tutup, çağda ulaşmasını engelleyerek, aşiret, kabile ve mezhep çelişkileri içinde tüketmeye, kendi öz sorunlarından uzaklaşmaya çalışılar. Kürdistan'daki varlıklarını bu tarzda pekiştirmeyi ise onbinlerce Kürt insanını hunharca katletme pahasına gerçekleştirdiler.

ro ve savaşçıların içinde ve dışarıda sergiledikleri yüce direnişler ve yaşanan pratik gelişmelerle boşça çıkarılmadan verdiği acıçılık, 21 Mart günü Diyarbakır Askeri Cezaevinde giriştiği hunharca katliamda, devrimci direnişte bir sembol haline gelen Mazlum DOĞAN ve diğer PKK'lı önder ve savaşçıları alçakça katletmesi, bu gelişmelerin düşmandan yarattığı çığlığını dereesini ortaya koymaktadır.

Afgan milisleri çözüm mü?

toplumdaki kaosu çıkmaz hale getirmek, Maraş katliamında sergiledikleri vahşetle halka gözdağı vermek istediler. Ama bir kez, başta güçlü enternasyonalist önder Haki KARER olmak üzere, onlarca devrimci şehidinin kanlarının ektiği direniş tohumları, halkın yüreğinde ve beyninde kök salmıştı. Ve bu düşünceleri bir daha süküp atmak, hiç de sanıldığı kadar kolay olmayacağı.

bozguna uğratmayı başardı. Kadrolarının büyük bir kesimini geri çekerek, dönemin özeliklerine göre hazırlıklarını yoğunlaştırarak, içinde ve dışarıda geliştirdiği devrimci pratiğiyle direniş dorağa ulaştırdı. Düşmanın tüm devrimci güçleri dağıttığını iddia ettiği bir zamanda, başarıyla gerçekleşirdiği I. Konferansının ardından, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'nin kuruluşu olayıyla PKK, önderlik ettiği mücadelenin ve bu konuda yaptığı hazırlıkların ulaştığı seviyeyi ortaya koydu.

Bilindiği gibi, Kürdistan'ı kendi ulusal yayılma alanı olarak gören sömürgeciler, Türk burjuva zorunun ekonomiden kültüre kadar her alandaki tahripkâr ve dağıcı etkisi altında Kürt halkını tarihten silmeyi amaçladılar. 1923'lerden başlaya-

12 Eylül yönetimi hangi noktaya geldi

İkinci yılını dolduran faşist-askeri yönetim altında Türkiye ve Kürdistan'ın devrimci, yurtsever güçleri, işçi, köylüsü, esnafı, memuru ve gençliği tüm Türkiye ve Kürdistan halkları, azgin baskı, katliam, sömürge ve soygunla dolu iki yıl yaşadı.

12 Eylül faşist-askeri yönetimi, yeni sömürgecilik bağımlılığıyla emperyalizme göbeğinden bağlı olan Türkiye'de, ekonomik, sosyal ve siyasal bunalımın son derece derinleştiği, rejime karşı Türkiye devrimci-domokratik muhalefeti ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin önemli boyutlarda geliştiği, Ortadoğu'daki emperyalist çıkarların sarsılmaya başladığı bir ortamda, mevcut bunalımı çözmek, düzene karşı yükselen muhalefeti bastırmak ve bölgedeki emperyalist çıkarları korumak amacıyla işbaşına getirilmiştir.

Türkiye kapitalizmi ve burjuva düzeni böyle bir noktaya nasıl geldi? Kısaca ve ana hatlarıyla bu gelişme şöyle izah edilebilir.

Kemalist diktatörlük döneminde toparlanma ve gelişme sürecine giren Türk kapitalizmi, ikinci dünya savaşı içindeki elverişli ortamdan yararlanarak yapılan uygulamalarla ve savaş sonrasında emperyalizmle girilen yeni-sömürgecilik ilişkileri içinde bir büyümeye dönemi yaşıdı. 1960'lardan sonra emperyalizme bağımlılık içinde tekelleşmeye başlayan Türk kapitalizminin, iç yapısal özelliklerinden dolayı 1970'lerden sonra bunalımı derinleşmeye, çürümeye, ve dağılmaya süreci hızlanmaya başladı. Buna, aynı dönemde derinleşen emperyalist bunalımın etkisi de eklenince, kapitalizm kendisini yeniden üretemez ve işleyemez hale geldi. Öyle ki, aramalı, hammadde, yedek parça, vb. yoklukundan birçok üretim alan 70'lerin sonlarına doğru ya üretim kapasitesini kısmak, ya da tamamen üretimi durdurmak durumunda kaldı. Mevcut siyasal iktidarlar, ekonominin sorunlarını çözmez, enflasyon, döviz darboğazı, dış ticaret açığı vb. sorunlara çözüm bulamaz, kısaca ekonomik krizi hafifletmez ve ekonominin yaşatılamaz hale geldiler.

Derinleşen ekonomik bunalım ortamında üretim oranı son derece düşerken, işsizlik, pahalılık, yokluk ve yoksulluk oranı akılalmaz boyutlarda yükseldi. Emekçi yiğinlarının sosyal yaşam standartları hızlı bir düşüş gösterdi. Öyle ki, işçi ve memur aylık kazancıyla yaşayamaz, küçük üretici geçimini sağlayamaz ve en önemlisi de milyonlarca insan iş bulamaz bir duruma geldi. 1970'li yıllarda sürekli bir gelişme gösteren bu durum, kitlelerin mevcut düzene karşı muhalefetini sürekli geliştirdi ve giderek şiddetlendirdi.

Mevcut ekonomik ve sosyal bunalım, üzerinde yükselen siyasal yapıyı da derinden etkileyerek, siyasal istikrarsızlığı sürekli artırdı. Bir yandan çeşitli burjuva güçler arasındaki çelişki büyürken, öte yandan Türkiye ve Kürdistan'da halkın bir bütün olarak düzene karşı muhalefeti gelişti ve güçlendi. 12 Mart'tan ağır darbeler alarak çıkan Türkiye devrimci-demokratik hareketi, çeşitli gruplar biçiminde ve değişik tonlarda yeniden örgütlenerek mücadeleyi geliştirdi. Ağır yaşam koşullarında kitlelerin yaşayamaz hale gelmesi, devrimci-demokratik mücadelenin giderek boyutlanması, kitleleşmesine ve şiddetlenmesine yolaçtı. Aynı dönemde yeni bir güç olarak Kürdistan'da doğup gelişen PKK Hareketi, ağır sömürgecilik koşullarında yaşayamaz durumda olan halk kitlelerinin kısa sürede tek umudu haline gelerek, geniş bir halk hareketi düzeyine ulaştı. Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketinin burjuva düzenine karşı geliştirdikleri mücadeleler, 1980'lere doğru iyice şiddetlenerek, Türkiye ve Kürdistan'ın bir çok alanında burjuva devlet çarkını işlemez bir noktaya getirdiler.

Bu gelişmeler karşısında Türk burjuvazisi, baskını ve aldatmacayı birlikte kullanarak muhalefeti etkisizleştirmeye çalıştı. 12 Mart darbesiyle baskını ve devlette faşistleşmeyi artıran işbirlikçi-tekelci burjuvazi, kendi iç durumu ve gelişen halk muhalefeti karşısında yönetimi siyasal partilerine devretmek zorunda kaldı. 1970'li yıllar boyunca, ekonomik bunalımını hafifletmek, Türkiye'de ve Kürdistan'da gelişen halk muhalefetini etkisizleştirmek için, bir yandan burjuva liberalerini, öte yandan baskıcı faşist güçleri peş peşe yönetimine getirerek, sivil siyasal güçleri arasında sürekli hükümet değişikliği yapmak zorunda kaldı. Aynı zamanda sivil ve askeri faşist güçlerini, daha güçlü bir yönetim için örgütleyip hazırladı. Devrimci güçleri zayıflatmak ve mücadelelerini dar bir hedefte sınırlamak için de sivil faşist güçleri kullandı.

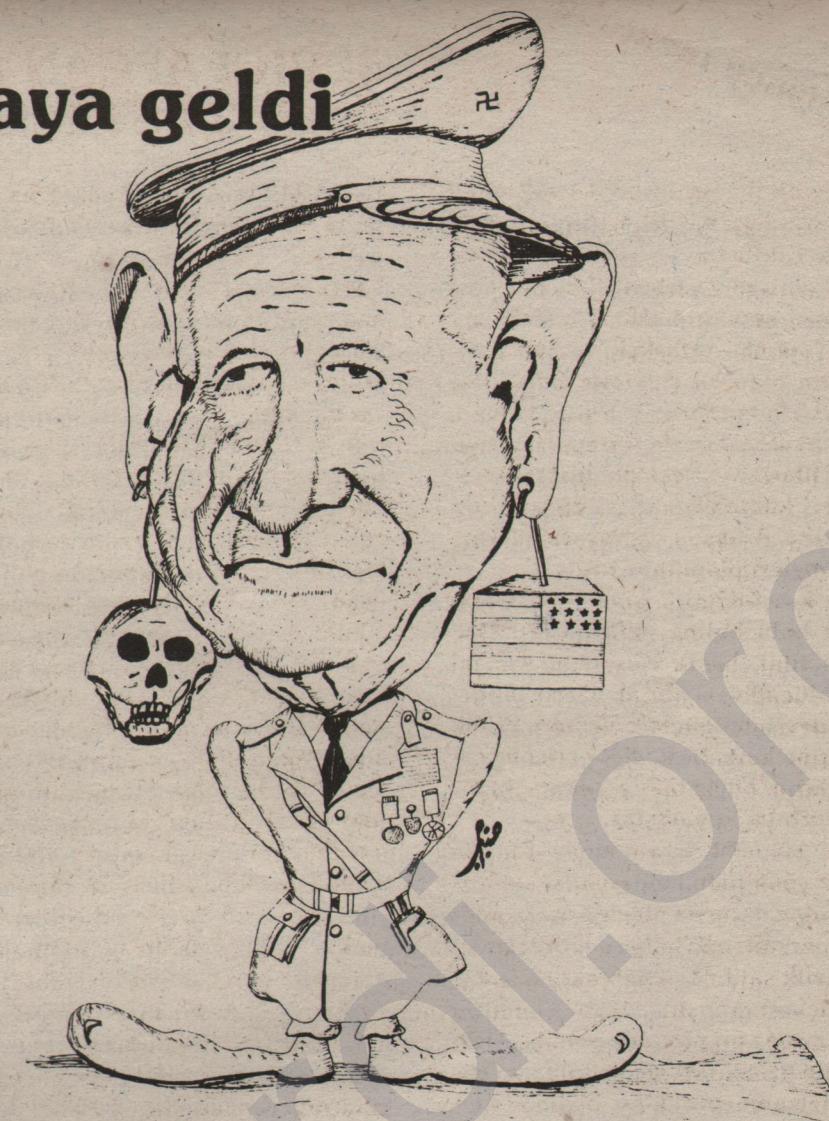
Bütün bu çabalar, ekonomik bunalımı hafifletmeye yetmediği, tersine onu daha çok geliştirdiği ve devrimci-yurtsever mücadelenin yükselmesini engelleyemediği gibi, sivil yönetimler de giderek yönetemez ve düzene yaşatamaz hale geldiler. Öyle ki, burjuva devlet çarkı kendi içinde işlemiyor, kitleler üzerinde denetimi sağlayamıyor. Tümüyle burjuva düzenin yaşatılıp yaşatılmaması sorunu gündeme gelmişti. İşte böyle bir ortamda, rejimi yaşatabilecek son çare olarak askeri-faşist darbeye başvuruldu.

Böyle bir darbe ve darbenin işbaşına getirdiği cunta, emperyalizmin ve özellikle de ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki çıkarları için de gereklidi. 1970'li yıllar boyunca bölgede önemli devrimci gelişmeler olmuş, emperyalizmin bölgede daha önce gerçekleştirmiş olduğu egenlik sistemi parçalanarak denge bozulmuştu. Filistin devriminin bölgede emperyalizme karşı sıcak savaşının önemli bir alanı haline gelmesi, İran Şahlığının yıkılması, Afganistan, Demokratik Yemen gibi alanlardaki devrimci kazanımlar, Suriye, Libya gibi radikal yönetimlerin ABD emperyalizmine karşı direngen tutumları, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci gelişmeler, bölgede böyle bir sonuç doğurmuştu. Bu devrimci-ilerici gelişmeleri ezbetmek ve işbirlikçi egemenliğini bölgeye yeniden oturtabilmek için ABD emperyalizmi, yeni bir saldırıyla hazırlıyor, bunu başaracak işbirlikçilere ihtiyaç duyuyordu. Tam bir siyasal istikrarsızlık içinde olan Türkiye yönetimi, emperyalizmin bu ihtiyacını karşılayamıyordu. Buna nedenle, Türkiye'de, emperyalizmin bir jandarması olarak bölgede hareket edecek bir yönetimine ihtiyaç vardı. Bu da, ancak faşist bir askeri yönetim olabilirdi.

İste, bölge, Türkiye ve Kürdistan'daki böylesi gelişmeler ortamında 12 Eylül darbesine başvuruldu ve emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarlarını korumak ve işbirlikçi-tekelci Türk burjuvazisinin düzenni yaşatmak için faşist-askeri yönetim işbaşına getirildi.

İkinci yılını dolduran faşist cuntanın iki yıllık uygulamaları nelerdir, bugün hangi noktaya gelmiştir ve devrimci hareketin durumu nedir?

Daha 12 Eylül'den ayılarca önce faşist cuntanın uygulayacağı ekonomi-politika yürürlüğe konmuş ve bu alanda da faşist-askeri darbeye hazırlık yapılmıştı. Cunta bu politikayı olduğu gibi, bizzat formülleştircileri eliyle uygulamaya devam etti. Burjuvazi için "soyabildiğin kadar soy, sömürebildiğin kadar sömür" anlamına gelen bu politika, "serbest faiz, sıkı para ve ihracatı teşvik politikası" olarak tanımlandı. Bu politika ile, Türk kapitalizminin uluslararası sermayeye bağımlılığı daha çok artarken, tekelleşme daha çok gelişti ve cunta tarafından desteklenen tekeller aynı kârlar elde ettiler. Uluslararası tekellerle işbirliği içinde Türk tekelleri Ortadoğu'ya yönelik ticareti alabildiğine geliştirdiler.

Cunta, "ekonomiyi kurtarma" adı altında çeşitli yöntemler geliştirerek ve çoğu zaman da zor kullanarak halkın elindeki herşeyini gaspedip dışarıya satma politikasını uyguladı. Bu uygulamalar ve azalan iç yatırım ortamında işsizlik, pahalılık, yokluk ve yoksulluk korkunç boyutlara yükseldi. Özellikle Kürdistan'da halk kitleleri büyük bir açılık tehlikesiyle karşı karşıya getirildi. Cuntanın iki yıllık ekonomik uygulamaları içinde tekelcilik alabildiğine gelişirken, binlerce küçük işletme iflasa götürüldü; ve hatta bankerler ve Güney Sanayi örneklerinde görüldüğü gibi bir çok sınai ve mali büyük kuruluş iflasa sürüklendi.

Cunta, iki yıllık uygulamalarıyla Türkiye'nin içinde bulunduğu derin ekonomik bunalımı çözemediği, hafifletemediği ve ekonomik çürüme ve dağılmayı önleyemediği gibi, tersine sınai, mali, ticari her alanda ekonomik krizin daha da büyümeye yolaçtı. Çeşitli kesimlere verilen aldatmacalarla dolu büyük vaadlerle geçen iki yılın sonunda bugün gerçek her alanda hüküm süren ekonomik çıkmazdeğişik kesimlerce açıkça görülmektedir. İşte böyle bir dönemde, gerçeği, yani Türk kapitalizminin içinde bulunduğu çürümeye ve çıkmazı gizlemek, bazı kesimlere yeniden umutlar verebilmek için, iki yıllık uygulamanın verdiği doğal sonucun olumsuzluklarını bazı güçlere yükleme çabası içindedir. Şu çok iyi bilinmelidir ki, yürütmemi kim yaparsa yapsın, cuntanın ekonomi-politikası temelde aynen kalacak, bu politika Türk kapitalizmini daha büyük çıkmazlar içine götürecek, cuntadan izinli bir avuç tekelci kâr üstüne kâr katip büyürken daha geniş kesimler iflasa sürüklenecek ve emekçi kitleler kendilerini yaşatamaz hale gelecektir. Bütün bunlar, ekonomik işleyişin doğal mantığı içinde değil, faşist yönetimin sünghüllerini altında ve her türlü zor uygulamasıyla gerçekleşecektir. İşte bugün, bizzat devlet eliyle sınai, mali ve ticari alanda ekonominin birkaç merkezde birleştirilmesinin yolları aranmaktadır, buna çalışılmaktadır.

Tekelci devlet kapitalizminin zirveye ulaşılması demek olan bu durumda, kendi içinde işlemeyen ekonominin zorla yapılması, işsizliğin, aichiğin, yokluğun ve yoksullğun emekçi kitlelere zorla kabul ettirilmesi temel politika haline gelecek ve bugünden uygulanın bu politika sürekli kılınacaktır.

Sivil devlet aygıtının önemli bir kısmını lağvederek ve diğerlerini de etkisizleştirek tüm yönetimi üstlenen faşist cunta, geçmiş iki yılda, hiç bir kurala bağlı olmayan keyfi askeri diktatörlüğünü sürdür-

müstür. Çözemediği ekonomik ve sosyal sorunlar karşısında burjuva düzenini zorda yaşamak amacıyla karşı-devrimci zoru sürekli geliştirmiştir ve uygulamaya koymustur. İçte azgin bir biçimde uyguladığı devlet terörünü gizlemek için son derece demagogik yöntemlerle dışarda bir terör umacısı yaratmaya çalışmıştır.

Türkiye ve Kürdistan halklarına karşı azgin karşı-devrimci bir savaş yürüten faşist cunta, her türlü muhalefeti sindirmeye, Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini ezmeye çalışmıştır. Bu doğrultuda kendi dışında hiç bir politik güç kabul etmeyerek, burjuva liberallerini ve Kürdistan'daki işbirlikçilerini de etkisiz kılmış, hatta cezalandırmaktan dahi geri durmamıştır. İki yıllık uygulama içinde yüzbinlerce devrimci, demokrat ve yurtsever kurşunlanarak katledilmiş, uygulanan idam sayıları onlarla ifade edilir hale gelmiş, tutuklularında en vahşi katliamlar düzenlenmiştir. Hemen her köyünde defalarca askeri operasyonlar yapılan Kürdistan'da, toptan imha edilme tehdidine halk kitleleri sindirilmek istenmiştir.

Kemalizmin günümüz Türkiye'sinde aldığı bir biçim olan faşist-askeri yönetim, orta kesimleri de yönetimden uzaklaştırarak, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin ana eğilimi olan açık faşist yönetimi oturtmaya çalışmıştır. İçde yönelik her türlü siyasal faaliyeti esas olarak buna hizmet etmiş, tüm karşı güçleri ezmeye çalışarak bunu gerçekleştirmek istenmiştir.

ABD emperyalizminin Ortadoğu halklarına karşı 1980'lerde başlattığı saldırının bir parçası olarak ortaya çıkan faşist cunta, iki yıl boyunca bölge gericiliğini bireştirmeye, bölgeyi açık baskıcı ve sözde ilimli güçlerini bir araya getirmeye, İsrail'den Mısır'a, Suudi'ye ve Pakistan'a kadar bölgede gericili bir blok oluşturmaya çalışmıştır. Bölgede ABD Çevik Kuvvetlerinin konumlandırılması, İsrail'in Lübnan'a saldırısı gibi olaylarda önemli roller oynamış, NATO'nun bölgedeki en büyük gücü olarak Ortadoğu halklarının kurtuluş mücadelelerine karşı emperyalizmin bir jandarması olma görevini üstlenmiştir. Bu konumundan dolayı emperyalizmin (özellikle ABD'nin) ve bölge gericiliğinin aktif desteğini sağlamıştır.

Faşist cunta, içe ve dışa yönelik olarak sürdürdüğü iki yıllık bu politik uygulamalarını bugünden kurumlaştırmaya ve anayasallaştırmaya çalışmaktadır. Cuntanın oluşturacağı her türlü yasa ve anaya-

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULU

B-Kurdistan'ın Diğer Parçalarındaki Durum:

Proleter devrimci anlayışımızın bir gereği olarak halkın mücadelesini dünya proletaryası ve ezilen halkın kurtuluş mücadelesinden ayrı tutmadığımız gibi, Kurdistan yurtseverliğinin bir gereği olarak da, kendi mücadelemizi, Kurdistan'ın diğer parçalarındaki güçlerin mücadelesinden ayrı tutmuyoruz. Bu açıdan Doğu ve Güney Kurdistan'daki hareketlerde değişik biçimlerde ilişki geliştirmemiz ve bunu güçlendirmemiz gerekmektedir. Özellikle bu hareketlerin geçmişteki problemleri yapıları, kendiliğinden ilişkili geliştirmemizi engellemiştir. Bundan önceki bölgelerde de açıklamış olduğumuz gibi, gelişmemiş bir sosyal temelden kaynaklanan bu ideolojik ve politik eğilimlerin, geçmişte önemli hata ve yanlışlıklarla olmuştur ve bugün de bu hatalarını belli biçimlerde devam ettirmektedirler. Sağlıklı ilişki geliştirebilmek için diğer parçalardaki durumu sırasıyla ele alalım ve kısaca mevcut hareketlerin durumuna bakalım.

Güney Kurdistan'daki ideolojik ve politik eğilimler, geçmişteki hareketin durumunu, özelliklerini, yenilginin nedenlerini, sosyal ve siyasal temellerine bağlı olarak değerlendirmek ve açıklamak durumundadırlar. Böyle bir durumun sorumluluğu bir-iki kişiye yüklenerek, değerlendirme yapılmış olunamaz. Bu sorun çok önemlidir, çünkü ortaya çıkan sonuç, sadece Güney Kurdistan için değil, diğer parçalar ve Irak için de önemli tahribat yaratmıştır. Bu parçadaki mevcut eğilimler, böyle bir değerlendirme yapmadan, fazla gelişme sağlayamayacakları gibi, bizim de kendileriyle ciddi ilişkiler geliştirebilmemiz oldukça zor olacaktır. Biz, daha önceki bölgelerde bu konudaki değerlendirmemizi yapmıştık, ancak bazı özelliklerine yeniden deşinmekte yarar vardır.

Güney Kurdistan'da 1958'lerden sonra gelişen hareket, fırsatçı bir temelde ve Arap burjuvazisinin Irak'ta sağladığı gelişmelere dayanarak ortaya çıkmış, başlangıçtan itibaren otonomi anlayışıyla hareket etmiş, buna göre strateji ve taktik geliştirmiş ve bütün bu olumsuzluklar, önderliğin sınıfal konumuya da birleşince, yenilgiye gitmekten kurtulamamıştır. Burada şu gerçeği açıkça belirtelim ki, genel olarak silahlı mücadele ve özelde ayaklanma ya da uzun süreli savaş biçimleri ulusal bağımsızlık amacına uygun olan mücadele biçimleridir; önünə siyasal amaç olarak otonomi koyan hareketler, ne kadar silahlı mücadeleyi uygulamak isteseler de sonuçta yenilgiden kurtulamazlar. Bu gerçek, geçmişte Güney Kurdistan'da yaşanmıştır ve bir daha tekrarlanması çok ahmakça olacaktır. Yoksa geçmiş mücadele içinde çok sayıda yurtseverin soylu çabalar harcamaş olduğu inkar edilemeyecek kadar açık bir gerçekdir. Hareketin önderi olan Mustafa Berzani'nin geçmişinde, daha 1946'lardan itibaren "Mahabat Kürt Cumhuriyeti" deneyinde, Güney Kurdistan'daki ayaklanmalarda, Sovyetler Birliği'ne yürüyüste küçümsemeyecek olumlu rolü ve direnmeci adımları vardır. Yine 1958'de hareketin başına geçtiğinde, direnme doğrultusunda önemli adımlar atılmıştır. Ama dayandığı sınıfal temel, yani yarı-feodal, yarı-burjuva yapı, bu önderliğin giderek, gericileşmesini getirmiştir, emperyalizm ve Şahılıkla uzaştırmıştır. Ve bu uzalaşma onun sonunu getirmiş bazı olumluşullarına rağmen sonu böyle olumsuz bir biçimde noktalanmıştır. Aynı biçimde KDP'nin de başlangıçta olumlu bazı yanları ve yurtseverliği geliştirmeye gibi özellikleri de vardır; ama dayandığı sosyal temelin geriliği nedeniyle giderek gericileşmiş ve önderlik, yenilgiye neden olmuştur.

Güney Kurdistan'daki 1964 ayrışmasında ortaya çıkan küçük-burjuva eğilim, yarı-feodal, yarı-burjuva önderliğin baskısı altında fazla gelişme göstermemiştir, İran ve Irak yönetimiyle en kötü ilişkiler içine girmiştir ve o da kendi zayıflığını, böylece ortaya koymustur.

1975'lerden sonraki gelişmeler açıkça gösteriyor ki, gerek küçük-burjuva eğilimi olan KYB ve gerekse KDP'nin yeniden örgütlenmesi olan "Geçici Komite" tarafından, geçmişin dersleri yeterince özümsenmemiştir. Her ne kadar geçmişen ders çikardıklarını söylemektedeler de, aynı tarihsel ve sosyal tahlil ve otonomiciliği meşhur olan aynı program ile yola çıkmış eski biçimlerde, yani yine fırsatlardan yararlanarak, iki sömürgeci devlet arasındaki ilişkilere dayanarak eylem geliştirmeye çalışmışlardır. Doğru bir ideolojik ve politik mücadele temelinde eylem geliştirmemekte, fırsatları olumlu bir tarzda değerlendirmemekte ve eski tarihsel hatalarını tekrarlama gibi duruma düşmektedirler. Bu gün sahip oldukları İran-Irak arasındaki ilişkiye dayanarak programlarını uygulama anlayışları, eğer ge-

rekli tedbir alınmazsa, tüm bu hareketlerin sonunu da getirebilir.

Güney Kurdistan'daki mevcut ideolojik ve politik akımlar, Irak ve Kurdistan için devrimci-domokratik bir program ve yine Kurdistan için de devrimci-yurtsever bir program geliştirmek yerine, eski yanlış siyaset hedeflerine bağlı olarak hareket etmektedirler. Böylece programların oluşturulamasının sonucu olarak cephe meselesi, bugün önemli bir çıkış ve dağınıklık içindedir. Kişisel ve ailesel çıkarlar, aşiretçilik ve bölgecilik, halâ bu akımların içini kemerlemektedir. Halâ aralarında sayısız tartışmalar yapabilmekte ve bu nedenle önemli kayıplara uğramaktadırlar. Bundan da öteye, kendi tartışmalarında Doğu ve Kuzey-Bati Kurdistan'daki hareketleri de alet etmeye, katmeye çalışmaktadır. Güney Kurdistan'daki bu hareketler, Kurdistan'ın diğer parçalarında bir uzantılarını yaratma ve diğer parçaları kendilerine bağlı hale getirme biçimindeki eski anlayış ve çalışmalarını, günümüzde de halâ sürdürmektedirler. Ancak bu hareketlerin çok yanlış ve hatalı olan bu anlayış ve davranışlarından, mutlaka vazgeçmeleri gereklidir. Kürtistan bütünlüğü içinde kendi yerlerini doğru belirlemeleri, Kurdistan'ın diğer parçalarıyla ve ülke dışındaki Kurtlerle doğru ilişki biçimini, pratikte uygulamaları gereklidir. Bu konuda geçmişte yapılmış olan hatalar, tekrarlanmamalıdır.

Bugün Güney Kurdistan'da sosyal ve siyasal gelişmeler hızlıdır; feodal sosyal yapı hızla dönüşüm ugramaktadır; böyle bir sosyal gelişme temelinde, mevcut eğilimler, daha sola ve devrimciliğe doğru bir atılım yapabilirler. Doğu-Kurdistan'da olduğu gibi burada da, uygun koşullarda komünist eğilimler ortaya çıkabilir ve asgari bir Marksist-Leninist çekirdek doğrudan bir cephe anlayışı geliştirip uygulayarak, hem yurtsever gelişmeyi olumlu biçimlerine kavuşturabilir ve hem de kendi gelişmesini daha elverişli bir ortam içinde sürdürbilir. Ayrıca diğer hareketler, reformist otonomi sloganını aşıp, daha devrimci sloganlara ulaşabilirler ve bu temelde devrimci örgütlenme ve pratik geliştirebilirler. Özellikle İran-Irak savaşından dolayı, şartlar daha elverişli hale gelmiştir. Eğer Güney Kurdistan'daki ideolojik politik akımlar kendi geçmişlerini doğru bir eleştiri süzgeçinden geçirirlerse ve bu temelde hem Güney Kurdistan'da hem de Irak devrimci-demokratik güçleriyle birlikte doğru bir siyasal programa dayanan mücadeleci bir cephe geliştirebilirlerse, sadece Güney Kurdistan için değil, Kurdistan geneli için büyük bir tarihi rol ve görev yerine getirebileceklerdir.

Böyle olumlu gelişmeler sağlandığı oranda Güney Kurdistan'daki hareketin, diğer devrimci-yurtsever güçlerle ilişkileri sağlıklı geliştirebilecek, bölge ve dünya devrimci güçlerinden tescit olma durumu büyük ölçüde aşılabilecektir. Eski olumsuzluklar olumluğa dönüştürülebilecek ve eski kişilikler, olumlu bir görev yerine getirebileceklerdir. Eğer devrimci gelişme doğrultusunda hızlı adımlar atılırsa, en eski düşmanlıklar bile sona erdirilebilir. Ve özellikle KDP ile KYB arasındaki düşmanlık ve bunların diğer güçlerle olan düşmanlıkları aşılabılır. Zaten bu düşmanlıklar geçmişte üzerinde olduğu sosyal temelin bugün hızlı bir değişim içinde olduğu ve siyasal ortamında böyle düşmanlıklar için uygun olmadığı açık bir gerçekdir. Bu düşmanlıklara taraf olan güçler, bu tür davranışlarının tüm güçlere zarar verdiği anlamalı ve buna son vermelidirler. Bu güçlerin, daha olumlu bir zeminde, en azından birbirlerine zarar vermeme temelinde, Güney Kurdistan'da yurtsever bir mücadele geliştirmeleri ve Irak'ın devrimci-demokratik güçleriyle doğru siyasal talepler etrafında ve devrimci trollerde ittifak geliştirmeleri gereklidir. Böyle bir anlayışla hareket etmektedirler, zengin bir tecrübe sahibi olan bu güçler, sadece geçmişen kalan olumsuzlukları gidermekle kalmayacaklar, aynı zamanda Kürtistan halkın Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde, kendilerinden beklenen rolü oynayabileceklerdir. Böyle bir yaklaşım temelinde, biz Doğu Kurdistan'ın devrimci-yurtsever güçleri olarak onlarla sağlam ilişkiler geliştirebilecek ve süreç içinde bunu daha kalıcı, ileri birliklere dönüştürebileceğiz. Biz bu doğrultuda çaba harcamaya hazır ve kararlıyız.

Bu önerilerimizin benzerleri Doğu Kurdistan hareketi için de geçerlidir. Buradaki hareket, geçmişen gerek kendisi için, gerekse Kurdistan geneli için fazla olumsuzluklar taşımamıştır. Çeşitli yanlışlıklar ve zaflıklar da olsa Mahabat Cumhuriyeti deneyi, Kurdistan için olumlu bir olaydır. Ama böyle bir deneyin nasıl ortaya çıktığını, eksikliklerinin neler olduğunu ve neden devam ettilmediğini doğru bir değerlendirmesi yapılmalıdır. Bu parçadaki ideolojik ve politik eğilimler tarafından, özellikle 1978'lerden önce bu-

radaki hareketin Güney Kurdistan'a bağlılığı hale getirilmesinin yanlışlığı, bu durumun yol açtığı önemli zararlar, açık bir biçimde görülmeli ve eleştirilmeli.

1978'de İran'da ortaya çıkan devrimci gelişmeden yararlanılarak İ-KDP'nin etkinliğinde bir dirence içine girilmiş olması en doğru tutumdur. Ama bu tutum daha sonra da, doğru bir temelde geliştirilebilmeli, İran geneli için devrimci-demokratik bir program önerilebilmeli ve İ-KDP böyle bir yaklaşım içinde, bu görevi yapabilmeliydi. Yine Doğu Kurdistan için de, yürütülmezliği çoktan anlaşılmış olan halkın çıkarlarını değil, dar burjuva-feodal çıkarları yansitan otonomi talebi asılmalı ve devrimci-yurtsever bir program ortaya çıkarılmalıdır. Doğu Kurdistan için, çeşitli güçlerle uzlaşma ve onlardan medet umma anlayışı değil, tümüyle, İran'da devrimi geliştirmeye hizmet eden bir anlayış geliştirmeli ve böyle bir program önerilmeliydi. Ve bu programı pratiğe uygulamak için, İran'daki devrimci-demokratik güçlerden ve dünya devrimci güçlerinden tecrit edilmiş bir politika değil, tersine bu güçlerle mücadeleyi birleştiren bir politika geliştirmeliydi. Herseyden önce, İran'daki devrimci-ilerici güçlerle ittifak içinde, bu program uygulanmaya çalışılmalıdır.

Ama mevcut önderlik, bunu yapmadığı gibi, programını, özellikle İran-Irak arasındaki çelişkiye dayanarak ve Kürt halkın azgın bir katılaması olan bugünkü Irak yönetimiyle ilişkili içinde uygulamak istemiş, bugünkü direnmeyi daha çok böyle bir ilişkije dayalı olarak sürdürme durumuna düşmüştür. Halbuki bugünkü Irak yönetimi, halk düşmanı ve halkın en gerici mihraklarından birisidir, ve bununla ilişkili içinde ilerici bir hareket geliştirmek çok zordur. Bu durum, geçmişte Güney Kurdistan hareketinin İran Şahına dayandırılmasına benzemektedir ki, yarının yıkıntıları dolu olabilecek geleceğinin tohumlarının, şimdiden atıldığını ortaya koyar. Böyle bir anlayış ve ittifaktan vazgeçilmeli, hiç olmazsa bu ilişki, örgüt ve halka büyük felâketter getirmeyecek basit taktik bir düzeye dönüştürülmeli. Ve ittifaklar politikası ise temel olarak, İran'daki devrimci-demokratik güçlere dayanırmalıdır. Yine İ-KDP'nin Avrupa sosyal-demokratlarıyla geliştirmek istediği ilişki, çok tehlikeli ve zararlıdır; bundan vazgeçilmelidir. Doğu Kurdistan halkın ulusal kurtuluş için devrimci mücadeleini, dünya sosyalist ve ulusal kuruluş hareketlerinin bir parçası olarak geliştirmek ve uluslararası alanda bu güçlere dayandırmak zorunludur.

Böyle bir yaklaşım içine girildiği ve bunlar gerçekleştirildiği oranda, güçlü bir potansiyele sahip olan Doğu Kurdistan'daki devrimci mücadele yalnız buradaki halkın kurtuluşunu sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda İran devriminin temel odak ve kalelerinden birisi ve Kurdistan genelindeki devrimci gelişmenin de sağlam bir üssü olabilecektir. Buradaki mevcut akımlar, böyle bir sonuca ulaşabilmek için çaba harcamalıdır. Bu temelde doğru teorik tahliller ve politik programlar geliştirmeli, pratik adımlarını buna göre atmalı geçmişte ve günümüzdeki olumsuzluklarını doğru bir değerlendirme ile aşarak, kendilerinden beklenenini yerine getirmelidirler. Böyle bir anlayış temelinde biz, Doğu Kurdistan hareketiyle ve bu hareket içindeki çeşitli güçlerle olumlu ilişki geliştirmeye ve destek sağlamaya hazırız. Ama bu güçlerin de, Kurdistan geneli içindeki yerlerini doğru belirlemelerini, bu temelde diğer parçalarla doğru bir ilişki anlayışı içine girmeleri, buralardaki tüm yurtsever eğilimlerle dostluk içinde olmaları ve özellikle Kuzey-Bati Kurdistan'daki, kendi hatalı tezlerine benzer şeyler savunan güçleri palazlandıracak kendi programlarının bir benzerini de, bunlarla, bu parçada uygulatma gibi bir yaklaşımından kaçınmalıdır. Bunların yapılması ve olumlu gelişmelerin sağlanması temelinde, bu hareketle ilişkilerimizin gelişmesi ve giderek daha da kalıcı, ve ilkeli birliklere ulaşması mümkündür.

Burada şunu da belirtelim ki, Doğu ve Güney Kurdistan'daki yurtsever güçlerin İran ve Irak'ın devrimci-demokratik güçleriyle şimdî kuracakları ilişkiler, ilerde halklar arasında devrimci ve enternasyonalist temelde kurulacak birliklerin başlangıcı olacaktır. Ancak böylelikle, eşitsizliğe ve baskıya dayanan ilişkiler yerine, eşitliğe ve gönüllülüğe dayanan ilişkiler gerçekleştirilecek ve en demokratik ortam ancak böyle yaratılabilcektir. Böyle bir ortamın yaratılmasında ise mevcut ideolojik ve politik akımlara, önemli görevler düşmektedir. Bu akımlar, görevlerini doğru bir biçimde kavrayarak, böyle soylu adımları atabilmek için ve geleceği daha iyi hazırlayabilmek için, çaba harcamalıdır. Böyle bir anlayış temelinde, birlik dayanışma doğrultusunda istenilecek her türlü iliş-

PROBLEMI VE ÇÖZÜM YOLU -5-

kiye hazır olduğumuzu bir kez daha belirtelim.

Konuyu bitirmeden, Suriye egemenliğindeki küçük Kurdistan parçası hakkında da bazı açıklamalar yapmakta yarar vardır. Bu parçanın konumu, bugün, Kurdistan genelindeki mücadele açısından önemlidir. Bu parçadaki güçler, geçmişte genellikle Güney Kurdistan'daki hareketin etkisi altında kalmış oradaki olumsuzluklar bu parçaya da yansımış, buradan da Kuzey-Batı Kurdistan'ı etkilemiştir. Herşeyden önce, buradaki güçlerin de, Güney Kurdistan'dan kaynaklanmış olan olumsuzluklarını görmeleri, eleştirmeleri, ve bu temelde kendi geçmişlerini değerlendirmeleri gerekmektedir. Yine Kuzey-Batı Kurdistan'daki mücadeleye karşı doğru bir yaklaşım içine girmeleri, buradaki mevcut sınıf ilişkilerini ve çeşitli güçlerin durumunu doğru kavramaları, ve bu temelde doğru tavır ve ilişki geliştirmeleri gerekmektedir.

Bugünkü Suriye yönetiminin sınırlı da olsa onlarla varolan celişkilerden ötürü emperyalizme, siyonizme ve Arap gericiliğine karşı bir direnme içinde olduğu bir gerçekktir. Ve bu durumun, tüm bölge halkları için önemi olduğu gibi, Kurdistan halkın Ulusal Kurtuluş Mücadelesi açısından da önemi vardır. Suriye yönetiminin bugünkü konumu, daha çok Güney Kurdistan'ı ilgilendirmesine rağmen Kuzey-Batı Kurdistan'daki mücadeleyi de ilgilendirmektedir. Kurdistan'daki mücadeleci güçlerin bu yönetimi olumlu değerlendirmeleri ve özellikle emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı direnme doğrultusundaki adımlarını desteklemeleri gerekmektedir.

Bu parçadaki Kürt toplumu, Kurdistan'ın diğer parçalarındaki ve özellikle de Kuzey-Batı Kurdistan'daki mücadeleyle, bugün Suriye'de varolan emperyalizme ve bölge gericiliğine karşı direnme arasında bir köprü rolü oynamalıdır.

Bütün bunlar Suriye'deki devletin burjuva niteliğinin gözden kaçırılmasını ve onun Kürt toplumunun ulusal demokratik haklarını örtbas etme tutumunu gözardı etmemi gereklidir. Elbetteki bugün, burada da Kürt halkın gerçek hakları elde edilmiş değildir. Ancak bu konuda sık sık süpekulasyon yapılan bir mesele vardır: Kurdistan'ın bu parçasında nasıl bir mücadele verilmelidir? Gerçekte bu konu, oldukça açıkktır. Hangi alanda olursa olsun mevcut yönetimin eğer anti-emperyalist ilerici bir özelliğe varsa, devrimci-ilerici hareketler bunu mutlaka desteklemek, ama olumsuz yanlarını da eleştirmek ve karşı durmak zorundadırlar. Bugün Kurdistan'ın bu parçasındaki halkın da, esas olarak yapması gereken budur. Kendi ulusal-demokratik hakları için bilincenme ve örgütlenme faaliyeti içine girmesi en doğru yoldur ve bu mutlaka yapılmalıdır. Ancak bugün buna, yönetimle karşı bir savaş içinde değil, dostluk esprişi içinde yapabilirler ve böyle yapmaları gerekir. Kendi hakları için bilinçlenme ve örgütlenme çalışmaları, yönetimin desteklenmesiyle kaybedilmez, tersine, eğer arasındaki halkayı doğru yakalayabilirlerse, sadece kendi mücadelelerinin gelişmesini sağlamakla kalmayacaklar aynı zamanda Kurdistan genelindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesine de katkıda bulunacaklardır. Özellikle bölgedeki devrimci-ilerici mücadelelerin, biribirlerinin sağlam destekleyicileri ve böyle güçlerin de biribirlerinin mütteliği oldukları gerçeği doğru kavranmalıdır. Böyle bir ittifakin, Kurdistan Ulusal Kurtuluş Hareketiyle Arap ilerici-yurtsever hareketi arasında da sağlanması gerektiği ve bu doğrultuda Filistin Kurtuluş Hareketi, bugünkü Suriye ilerici güçleri ve diğer ilerici Arap hareketleriyle ilişki kurulması gerektiği, bölgede kalıcı anti-emperyalist savaşmların verilmesinin önemli oranda buna bağlı olduğu ve bu tavrın tüm halkların çıkarını yansittığı bilinerek, buna uygun ilişkiler geliştirilmelidir. Ve böyle bir ilişki, sadece taktik bazı çıkarlar değil, halkın emperyalizme, siyonizme ve bölge gericiliğine karşı uzun vadeli savaşlarının çıkarlarına tabi kılınmalıdır. Ve herkesten önce de, Kurdistan'ın bu parçasında ulusal demokratik mücadele yürüttüğünü iddia eden güçler bunu başarmalı, böyle bir doğrultuya girmeli, basit çıkar ilişkilerinden vazgeçmeli ve böylesine soylu bir ittifakin köprü güçlerinden birisi olmalıdır.

Yine çeşitli nedenlerle Kurdistan dışına çıkmış olan Kürtlere de, ulusal kurtuluş mücadelesinde, önemli görevler düşmektedir. Bugün basta Avrupa olmak üzere, hemen her kıtada çalışmaktadır Kürt işçileri vardır. Bunlar, Kürt toplumunun yurtdışındaki temsilcileri olduklarını unutmamalıdır. Bunların da, Kurdistan parçaları hakkında geliştirilen bu düşünceler ışığında, birlik ve mücadele konularına yaklaşmaları, bir yandan kendi aralarındaki yurtsever birliklerini geliştirirlerken, öte yandan Kurdistan ze-

minindeki doğru anlayış ve mücadeleleri inceleyerek, en doğru olanlarıyla ilişki geliştirmelidirler. Bunlar Kurdistan'daki yurtsever savaşla yakından ilgilenmek, bu savaşının özelliklerini kavramak, kendilerini bu savaşının bir parçası olarak görmek, elverişli konumlarını iyi değerlendirek mücadelenin en güçlü destekleyicilerinden birisi olmak durumdadır. Kurdistan gerçeğini ve ulusal kurtuluş mücadelesini yurt dışında tanıtıp benimsetmek için, çalışmaları gerekmektedir. Kendi yurtsever kitlevi örgütlenmelerini geliştirirlerken, aynı zamanda Kurdistan'daki mücadelenin, işçi sınıfı hareketiyle ve ilerici-demokratik dünya kamuoyuyla bağına sağlamada köprü olma rollerini de yerine getirmek zorundadırlar.

C - Kurdistan Ulusal Kongresi Toplanmalıdır:

Kurdistan geneli için buraya kadar yapmış olduğumuz tüm belirlemeler, en somut ifadesini, Kurdistan'da mücadele eden tüm güçlerin uğrunda çalışması gereken, Kurdistan Ulusal Kongresinde bulabilir ve bulmalıdır. Böyle bir Kongre, bugünkü olumsuzlukların aşılması ve olumlulukların hayatı geçirilmesinde sağlam bir zemin olabilir ve olmalıdır. Kurdistan Ulusal Kongresi, modern ulusal kurtuluş hareketinin genel yasalarının ve ilkelerinin ortaya çıkarıldığı, hareketin genel çıkarlarının tartışılmış sonucu bağlandığı ve genel tedbirlerin geliştirildiği bir zemin olabilir ve olmalıdır. Kurdistan halkın genel çıkarları, bugün açık bir biçimde bunu gereklî kılmaktadır.

Bugün artık her parçanın kendisi için geliştirdiği ve geneli temsil eder dediği cephe ve birlilikler, Kurdistan geneli için yetmemektedir. Özellikle geçmişteki KDP pratiğinin, Güney Kurdistan'ı merkez olarak diğer parçalarda kendi kollarını örgütleme çabalarının, olumsuzluğu daha da geliştirip pekiştirdiği bilinmektedir. Yine küçük-burjuva hareketin kendi kollarını her parçada örgütleme çalışmalarının büyük olumsuzluklara yolactığı, mücadelenin ilerlemesine değil gerilemesine hizmet ettiği açıkça bilinmektedir. Bütün bu olumsuz durumlar, günümüzde mutlaka yapılmalıdır, ve Kurdistan Ulusal Kongresi ancak bunların aşıldığı zeminde olabilir. Böyle bir kongre, Kurdistan'da devrimci-yurtsever mücadeleye katılan tüm güçlerin kaynağı bir alan olmalıdır. Bu güçler, kendi aralarındaki sorunlara böyle bir yaklaşım te melinde çözüm bulabilirler, ve değişik düzeylerde de olsa bu tür ilişkileri geliştirmelidirler.

Artık tek bir parçadan Kurdistan yurtsever hareketini idare etmek ve ortaya çıkan olumsuzlukları giderip bunların yerine olumlulukları geçirmek mümkün değildir ve ayrıca modern ulusal kurtuluşculuk, böyle bir anlayışa karşısındır. Böyle bir anlayış yerine, genel içinde parçaların rolünü ve her parçadaki hareketin özelliklerini, perspektiflerini ve yasalarını doğru bir biçimde belirleyecek olan Ulusal Kongrede birleşme anlayışı geçirmelidir. Böyle bir kongre, Kurdistan halkın çıkarlarını yansitan değerlendirmeleri yapabilecek, bu değerlendirmeler ışığında problemleri doğru bir biçimde ortaya koyabilecek, bunların dayandığı tarihi ve toplumsal zemini doğru bir tahlile tabi tutabilecek ve bu zeminden kaynaklanan olumsuzlukları açık bir biçimde ortaya serebilecektir. Bu gerçekler ortaya çıktıktan ideolojik ve politik eğilimler daha iyi tanımlayıcılar ve biribirlerini daha iyi tanımlayıcılar. Ve tüm bunların sonucunda yurtsever bir hareketin içeriğinin ve biçiminin nasıl olabileceği daha iyi belirlenebilir. Yine bu belirlemeler ışığında, her parçadaki hareketin genel gelişimi, diğer parçalardaki ve bölgedeki devrimci mücadelelerle uygun hale getirilebilir. Bütün bunların hiç de küçümsenecek kazanımlar olmayacağı, özellikle geçmişteki uyumsuz ve çatışmalı ortamın yarattığı sonuçlar gözönüne getirilirse, bu konudaki anlayışın açığlığını, berraklığını ve esnekliğinin tüm Kurdistan'a önemli hizmetler yapacağı, açıkça görülebilir. Yine böyle bir anlayış te melinde Kurdistan, hakim uluslararası devrimci mücadelelerin sağlam bir kaleyi haline getirilebilir ve bu temelde devrimci-demokratik ve sosyalist hareketler, ileri boyutlara fırlayabilir. Dünya devrim güçleri safında yer almış olan bir Kurdistan, herşeyden önce Ortadoğu halkın emperyalizme, siyonizme ve gericiliğe karşı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm doğrultusundaki mücadelede, tarihsel bir rol oynayabilir. Coğrafyası, nüfusu ve halkın direnme gücüyle Kurdistan bu role uygun bir zemindir. Ve tüm bu noktaları bir halka haline getirebilme işi, Kurdistan Ulusal Kongresinin geliştirilmesine yakından bağlıdır. Bu Kongre, başarılı çalışmalarını sürdürdüğü oranda, giderek bir Ulusal Yasama Meclisi haline gelebilecektir.

Biz yapmış olduğumuz bu değerlendirmelerle ve

geliştirmiş olduğumuz bu anlayışlarla, böyle bir kongreye gidebileceğimiz düşüncemizdeyiz. Ve ayrıca tarihi temele ve toplumsal yapıya bağlı olarak, her parçadaki hareketin geçmişini ve bugünkü durumunu irdeleyerek, açıklayarak ve olumlu yanıyla birlikte olumsuz yanlarını da ortaya koyarak, her parçanın genel içindeki yerini ve rolünü açıkça belirterek, böyle dolgun bir siyasi içeriği geliştirip mevcut tüm güçlere sunarak, Kongreye karşı tutarlı, ciddi ve dürüst olmanın en iyiörneğini verdigimiz, görevimizi yerine getirebildigimiz ve Kongre için önemli bir katkı yaptığımız inancındayız. Bu inançla yapmış olduğumuz belirlemeleri tartışmaya sunuyoruz. Burada, sadece tek tek parçalar ve buna ilişkin cephe sorunları ele alınmamış, aynı zamanda Kurdistan geneli için bir yaklaşım ortaya çıkarılmıştır. Bu açıklamalarda, Kurdistan geneli için bir siyaset ilkelere bütünlüğü, stratejik ve taktik anlayış mevcuttur. Ve tüm bu konular, kendisini Kurdistan zeminine bağlı hissedilen güçlerin huzurunda tartışılırsa, bu gün bizim geliştirip tartışmaya sunmuş olduğumuz bu yaklaşım, daha da zenginleşebilecektir. Hatalı ve eksik yanları açığa çıkarabilecek ve bunların yerine doğru biçimler konulabilecektir. Ve bütün bunlar yapıldığında hiç de küçümsenmeyecek sonuçlara ulaşılacak, Kurdistan bütünlüğü için siyaset ilkelere sistematigi, uyumlu hale getirilmiş stratejik ve taktik çizgi ve davranış birliği ortaya çıkarılacaktır. Böylece Kurdistan'daki yurtsever hareketin, Kurdistan halkı, hakim uluslararası emekçi halkları, bölge ve dünya halkları nezdindeki itibarı son derece yükselecektir. İşte bu temelde dünya halklarını, sosyalist ülkelerin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin, bölgenin devrimci-ilerici güçlerinin Kurdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine yardım ve destekleri artabilecektir. Ve halkın bugünkü yaşantısı ve mücadelezin bugünkü durumu, bu desteklere şiddetle muhtaçtır.

İste böylesi olumlu gelişmelere yol açabilecek bir zemin olarak, Kurdistan Ulusal Kongresi mutlaka toplanmalıdır. Ve katılmak isteyen, sonuçlarına katlanmayı göze alabilen tüm güçler, böyle bir kongreye çağrılmıştır. Ayrıca burada şunu da belirtelim ki, bu işin yöntemi doğru seçilmeli ve uygulanmalıdır - Özellikle bazı güçlerin bugün yapmak istedikleri gibi ve bizim olumlu karşılamamızın mümkün olamayacağı bir kontekste, herşeyi bazı güçlerin kendi istedikleri gibi yapıp hazırlaması ve adeta ister kabul edin isterseniz etmeyin dercesine, başka örgütlerle sunması biçiminde değil, daha başlangıçtan itibaren ilkeleri bizim yaptığımız gibi açıklanarak ve belgelendirilerek, tüm örgütlerle götürülmeli ve bu örgütlerin ortak katılımıyla böyle bir çağrı gerçekleştirilmelidir. Mümkün olduğu ölçüde tüm güçler daha başlangıçtan itibaren böyle bir girişimden haberdar edilmelidir. Günümüzde yapılmak istediği gibi, küçük-burjuva zinin bazı kesimlerinin bir teşebbüsü biçiminde olmamalı, Kurdistan toplumunun devrimci direnişe katılabilecek tüm kesimleri, içinde yer almmalıdır. Geneli kapsayıcı Kongre ancak böyle mümkün olabilir ve sadece bir sınıfın çabası bu iş için yetmeyecektir. Kurdistan'daki toplumsal yapının karmaşıklığı ve içiçeliği gözönüne getirilirse, Kongrenin başlangıçtan itibaren çok esnek hareket etmesi gerekiği ortaya çıkar. Kongrede yalnız bir kesimin insivatifinin olması, diğerlerinin de esneklikten yoksun olmalarına yol açabilir. Hele hele düşmanlaştırıcı, bazlarını tecrit edici ve bölümne yaratıcı tavırlar içine girilmelidir. Kurdistan'da yaşanan süreç bir ulusal kurtuluş sürecidir ve bu nedenle direnmeden yana olan, çıkarları ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesinden yarar gören tüm güçler, devrimci direniş temelinde bir Ulusal Kongrede birleşebilirler ve bunun için işe bir "Hazırlık Komitesi" ile başlanabilir. Böyle bir komite ve bunun devamı olarak Kongre sadece Kurdistan geneli için otomotiv pésinde olan güçlerle oluşturulmamalıdır. Geçmişte Güney Kurdistan'ın merkezliğinde ve böyle bir slogan etrafında yapılmak istenen şey, bugün de aynı slogan, yani otomotiv sloganı etrafında tüm Kurdistan için bir Kongre toplamak biçiminde yapılmamalı, aynı durum tekrarlanmamalıdır. Böyle bir yaklaşım son derece sakıncalıdır ve daha başlangıçtan itibaren bölünmeyi teşvik etmekten başka bir sonuca ulaşmayaacaktır.

Eğer böyle bir tavırdı ısrar edilir ve devrimcilerin dürüst, ilkel birlik istekleri dikkate alınmazsa, böyle bir durum karşısında devrimcilerin de yapabilecekleri tek doğru şey, kendi anlayışları doğrultusunda, Kurdistan geneli için bir Ulusal Kongreyi, teorik ve pratik alanda hazırlamak olacaktır. Biz, kendi payımıza şimdiden böyle bir tutum içine girmek, kendi önderliğimizde ve bizden başlatılarak bir Kongre geliştirmek

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ PROBLEMİ VE ÇÖZÜM YOLU

istemiyoruz. Ama eğer otonomci küçük-burjuva eğitim (KYB, İ-KDP, TKSP ve Suriye Kürt ilerici Demokrat Partisi ortaklıgı halinde) fırsatçı, diğer hareketleri zayıf düşürmek isteyici, dar görüşlü tavırını sürdürse, ilkesiz ve reformist otonomi talebi ana eksenin etrafında bir Kongre geliştirme isteğini devam ettirirse, buna karşı duracağımızı, devrimci direniş temelinde ve ulusal kurtuluşta birleşebilecek tüm güçlerin katılacağı bir Kongre için çalışma durumunda kalaçığımızı açıkça belirtiriz. Bu doğrultuda, buraya kadar yapmış olduğumuz tahlil ve belirleme işi içinde Kongreye sunulmak üzere bir platform hazırlayacağımızı, bunun diğer örgütlerle önererek katılanlarla birlikte ya da kendimiz bir Kongre çağrısı yapacağımızı, toplanacak Kongrenin çalışmalarına aktif olarak katılıp, gündemine uygun olarak düşüncelerimizi sunacağımızı. Kongrenin sürekliliğinin sağlanabilmesi için gerekli organ ve yönetmeliğin geliştirilmesinden yana olacağımızı, bütün bu konularda üzerimize düşen pratik adımları kararlı bir biçimde atarak, Kurdistan halkının bu önemli gereksinimini devrimci direniş temelinde karşılayacağımızı şimdiden duyuruyoruz. Ama tâsvip etmediğimiz böyle ayrı oluşumların ortaya çıkması ve bu tür adımlar atmak zorunda kalmamak için, Kurdistan halkına karşı sorumluluk duyan tüm güçleri, olumsuzluklara karşı dikkatli, duyarlı ve birlik olmaya, olumsuz durumlara izin vermeyerek ve olumlu bir yaklaşımı benimseyerek, böyle bir Kongrenin gerçekleştirilebilmesi için üzerinde düşen görevleri yapmaya çalışırız.

SONUÇ:

Biz, PKK hareketi olarak, Kurdistan Ulusal Kurtuluş Probleminin tarihi ve toplumsal temelleri, boyutları, çözüm yolu hakkındaki görüşmelerimizi ve bu konudaki pratik gelişmeleri ve önerilerimizi, böyle kapsamlı bir biçimde açıklayarak, problemin çözümünün pratikte geliştirilmesi için, Kurdistan halkının çıkarlarının bugün acil dayatması haline gelmiş olan, siyaset birliğinin gerçekleşmesi yani, Ulusal Kurtuluş

Cephesinin pratikte yaratılması için hazırlamış olduğumuz Program Taslağını, tüm ilgili güçlere ve yurtsever halk kitlelerine sunuyoruz.

Program taslağımız, esas olarak, Kuzey-Bati Kurdistan'da bir Ulusal Kurtuluş Cephesi yaratılması için tüm yurtsever halk güçlerinin çıkarlarının ifadesi olan ilkeleri içermektedir. Ve ayrıca, böyle bir Cephemin, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle, Kurdistan'ın diğer parçalarındaki yurtsever hareketlerle, Ortadoğu ve dünya devrimci-demokratik güçleriyle kuracağı ittifakın ilkelerini kapsamaktadır. Böyle bir program taslağı hazırlayıp ilgili güçlere sunmakla, PKK Hareketi, ilişki, ittifak ve cephe meselelerini, hangi temellerde ve nasıl bir yaklaşımla ele aldığı, bu konuda ne kadar ciddi, tutarlı ve samimi olduğunu açıkça göstermektedir. PKK hareketi, yaptığı bu çalışmalarıyla başta Kuzey-Bati Kurdistan'daki çeşitli örgüt, grup ve kişiler olmak üzere, Türkiye ve Kurdistan'ın diğer parçalarındaki devrimci yurtsever hareketlerden gelecek olumlu yaklaşımları, ittifak ve cephe kurma taleplerini, bu anlayışı çerçevesinde ele alarak ve bu tür istemleri kendi özgül koşullarında ve genel bağlılık içinde değerlendirek, ittifak ve cephe oluşturmakta kararlı pratik adımlar atmaya hazır olduğunu; ittifak ve cephe meselelerinde ilkeli, sorumlu ve dürüst yaklaşımları ve pratik adımları devrimci samimiyle destekleyeceğini, açıkça ilan etmektedir. Kurdistan Ulusal Kurtuluş Cephesini yaratma, Türkiye ve Kurdistan'ın diğer parçalarındaki devrimci-yurtsever güçlerle ittifak geliştirme doğrultusunda yapacağı kararlı pratik çalışmalarında, her türlü özveride bulunacağını ve hiç bir engel tanımayacağını; bu alanlarda gelecek olan ittifak ve cephelerin engellenmesine kararlılıkla karşı çıkacağını; bu faaliyetlerde bugün var olan olumsuzlukların sorumlusunun kendisi olmadığını, açıkça belirtmektedir.

Program Taslağında da açıkça gösterilmiş olduğu gibi, PKK Hareketi, bugünkü parçalanmışlığı ve ulusal kurtuluş mücadelesinin zayıflığı koşullarında, Kurdistan genelinde bir tek cephenin kurulamayaca-

ğı, her parçanın kendi içinde devrimci-yurtsever cephesini oluşturması gerektiği ve ulusal kurtuluş hareketinin birliğinin, önerdiği, Kurdistan Ulusal Kongresi tarafından sağlanabileceğinin görüşündedir. Aynı biçimde, bazlarının iddia ettiği gibi Kurdistan genelinde merkezi bir Komünist Partisinin, günümüz koşullarında yaratılamayacağı ve işlerlik kazandırılama-yacağı görüşündedir. Kurdistan'ın bugünkü koşulları, coğrafya, nüfus ve toplumsal yapı olarak değişik yabancı egemenlikler tarafından siyasal bölünmüşlüğü ve ulusal kurtuluş mücadeleşinin henüz başlangıç aşamasında bulunuşması, merkezi bir parti kurmayı olanaiksız kılmıştır. Bunun yerine, PKK Hareketi çeşitli parçalardaki komünist parti ya da gruplar arasında bir "İrtibat Bürosu" oluşturabileceğinin görüşündedir. Kurdistan'ın en büyük parçasının Komünist Partisi olarak, bu konuda da üzerine düşen ödevi yapmaktadır ve yapacaktır. Ayrıca şunu da belirtelim ki, merkezi bir parti yaratma iddiasında olanların, uzun geçmişlerine rağmen, halâ bir parçanın, bir bölgesinde, bir tek örgüt bile yaratamamış olmaları, PKK'nın görüşünün doğruluğunu gösterir.

PKK, geçmiş mücadelede içinde yaratmış olduğu engin fedakârlık ve yüce devrimci direniş ruhuyla, ortaya çıkarmış olduğu soylu devrimci gelişmeyele Kurdistan proletaryasına ve halkın bağılılığını açıkça gösterdiği gibi, bugün de Kurdistan halkın siyasal birliğini yaratılabilenin tek doğru ve temel biçimini, Ulusal Kutuluş Cephesini örgütleyebilmek için kapsamlı bir program taslağı hazırlayıp sunarak, Marksizm-Leninizme, tarihe, Kurdistan proletaryasının ve halkın çıkarlarına bağlılığını bir kez daha kanıtlamaktadır. Bu inançla, Kuzey-Bati Kurdistan'ın tüm yurtsever parti, örgüt, grup ve kişilerini, değişik sınıf ve tabakaların tüm yurtsever halk kitlelerini, sunmuş olduğu Ulusal Kurtuluş Cephesi Program Taslağını tartışmaya, bu temelde bir Ulusal Kurtuluş Cephesi örgütlemeye ve böyle bir Cephede birleşmeye çağırır!

Nisan 1982

KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ CEPHESİ - PROGRAM TASLAĞI

GİRİŞ

Uluslararası aynı dili konuşan, aynı topraklar üzerinde yaşayan, aynı ekonomik yaşam içinde birleşen ve kendisini kültür ortaklığında gösteren ortak ruhi şekillenmesi olan, tarihsel olarak oluşmuş, kararlı bir insanlar topluluğudur.

Uluslararası kapitalizmin şafağında doğdular. Feodalizmin yıkılması ve kapitalizmin gelişmesi sürecinde insanlar uluslararası biçimde örgütlenenler. Feodal bölgünmüşlüğü ortadan kaldırarak iktisadi yaşam birliğini yaratan kapitalizm, böylece insanların uluslararası biçimdeki bir toplumsal yapıya sahip olmalarını sağladı.

Kapitalizmin yükselme çağında feodalizme karşı devrimlerini muzaffer kılan burjuvazi, Batı Avrupa halklarını bağımsız ulusal devletler halinde örgütleyerek uluslararası önderi oldu. Burada, büyük çoğunlukla uluslararası oluşumu, giderek burjuva ulusal devletlerin kurulmasıyla sonuçlandı.

Batı'da durum böyle olurken, Doğu'da gelişmeler farklı oldu. Doğu imparatorlukları, egemen milliyetin hakim sınıflarının yönetiminde çok uluslu devletler haline geldiler. XIX. yüzyılın ikinci yarısında, bu devletlerde kapitalist gelişmenin hızlanmasıyla uluslararası sorunlar alevlendi. Kendi pazarına sahip çıkmak isteyen ezilen ulus burjuvazisi, pazarın hakimi olan yabancı burjuvaziye karşı pazar savaşımına girdi. Ezilen ulus burjuvazisi, bu savaşında, kendi çıkarlarını tüm ulusun çıkarları imiş gibi göstererek, halkın desteğini almaya çalıştı. Doğu Avrupa'da, ezen ve ezilen ulus burjuvazisi arasında bir pazar savaşı olarak ortaya çıkan uluslararası hareketlerde, halkın kitlelerinin desteğini sağlayabildiği ülkelerdeki ezilen ulus burjuvazisi, savaşımı zaferin gölgesinde burjuva ulusal kurtuluşunu gerçekleştirdi.

Burjuva devrimleri çağında, burjuvazinin bir uluslararası pazar yaratma veya kendi ulusal pazarına sahip çıkma savasımı olarak ortaya çıkan uluslararası sorun, Batı Avrupa'nın uluslararası devletlerinin kendi ulusal çitlerini aşarak çok uluslu devletler haline gelmesiyle, XX. yüzyılın başlarında dünyanın bu devletler arasında paylaşımının tamamlanmasıyla ve kapitalizmin emperyalist aşamaya geçmesiyle birlikte, dünyanın tüm sömürge ve bağımlı ülkelerinin bir sorunu haline gelerek, alanı genişledi. Kapitalizmin çöküşe gitmesi ve proletarya devrimlerinin başlaması demek olan emperyalizm altında dünyanın; sömürgen ve sömürülen sınıflar, ezen ve ezilen uluslararası olarak iki kampa bölünmesi bu gelişmelerin sonucunda ortaya çıktı.

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ VE SÖMÜRGELERİN KURTULUŞU

Sömürge ve bağımlı ülkelerin dünya ölçüsünde yeniden paylaşımı için girilen birinci emperyalist paylaşım savaşı içinde, dünyanın ilk proleter devrimi gerçekleşti. Rusya'da zaferle ulaşan Ekim Sosyalist Devrimi, emperyalist sistemi yararak, dünyada sosyalizmin yolunu açtı.

Ekim Devrimi, yalnızca Rusya'da sosyalizmin kurulması için temel oluşturmakla kalmadı, dünya çapında bundan sonraki devrimci gelişmelere de temel teşkil etti. Etkisi, yalnızca Avrupa'yla ve gelişmiş uluslararası proletaryasiyla sınırlı kalmadı, dünyanın bütün kıtlıklarındaki sömürge ve bağımlı ülkelerde de yayılıarak tüm ezilen halkları kucakladı.

Ekim Devrimi: yeni bir çağ, proletarya devrimleri çağını açtı. Devrim dalgasının Batı'dan Doğu'ya taşınmasında köprü rolü oynayarak, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin karşı-devrim cephesine karşı, dünya ölçüsünde proletarya ve ezilen halkların devrim cephesini yarattı. Emperyalizmin merkezlerine vurduğu gibi, etki alanlarına da vurarak, sömürge devrimler ve bu devrimlerde proletarya önderliğinin kurulmasına yolaştı. Ulusal sorunu, salt ulusal baskıya karşı savaş gibi özel ve yalıtılmış bir sorun olmaktan çıkararak, sömürge ve bağımlı ülkelerin ezilen halklarının, emperyalist sömürüden kurtuluşu genel sorunu, dünya ölçüsünde emperyalizme karşı devrim savaşının bir parçası haline getirip, onun alanını genişletti. Sömürge ve bağımlı ülkelerde, yarı-feodal, yarı-burjuva güçlerin oluşturduğu işbirlikçi cepheye karşılık, proletarya, köylülük ve aydınların gerçek yurtsever cephesinin yaratılmasında temel etken oldu.

Ekim Devrimi, sömürge ve bağımlı ülke halklarını na sadece kurtuluş yolunu göstermekle kalmadı, emperyalist sistem dışında yarattığı maddi güçle, onlar için bir ekim merkezi, somut bir üs görevini görerek, uluslararası kurtuluş mücadelelerinin zafer kazanmasında, belirleyici bir rol oynadı.

Ekim Devriminin açtığı yolda ve sağladığı temel üzerinde, iki dünya savaşı arasında sömürge ve bağımlı ülkelerin uluslararası kurtuluş hareketleri hızlandı. Objektif şartları sürekli olgunlaşan uluslararası kurtuluş devrimlerinin, subjektif koşulları da, dünyanın çeşitli ülkelerinde gelişmeye başladı. Bazı ülkelerde, Sov-

yetler Birliği ile dayanışma içinde, ulusal burjuva önderlikli ulusal kurtuluş hareketleri gelişirken, Vietnam, Çin gibi ülkelerde bu hareketler proletarya önderliğinde ve daha sağlam temellerde gelişti.

İkinci dünya savaşından sonra, savaştan emperyalizm daha da zayıflayarak çökmesinin ve sosyalist ülkelerin aktif desteklerinin artmasını yarattığı elverişli ortamda, sömürge ve bağımlı ülkelerdeki uluslararası kurtuluş hareketleri çığ gibi büydü. Çin, Kuzey Vietnam ve Kuzey Kore'de proletarya önderliğindeki uluslararası kurtuluş devrimleri zaferle sonuçlanarak, sosyalizmin inşasına geçildi. Diğer sömürgelerin büyük çoğunluğu, siyasal bağımsızlıklarını kazanarak, uluslararası ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini daha yeni temellerde sürdürmeye devam ettiler. 1960'larda doruk noktasına varan uluslararası kurtuluş hareketleri, emperyalizmin klasik sömürgecilik sistemini -bazı kalıntılar dışında- tasfiye etti.

Savaştan sonra emperyalizmin başına geçen ABD, klasik sömürgeciligi yaşatamayacağını anlayınca, yeni-sömürgeciligi geliştirdi. Siyasal bağımsızlığına yeni kavuşan ülkeler, bu temelde kendine bağlıarak, ekonomik sömürüsünü daha gelişmiş bir biçimde sürdürmeye başladı. Ulusal kurtuluş hareketine burjuvazinin önderliği ülkelerde, bu yeni koşullarda, burjuvazinin emperyalizmle yeni-sömürgecilik ilişkilerine yönelik, uluslararası kurtuluşta proletarya önderliği daha çok önem ve belirginlik kazandı. Bu ülkeler proletaryası, uluslararası kurtuluş mücadeleşine, yeni-sömürgecilik koşullarında önderlik etmeye başladı ve bunu geliştirmeye devam etti.

Emperyalizmin yeni-sömürgecilik sistemi, ona karşı da uluslararası kurtuluş hareketlerinin gelişmesiyle, 1960'lardan sonra parçalanmaya başladı. Zafere ulaşan Küba ve Güney Vietnam uluslararası kurtuluş devrimleri, ABD'nin yeni-sömürgecilik sisteminde ilk gediği açılar. Bu mücadeledein Laos, Kamboçya, Nikaragua gibi ülkelerde de peşpeşe zaferle varması, yeni-sömürgecilik sisteminin çöküşünü hızlandırdı.

Günümüzde, kalıntı halindeki klasik sömürgelerde ve dünyanın her köşesinde yeni-sömürge ülkelerde, emperyalizme ve usağı faşist diktatörlüklerle karşı, sıcak savaşım içinde yükselen uluslararası kurtuluş hareketleri, dünya sosyalist devriminin temel güçlerinden biri olarak, devrimci rolünü en etkin bir biçimde sürdürmektedir.

ORTADOĞU'DA ULUSLARIN KURTULUŞ SORUNU

Stratejik-coğrafik konuma ve zengin petrol kaynaklarına sahip olan Ortadoğu'da, büyük çoğunlukla halkların ulusal sorunu çözülmemişinden, günümüzde önemli ulusal kurtuluş sorunları vardır. Ulusal kurtuluş sorunlarının çözümünü geciktiren ve engelleyen tarihi ve toplumsal etmenlerin başlıcaları şunlardır:

Birincisi; feudalizmin burada geç doğup yayılması, ve emperyalizmle de uzlaşarak, halklar üzerindeki katı egemenliğini günümüzde kadar sürdürmesidir. Feodalizmin egemenliği altında Ortadoğu halkları gelişme göstermemiştir, dünyadaki gelişmelere kapılmıştır, ve bu durum, halkın ulusal gelişimini ve kurtuluşunu sürekli engellemiştir.

İkinci; zengin yeraltı kaynakları nedeniyle, sürekli emperyalist paylaşımı uğraması sonucu, halkın ulusal birliklerinin bölünmüş olmasıdır. Birinci emperyalist paylaşım savaşında Ortadoğu'nun hemen tümü, İngiliz ve Fransız emperyalistleri tarafından işgal edilmiş, savaş sonunda devlet sınırları, tamamen emperyalistlerin çıkarına uygun olarak ve halkın ulusal birliğini bölüp gelişmelerini engelleyecek biçimde çizilmiştir. Bölgede Arap, Kurt, Beluci gibi halklar, birçok devlet egemenliğine bölünerek birlikleri dağıtmak istenmiştir. Günümüzde kadar devam eden bu bölünme, ulusal gelişmeyi engellemiştir ve ulusal kurtuluş üzerinde önemli bir engel oluşturmuştur.

Üçüncü; Osmanlı feodal egemenliğinin yerini alan emperyalist egemenliğin, çeşitli biçimler altında ve en katı uygulamalarla günümüzde kadar sürmektedir. İki savaş arasında bölgede klasik ve yarı-sömürgecilik birlikte uygulanan emperyalistler, ikinci dünya savaşıından sonra ABD önderliğinde yöneldikleri yeni-sömürgeciligi, en erken Ortadoğu'da geliştirmeye çalışmışlardır. Ayrıca toplumsal yapının çok geri ve iç gericiliğin güçlü olması, ulusal yapının birlikten ve gelişmeden uzak bulunması da yeni-sömürgeciligin gelişmesini kolaylaştırmıştır. Bölgede siyonizm, Kemalizm, İran Şahlığı ve Arap gericiliğine dayanarak uygulanan yeni-sömürgecilik halkın ulusal ve sınıfal kurtuluşunu zorla geciktirmiştir.

Bütün bu etmenler, iç feodal gericiliğin ve emperyalist egemenliğin güçlü olması ve ulusal birliklerin bölünmesi, Ortadoğu halkın ulusal ve toplumsal gelişimini engellemiştir.

1950'lerden 1970'lere kadar çeşitli ekonomik, politik ve askeri kamplasmalarla geliştirilip, bölgeye egemen kılanın yeni-sömürgecilik, iç çürüme ve derinleşen emperyalist bunalım nedeniyle 1970'lere sona, parçalanmaya başladı. Yeni-sömürgecilik koşullarında sosyal yapının gelişmesi, ulusal kurtuluşun muhtevasını genişletecek, ulusal kurtuluşta proletarya önderliğini ve emekçi halk temelini ortaya çıkardı. Bu temelde gelişmeye başlayan ulusal kurtuluş hareketleri, Afganistan ve İran devrimlerinin başarısı, başta Filistin olmak üzere Arap alemindeki devrimci-ileri güçlerin artan direnmesi, Ortadoğu'da emperyalist çıkarları iyice sarstı. Türkiye ve Kürdistan'da bu dönemde gelişen devrimci mücadeleler, emperyalizmi tehdit eder boyutlara ulaştı.

Kendi çıkar sistemi parçalanan emperyalizm, yeni bir sistem oluşturmak ve çıkarlarını güvence altına almak için, askeri müdahale hazırlıkları da içinde olmak üzere günümüzde yoğun bir çaba sürdürmektedir. Daha çok sert yöntemlere eğilim duymakta, işbirlikçi faşist diktatörlükler oluşturarak, halkın ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini bastırmaya çalışmaktadır.

Buna karşılık, Ortadoğu halkın yllarca erteleden toplumsal sorunları ile çözümü engellenen ulusal kurtuluş ve birlik sorunları günümüzde içege-rek, halkın ulusal kurtuluş hareketleri, gelişen yeni modern temel üzerinde ve derin bunalım koşullarında, sosyalist ülkelerin ve ulusal kurtuluş hareketlerinin yakın etkisini duyarak, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı hızla gelişmektedir. Bu hareketlerin, doğru önderlik ve sağlam temellerde, biribirleriyle yakın dayanışma içinde gelişmeleri, onlara zafer yolunu açacak ve emperyalizme ölümçül bir darbe vurabilecektir.

Ortadoğu'da toplumsal ve ulusal sorunların günümüzde ulaştığı boyutlar, onların çözümünü gündeme getirmiştir. Bu durum, bölgeyi, kapitalizm ve sosyalizm güçleri arasındaki bir savaşın içine sürüklüyor olup, bu savaş giderek gelişmektedir. Bu savaşın sonuçları, bölgenin stratejik konumu ve zengin kaynaklarından dolayı sistemler arasındaki dengeyi önemlő ölçüde değiştirecektir.

Dünya ölçüsünde, kapitalizm ve sosyalizm güçleri arasındaki dengeyi değiştirmede, Ortadoğu'nun yeri ve rolü ne ise, Ortadoğu'da devrim ve karşı-devrim

güçleri arasındaki dengeyi değiştirmede de, Kürdistan'ın yeri ve rolü de odur.

KÜRDİSTAN HALKININ ULUSAL SORUNU

Kürdistan, köleci ve feudal dönemler boyunca, zaman zaman beylikler biçiminde serbest gelişme imkânı bulmuş olmasına rağmen, genel olarak yabancı egemenliğin işgal ve istilasına maruz kaldı. Feodalizme Arap egemenliğinin girilen Kürdistan'da, X. yüzyılda Arap egemenliğinin yayılmasından, XVI. yüzyılda Osmanlı ve İran egemenliğinin gelişmesine kadar geçen dönemde, çeşitli işgal ve çatışma ortamında feodalizm gelişti.

Feodalizme karşı kapitalizmin doğup gelişme çağında, Kürdistan'da, katı bir feodalizm ve yabancı feodal egemenlik hüküm sürdü. Batı Avrupa'da kapitalizmin geliştiği dönemde güçlenip Ortadoğu'da yayılmaya başlayan Osmanlı ve İran feodal imparatorlukları, Kürdistan'ı aralarında bölüşüp egemenlikleri altına alarak, bu toprakları, hem biribirlerine karşı tampon bölge olarak kullandılar, ve hem de kapitalizmin etkisine kapalı, durgun bir feodal yapı altında tuttular.

XIX. yüzyılın ikinci yarısında yarı-sömürgeciler haline gelen bu iki imparatorluk, emperyalist savaşa kadar çeşitli yollarla, Kürdistan'a kapitalizmin girmesini engellediler. Dünya kapitalizmin gelişip emperyalist aşamaya varmasına rağmen, Kürdistan, kapitalizmin etkisinden uzak, ağır feodal yapı altında tutuldu. Bu durum, Kürdistan'da, ulusal kurtuluşu bir gelişmeye olanak tanımadı.

Sömürge ve bağımlı ülkelerin yeniden paylaşımı için girilen birinci emperyalist paylaşım savaşında, Osmanlı ve İran imparatorlukları, dolayısıyla Kürdistan'da önemli bir paylaşım alanı oldu.

İki Dünya Savaşı Arasında Kürdistan

Emperyalist savaş sonunda Osmanlı imparatorluğunun yıkılması ve İran Şahının büyük sarsıntı geçirmesi, savaştan emperyalizmin yayılmasından ve Ekim Devrimi temelinde sosyalist Sovyetler Birliği'nin doğması gibi önemli gelişmeler, Kürdistan üzerindeki dış baskıyı iyice yayılatarak ulusal kurtuluş için elverişli dış koşullar yarattı.

Ama Kürdistan'ın iç koşulları, ulusal kurtuluş için hiç de elverişli değildi. Toplum tam bir feodal gerilik ve durgunluk içindeydi. Tümyle ulusal gelişmeden uzak olan Kurt hakim sınıfları, yüzüllardır işbirlikçiğe alıştırlımlıydı. Egemen olan feodal gericilik ve aşiretçilik, ulusal duyguların gelişmesini engelliyor, toplum mezhep ve aşiret çatışmaları içinde tutularak ulusal gelişmeyi yoldan de zehirleniyordu. Böylece ulusal kurtuluşu gerçekleştirecek bir iç gelişmeye olanak tanımıyordu.

Kürdistan'ın bu durumuna karşılık, Osmanlı mirasına dayanan ve belli bir gelişmesi olan Türk burjuvazisi, bu elverişli dış koşullardan yararlanarak, içinde de Kurt feodal ve aşiret reislerinin desteğini sağlayarak, gelişen Yunan işgaline karşı Türk ulusal kurtuluşunu zaferle ulaştı, 1923'de bir devlet kurmayı başardı.

Türk burjuvazisi, belirlediği sınırlar içinde Osmanlı egemenliğindeki Kürdistan'ın da hemen hemen tümüne alıyordu. Oysa Güney'den İngiliz ve Fransızlar, Irak ve Suriye ile birlikte Kürdistan'ın da bazı bölgelerini işgal etmişlerdi. Böylece Kürdistan üzerinde İngiliz ve Fransız emperyalistleriyle Türk burjuvazisinin bölüm savaşı ortaya çıktı.

1921'de yaptığı anlaşmayla Fransızları mücadele dışı bırakın Türk burjuvazisi, ulusal kurtuluş savaşından zaferle çıkışa ve Sovyetler Birliği'nin destekini alma gibi, elverişli konumundan yararlanarak, 1923 ve 1926'larda da İngilizlerle anlaşıp Kürdistan'ın önemli bir kesimini elinde tutmayı başardı. Böylece, Türk burjuvazisi ile İngiliz ve Fransız emperyalistleri arasındaki bu yeni bölünmeye, Kürdistan, önceki iki parçalı olma yerine dört parçalı hale geldi.

Her alanda örgütlenmesini gerçekleştiren Türk burjuvazisi, bir yandan devletçilik temelinde kendi kapitalist ekonomisini geliştirmeye çalışırken, diğer yandan da Kuzey-Bati Kürdistan'da feodal ve aşiret reislerinin güçlerini kırıp, yerine kendi egemenliğini güçlendirmeye çalıştı. Kürdistan üzerindeki baskıyı bu doğrultuda alabildiğine artırdı.

Artan baskı, bir yandan Kurt feodal ve aşiret reislerinin otonom çıkarlarını tehdit ederken, öte yandan Kurt halk kitlelerini oldukça zor duruma düşürdü. Halkın gelişen tepkisini giderek ayaklanmala dönüştüğü görünen Kurt hakim sınıfları, bu durumdan kendi çıkarlarını korumak için yararlanmaya çalışılar. Halkın, kendi çıkarları için bağımsız döşüşebilecek bir güçte olmadığı, buna önderlik edebilecek proleter bir sınıfın bulunmadığı bu ortamdan

yararlanan Kurt hakim sınıfları, ayaklanmaların önderliğini ele geçirdiler ve bunları kendi çıkarlarına kanalize ettiler.

1925-1940 yılları arası, Kuzey-Bati Kürdistan'da yoğun ayaklanmalar ve çatışmalar dönemi oldu. Sırasıyla Palu-Genç-Hani, Ağrı ve Dersim isyanları, geniş boyutlara ulaşmalarına rağmen, geri ve çağdaş önderliklerin, modern Türk burjuva devleti karşısında tutunamaması sonucu, çok ağır bir biçimde ezildiler. Haklı bir temelde gelişen bu ayaklanmalar, önderliğin geriliği, ulusal yapıdan ve birlikten uzaklığını, halkın çıkarları yerine daha çok hakim sınıfları aile ve aşiret çıkarlarını korumaya yönelik olarak parçalandırmışlığı, modern örgüt ve mücadele yöntemlerinin kullanılmayı gibi nedenlerden ötürü, değişik zamanlarda parça parça geliştiler ve ulusal bir hareket düzeyine ulaşamayarak kolayca yenildiler. Zaten böyle bir önderlige sahip olan ayaklanmaların, modern ve örgütlü Türk devleti karşısında başarı sağlaması pek mümkün de değildi.

Ayaklanmaların bu özelliklerinden yararlanan Türk burjuvazisi, kendi modern temeline dayanarak, 1925-1940 yılları arasında, Kuzey-Bati Kürdistan'ı boydan boya işgal etti. Ayaklanmaları en kanlı yöntemlerle bastırdı ve bunları bahane ederek halka karşı katliamlar uyguladı. Kurt feodal ve aşiret reislerinin yerel güçlerini büyük ölçüde ezerek, kendi askeri ve siyasal egemenliğini kurdu.

Diştan Türk burjuva işgalinin geliştiği bu dönemde, Kuzey-Bati Kürdistan'da, feodal toplum yapısı varlığını sürdürdü. İşgal koşullarında ekonomik yaşam daha da kötüleşirken, sosyal yapıda da bir gelişme olmadı. Siyasi güçleri büyük oranda kırılan Kurt hakim sınıfları, Kürdistan pazarından uzaklaştırıldı, yerine, Türk kapitalizminin gelişmesinin askeri ve siyasal koşulları yaratıldı. Büyük çapta ayaklanmaların ortaya çıkmasına rağmen, ulusal kurtuluşun objektif koşulları gelişmemiştir olduğundan, bu ayaklanmalar böyle bir niteliğe dönenemediler.

İki savaş arasında Kuzey-Bati Kürdistan'da bu gelişmeler olurken, Güney Kürdistan'da durum daha farklı oldu.

Güney Kürdistan'ın büyük bir kesimi, Irak Arap toplumuyla birlikte İngiliz emperyalizminin egemenliğinde kaldı. İngiliz emperyalistleri, daha çok Arap hakim sınıflarına dayanarak, Irak Arap toplumunu ve Güney Kürdistan'ı egemenliği altında tuttu. Kurt hakim sınıflarıyla ikinci dereceden bir ilişki geliştirdi ve bu ilişkiye de daha çok, Arap hakim sınıflarından daha fazla taviz koparmak için tehdit unsuru olarak kullandı.

İngiliz emperyalizminin egemenliği altında kompradorluk biçiminde olan kapitalist gelişme, Arap toplumuyla sınırlı kalarak, Güney Kürdistan'a yansımıdı. Güney Kürdistan, geri feodal toplum yapısı içinde kalmaya devam etti. Kurt feodal ve aşiret reisleri, eski güçlerini korudular; hatta zaman zaman İngiliz emperyalistleriyle Arap hakim sınıflarının ortaklaşa yürüttükleri baskıcı ve saldırganlarını, direnmelerle geri puskurttuklarından, güçlerini daha da geliştirdiler. Bu dönemde, Güney Kürdistan'da feodal toplum yapısı varlığını ayne sürdürdüğünden, ulusal kurtuluş için objektif koşulları gelişmedi.

Fransız egemenliği altında kalan Kürd toplumunda da, bu dönemde Güney Kürdistan'ın büyük parçasındakine benzer gelişmeler oldu.

Birinci emperyalist paylaşım savaşından büyük bir sarsıntı geçirerek çıkan İran Şahlığı, belli bir süre sonra İngilizlerle işbirliğini ve Sovyetler Birliği'nin desteğini sağlayarak kendini toparlayıp, 1925'lerde merkezi bir devlet olmayı başardı. İran'da güçlenen merkezi otoriteye karşı, Doğu Kürdistan'da tepkiler doğduysa da, feodal toplum yapısının varlığını sürdürmesi ve hakim sınıflarının yüzüllardır Şahlığa işbirlikçiğe alıştırlımlı olması nedeniyle, bu feodal önderlikte tepkiler kolayca ezildiler.

İki savaş arasında, İran'da gelişen komprador niteliği kapitalizm, Doğu Kürdistan'a yansımıdı. Feodal-komprador sosyal temele dayanan Şahlık, Kürdistan üzerinde merkezi otoritesini kurduysa da, sınıf temeli nedeniyle Kurt feodal ve aşiret reisleriyle fazla çatışmaya girmeden ve onları da kendisine işbirlikçi ve sosyal dayanak olarak kullandı. Şahlığa işbirlikçiğin temelinde, hakim sınıflarının güçlerini koruduğu Doğu Kürdistan'da feodal toplum yapısı varlığını sürdürdüğünden, modern ulusal kurtuluşun objektif koşulları gelişmedi.

DEVAMI GELECEK SAYIDA

Dünya ölçüsünde, kapitalizm ve sosyalizm güçleri arasındaki dengeyi değiştirmede, Ortadoğu'nun yeri ve rolü ne ise, Ortadoğu'da devrim ve karşı-devrim

çalışıtlar. Halkın, kendi çıkarları için bağımsız doğu-şabilecek bir güçte olmadığı, buna önderlik edebilecek proletler bir sınıfın bulunmadığı bu ortamdan

www.arsivakurdi.org

Basın açıklaması...

Başтарafı S: 1'de

1- Silahlı Filistin'in varlığını Lübnan'dan tasfiye etmek.
2- Lübnan'a, kendisine bağlı,ırkçı, faşist ve 'İsrail' tipi bir rejimi yerleştirmek ve ardından İsrail siyonizmi ile Lübnan faşizmi arasında barış imzalamak.

3- İşgal altındaki Filistinli halkımızın omuzlarına özerkliği zoraki yüklemek.

4- Kurtuluş yolu tıkanmış ve Irak halkın eliyle yıkılmayı bekleyen Irak rejimini kurtarmak.

5- Mısır yönetiminin, adına Arap safları dedikleri saflara dönmesini kolaylaştırmak.

6- Halkından korkan Enver Sedat ve Hüsnü Mubarek gibi teslimiyetçiliklerini açıktan ilân edemeyen ve başında işbirlikçi Ürdün yönetiminin bulunduğu Arap gerici yönetimlerini kurtarmak ve teslim olmalarını kolaylaştırmak.

7- Suriye yönetiminin dize getirip teslim olmasını sağlamak.

Siyonist işgalin hedef ve sebeplerinin başlıcaları bunlardır. Ama siyonist işgalciler ile koruyucuları bu hedeflerini gerçekleştirebilirler mi?

Bizler, siyonist düşman Lübnan topraklarının tümünü işgal etse de, şimdi yaptığı gibi Beyrut'u kuşatma altına almış olsa da ve hatta Filistin direniş güçleri Beyrut'tan çekilmek zorunda kalsa da, bunun İsrail'le çatışmanın bittiği anlamına gelmediğini söylüyoruz. Herseyden önce bizler, halâ düşmanı Güney Lübnan'da, dağlarda, Bekaa'da vuruyoruz. İkincisi; Beyrut'ta 75 gün direndik. Bunlardan da önemli birim esas varlığımız işgal altındaki topraklardır. Ürdün, Suriye ve çeşitli Arap ülkelerindeki etkinliğimizin yanı sıra, çeşitli düzeylerdeki etkinliğimiz de (askeri, siyasi, kitlesel) halâ sürdürmektedir. Siyonist düşmanla olan çelişkimiz antagonist bir çelişkidir. Bu mevcut çelişkinin şurda veya burda direkt bir toprak işgaliyle sona ermesi mümkün değildir. Zaten düşmanın bazı noktaların dışında tam bir egemenliği de söz konusu değildir.

Başa belirttiğim gibi Lübnan'ın geri kalan topraklarında günlük gerilla eylemleri aralıksız devam etmektedir.

Modern Filistin Devrimi 1965'te doğdu, geçen on yıl boyunca sarfelenen tüm tasfiye çabalarına rağmen, bugün halâ ayaktadır. İşgalin hedeflerini ilgilendiren bir başka konu da Filistin mihveriyile korunmadan, Arap gericilerinin kendilerini kurtaramayacakları bir darlık içinde bulmalarıdır. Son olarak özerklik görüşmelerini sürdürmek zorunda kaldılar. Lübnan'da Beşir Cemayel'i Cumhurbaşkanlığına aday göstermeleri üzerine Lübnanlı müslümanlar ve içteki güçlerden bir muhalefet ortaya çıktı. Suriye ise, gerek içte ve gerekse Lübnan'da dize getirilmek istenmesine rağmen, Camp-Dawid anlaşmasını ve Arap gericilerini reddetti. Üzerinde oynanan komplolara ve Lübnan'da bitirilmek istenmesine karşın, Filistin Devrimi bugün Arap halkı için daha açık ve anlaşılır bir mesele durumuna geldi. Bu ise gelecekte atılacak adımları etkileyeceleri önemli bir faktördür. Arap gericilerinin durumdan (ortamdan) yararlanmaya çalışıkları doğrudur. Fakat diyalektik ve tarihi materyalizm halkın vuracağı darbelerle bu gericilerin mutlak yıkılacağını öğretmiştir. Şöyle bir gerilere bakıp örnek alırsak; 1948 yıllarından buyana neler oldu? Bu dönemde birçok Arap gerici yönetiminin yıkılışına -Mısır, Irak vb.- tanık olduk.

Gerici Irak yönetimi, siyonistlerin Lübnan'ı işgale başlamasından önceki dönemde içinde bulunduğu darboğazdan daha büyük bir darboğazla karşı karşıyadır. O zaman İran kuvvetleri yine İran'daydı. Fakat şimdi Irak'ın Basra kenti civarındadırlar.

Mısır yönetimi üzerindeki tecrit çemberini açma hususuna gelince; bizler, Arap gericilerinin bu doğrultudaki faaliyetlerinin geçici olarak başarıya ulaşabileceğini düşünüyoruz. Ama bu başarı aynı şekilde uzun ömürlü olabilir mi? Böyle olabileceği sanmıyoruz. Mısır halkı ve siyasi gücü, Filistin ve Lübnan halklarını destekledi. Hatta Aziz Sitki gibi bir şahsiyet bile, Mısır, Camp-Dawid anlaşmasından çekilmemiş ve İsrail ile ilişkilerini kesmediği müddetçe bakanlıkta görev almayı reddetti. Bu tür tutumlar gelecek açısından önemli işaretler değil midir?

Bir daha ve tüm inancımla belirtirim ki, Lübnan'a yapılan siyonist işgal kesinlikle hedeflerine ulaşamamıştır. Almanya, İtalya ve Japonya'daki faşizm de, II. Dünya Savaşı yıllarında Avrupa ve Asya'daki geniş toprakları işgal edebilmişti. Ama gidişi ne oldu?

FHKC olarak, İsrail'in girdiği bu savaşın, geçmişteki Arap-İsrail savaşlarından tamamıyla farklı olduğunu düşünüyoruz. Bu savaş daha uzun, askeri, ekonomik ve insan kaybı açısından düşman için daha küllefli olmuş ve düşman saflarında çelişkiler yaratmıştır.

Geçmişte, savaştan birkaç gün sonra, Tel-Aviv, Yafa ve Hayfa'da ahalı sevinçle caddelerde oynuyordu. Ama bu savaşta onbinlerce kitle Begin, Sharon ve Samir'e karşı protesto gösterileri için sokaklara dökülüyordu.

İsrail, uluslararası düzeyde de şimdiden kadar eşi görülmektedir bir tecrit çemberiyle karşılaştı. Tüm dünyada İsrail'in yanında yeralan yalnızca ABD oldu. Buna rağmen bu tecrit çemberi ABD'yi bile az da olsa İsrail'den uzak kalmaya zorladı (ABD'nin siyonist yoketme uygulamalarına devam edilmesi halinde dünya kamuoyunun tepkisini daha çok çekmekten korktuğunu Güvenlik Konseyi'ndeki ABD temsilcileri de belirtmektedir).

Bu arada yanımızda kararlılıkla yer alarak, bize maddi, siyasi ve diplomatik her alanda destek veren Sovyetler Birliği'ne de biraz deşimemek istiyorum. Sovyetler Birliği'nden yakınmanın yararı ve değerini yoktur. Bizler, sorunun esas olarak bize, ancak ikinci plana Arap ve diğer uluslararası müttefiklerimize bağlı olduğunu düşünüyoruz. Bazı seslerin Sovyetler Birliği'ni eleştirdiklerini ve çatışma ortamında ortaya çıkan bir takım boşlukların sorumluluğunu Sovyetler Birliği'ne yüklemeye çabalarını görüyoruz. Bir kere daha şunu belirtelim ki; "olumlu veya olumsuz bütün sorumluluklar bu davanın sahipleri olarak bizlere düşmektedir. Ve

bizler hiçbir surette, Sovyetlerin yerimize savaşmasını asla talep etmeyeceğiz."

Ayrıca FHKC'nin, savaşa gecikmeli olarak girmesi ve ateşkesi erkenden kabul etmesi gibi hatalarına rağmen, savaştaki rolünden ötürü Suriye'yi takdir ettiğini belirtmek isterim. Bazı eksiklikleri olmakla birlikte Suriye askerleri kahramanca çarpıştılar. Halkımız bunu unutmayacaktır. Aynı biçimde, yurtsever hareketin önderliğinde, insan gücünün sınırlarını aşan fedakârlıklara katılan ve tüm sonuçları büyük bir coşku ve mutlak bir inançla yükümlenen yiğit Lübnan halkın tarifi tutumunu unutmak mümkün değildir.

Son olarak deşinmeden geçemeyeceğim bir diğer sorun da, Beyrut'tan geri çekilmeye sorundur. FHKC olarak biz mümkün olan en uzun süreyle kadar Beyrut'ta direndik. Ama Beyrut halkına ve düşmanın yarattığı tüm tahribatlara rağmen, Beyrut'ta ebediye kalmak aklimızın ucundan bile geçmedi. Siyonist düşman iki ay aşkın süre içinde kara, hava ve deniz tüm silahlarını, direniş güçlerini Beyrut'tan çıkarmak için kullandı. Ve ABD'de buna ortaklıktı. Bizim direnişimiz hiçbir zaman sonuçsuz değildi. Örneğin 1-2 hafta sonra direniş güçleri kuşatmadan çıktıklarında nelerin meydana gelebileceğini düşünelim. Mahalli ve uluslararası düzeyde siyonizmden simdilik gördüğümüz baskılardan başka bir şey görebilecek miyiz acaba?

FHKC olarak biz, geçmişte olduğu gibi şu anda da FKÖ ve Filistin yurtsever tutumunun varlığını ve birliğini korumaya kararlıyız. Ama geleceğimiz ilgilenecek sunları söyleyebiliriz:

Faaliyetlerimizi yine askeri, siyasi tüm mücadele biçimleriyle sürdürmeye muktedir olacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Zor şartlara rağmen, siyonist düşmanın itirafını reddetmeye devam edeceğiz, Lübnan ve Filistin üzerindeki işgale son verme ve Halkçı, Demokratik bir Filistin devletini kuruncaya dek mücadeleyi sürdürme ile temsil edilen siyasi tutumumuzu kararlılıkla korumaya muktedir olacağız.

Eğer bu tutumumuzu korur ve onu çığneme çabalarına karşı başarılı olursak, o zaman siyonizmin işgal planlarını gerçekten boş bırakmış oluruz. Sorun, siyasi sonuçlara bağlıdır. Gelin nokta, hepimizden, tüm zorluklara rağmen, Filistin ve Araplar düzeyinde, devrimci şiarları elden bırakmadan, bugünkü durumdan dersler çıkaracak ve gelecek için kapsamlı bir yurtsever programla işe başlayabilecek acımasız bir eleştiri beklemektedir. Bizler, geleceğin, halkımızın ve kutsal ulusal sorunumuzun çarşısına geliceceği inancındayız.

25.8.1982

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi
(FHKC)

Ebu Ali Mustafa

Avrupa'da ölüm orucunu...

Baştarafı S: 1'de

ve ölüm orucuna sayfalarında yer verdi. Eyleme 40 kişinin katıldığı bildirilmektedir.

Öte yandan Hollanda'daki bir gurup BIRKOM taraftarı da 19 Ağustos 1982 günü ölüm orucunu desteklemek amacıyla Amsterdam'da «Hollanda Haber Ajansı»nı işgal etti. Yine aynı şekilde kamuoyunda yankısını bulan bu

eylem de Hollanda basınında yer aldı.

Ayrıca yine BIRKOM tarafından Avrupa genelinde yazılı olarak yapılan basın açıklamalarıyla, çeşitli demokratik kuruluşlar ve ilerici çevrelerle savaş esirleriyle dayanışma çağrıları yapıldığı bildirilmektedir.

★★★

Sömürgeci cellatlar Diyarbakır'da bir PKK

Baştarafı S: 2'de

len bağımsızlık ve özgürlük özlemini ve geleceğin Bağımsız, Birleşik ve Demokratik Kürdistan'ı uğruna verilen soylu kavgayı bastıramayacaktır. Ne azın saldıruları, ne cinayetleri ve ne de yalan ve demagogileri sömürgeci-faşist cuntayı, günden güne yükselerek tüm Kürdistan halkını saran kutsal bağımsızlık ve özgürlük ateşi karşısında yokolmaktan kurtaramayacaktır.

PKK taraftarı olan Asker DEMİR, Ankara'nın Tuzluçayır semtinde oturmaktaydı. Yoğun olarak Kürdistanlıların oturduğu bir semt olan Tuzluçayır, 12 Eylül sonrasında hedfelenen ilk mahallelerden birisi oldu. Yapılan operasyonlar sonucu birçok devrimci ve yurtsever tutuklanarak işkene edildi. Asker DEMİR'de yapılan bu operasyonlar sonucu tutuklanmış ve Diyarbakır işkene cehanelerine getirilerek aylar süren insanlılığı işkence ve baskınlara maruz bırakılmıştı.

★★★

Mardin ve köylerinde operasyon ve tutuklamalara hız verildi

Baştarafı S: 2'de

Aşiret ve mezhep ayrınlıkları gibi sömürgecilikten kaynaklanan çelişkilere karşın, yurtsever bilincin geliştiği ve kitlelerin ulusal kurtuluşu hareketin etrafında kenetlenerek mücadeleci eğilimlerini ortaya koydukları bu alanlarda yeniden körkulenmiş aşiret çatışmaları ile, halk içindeki yurtsever bütünlüğe parçalamayı ve suni çelişkileri derinleştirerek devlet etkinliğini artırmayı amaçlamaktadır.

Sömürgeciler, bir sahnekârlık örneği olarak Anayasa'yı oylama yasası sunacakları önumüzdeki günlerde geleceğin bir halk muhalefetini engellenmek isteneceği gelişmelerin ortaya koyduğu bir gerçekdir. Ancak, sömürgecilerin başvurduğu bu uygulamalar, onların ne ölçüde desteksiz ve temelsiz oldukları göstermekten öteye geçemeyecektir. Yurtsever halk kitleleri, karşı karşıya oldukları tüm caniyan uygulamala-

Diyarbakır Cezaevi'nde devrimci direniş...

Baştarafı S: 1'de

üyesi M. Hayri DURMUŞ ve enternasyonalist savaşçı Kemal PİR'in de bulunduğu 40'a yakın savaş esirinin başlığından ölüm orucuya yendi boyutlar kazanan devrimci direniş büyük bir kararlılıkla sürerken, ölüm orucuna girenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Ölüm orucuya PKK'lı savaş esirleri, 21 Mart katliamıyla birlikte hızlandılarak sürdürülerek baskısı, işkence ve cinayetleri, göstermelik birer kurum haline getirilen sömürgeci mahkemeleri, savunma haklarının gasbedilmesini, yakınlarına uyuganan psikolojik ve fiziksel baskıyla görüşme yasağını protesto etmektedirler.

M. HAYRI DURMUŞ KOMADA!...

Serxwebûn'a ulaşan son haberlere göre ÖLÜM ORUCU 45. gününü doldururken eylemi kırmak isteyen sömürgeciler tarafından sürekli işkence altında tutulan ölüm orucundaki savaş esirlerinden PKK-MK üyesi M. Hayri DURMUŞ komaya girdi. Eylemde yer alan diğer savaş esirlerinin durumlarının da giderek ağırlığı bildirilmektedir. Ailelerinin görüşmelerine bile izin verilmesi ise, tutukluların akibeti hakkında kaygıları artırmaktadır.

Direnişin merkezi durumunda olan Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde ardi ardına giriştiği katliamlar yoluyla devrimci direniş ruhunu yoketmek isteyen sömürgeci-faşist cuntanın, bu yeni direniş karşısında büyük bir korku ve paniğe kapıldığı gözlemlenmektedir. Her ne pahasına olursa olsun direnişi kırmaya çalışan cuntanın, bu amaçla yeni yöntemlere başvurduğu, sürekli işkence ve tecrit hükümleriyle de yetinmeyerek, ölüm orucundaki bir gurup savaş esirini başka bir cezaevine naklettiği bildirilmektedir.

★★★

JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ, DOZA PKK

"TEKOŞINA SERXWEBÛN Ú AZADIYA KURDISTAN JI TUTANAQÊN MAHKEMÊ BÜYE MALÊ DİROKÊ"

Dest pêk di hejmara derbasbûyi deye

Dî wê demê da ji xwe ez ne li Diyarbekir bûm ji. Vê tiştê min di rojnamê da xwend. Ta kû di rojnamê da xelet ji nivisandibû. Bas tê biramîn "va Ali Dursun hat revandin. Ji hêla xwe de hat kuştin" bi vi tewri wek ji polis xeber hatiye "ji hêla hevalen xwe da hatiye kuştin" min bi vi awayi bîhist wê hingê.

Vê hingê dixwazim li ser niqtek giring ecepmai bî sekînim. Ew ji eve; mahkemên gel. Ev mahkemên gel tenê jibona Siwerekê û Hilwanê derbasibin. Wekidin li ti mintiqêñ din derbas na bin. Dixwazim li ser va mahkemê gel xeberbîdim. Mahkemên gel, tewreki mahkemên demokratine. Gel yetkiya xwe bi xwe tê da bikartine. Ev di nav Proxrama Partiye û armanca wê da heye. Lî, bê hakimiyeta Partiyê di hêleki da û bê karanina sazûmaneki mahkemên gel bî ci awayi tê sazkirin? Hukmê wi derbas nabe ki. Ger kû hukmê wi derbasbibe, yani kû hêleki xistibe destê xwe rizgarkiribe, elbet li wê derê ewê mahkemê xwe li dar bixe û ewê bixwe mahkemê bîke, sazûmana xwe avabike. Lî iro Kurdistan dibin hukmê dewlet a Türk deye. Dibin sazûmana wi deye. Hukkûkê wê derbasibin. Ji hêla wê da hukm li ser her tiştî heye. Yani mahkemên gel tiştî wûsa tineye. Ger kû hebûna minê ji bibîhistina. Dibêjin kû, efendim, me vi kesi cezakir û hewqa dayê. Ta kû di derheqê mahkemên gel de gellek tiştîn ecêpmayi tê gotin.

Em bêjin kû; bî xorkeki ra em rûniştine, bi hev û du ra çay vedixwun, çixarê dikşînîn ez hîma jêra meseleki vedikim ditina tevgerê nisan û diyarê wi dikim. Dî vê meselê da ji gruba Batmanê hîn kes li vê derê hene. Vana şahidin. Qismek ji wan razandina mini li derva ji pê agahdarin û bircibûn û belengaziya min ji zanîn.

Bî kurti, mîvanhîziya gel hebû. Dawetiya va xorta me ji dest bernedida. Hetta qismek em bêjin; kîncê me qirêjûn, em li malê dîminin. Şeveqê kîncê paqîj dîdane me, işlik didan, me işlikê xwe ji diguhart. Ev ne ji bona min tenê; ev ji bo hevala tev wûsabû. Yani foneka me tinebû. Ji merkezê an ji cihki dîn pere ne dihatin û bi wa me aboriya xwe ne dikir. Ger çûna gundekî, bajareki û vê derê û wê derê hebûna û em rûniştina; hemşeriti, dostani û ji naskirinê bû. Ji merheba ki bû. Car ji di rê de hinga di otobusda me hîn kes nasbikirina edresa wi disitend û em diçûne cem wi, bi hevaltiya wi me kesa nasdikir. Havaltı çedîkir. Bî vi awayi idiolojiya tevgerê diherikand wêderê. Ta dawa ya sala 1978 yi bi vi awayi domkîr.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Lî Batmanê mayî?

GIRTÎ- Na. Xebata min ta nîvê sala 1978 yi bi vi awayi derbas bû. Ta tebaxê û tirmehê wûsa meşîya.

Lî vê derê dema ji hîn girtiya pîrs tê kîrin, ji wan re ev pîrs tê kîrin; propaxanda kijan tekoşina kîriye? Ev ji dibêjin kû propaxanda vi û vi tiştî kîriye. Min bi xwe propaxanda tu eylemeki ne kîriye. Tê min ne kîriye. Min propaxanda Marksizm-Leninizm kîriye. Min propaxanda şoreşa gelê Kurdistan kîriye. Ez bi bir û baweriya Marksizm-Leninizm li ser; dewletê, demokrasi, rîxistinê netewi, tekoşina rizgariya netewi û li ser pîrsgrîka leşkeri axivime. Lî ser van pîrsgrîka bî zîman hemberi kîriye; lê, propaxanda eylemê tew ji bîni va min ne kîriye. Misaleki; li cihki li gundekî kû rûniştibîm, bêjîm kû; di derheqê Suleymana, ajaniya wan, zîlm û zorbaziya wan wana de pişti sala 1978'an pozberi û tekoşinek heye bi vê çeta feodal û aşîr. Lî gund rûnidîm. Cî dikim? Paşverûriya mala Suleymana, ajaniya wan, zîlm û zorbaziya wan û tewrê tevgerê û tekoşina li diji wan heye û rastiya vê tevgerê bahsîkir. Weki min kesê din ji dikir.

Lî vê derê ji kesare tê pîrsin. Te propaxanda kijan eylemê kîriye? Ew ji dibêje viya-wiya hwd. Bî esasi wan ji weki min; qeysa kû dizanîn li ser dewletê, demok-

rası, netew, rewşa kû Kurdistan di navdaye, rewşa abori, siyasi û sosyalî anîne zîman bî zanebûna xwe, bî rasti an ji bî çewti. Yani propaxande bî vi an ji bî wê eylemê nayê muqayesekirin. Hê zêdetir li ser rewşa kû welat têdaye, bî ci awayi evê xelas bîbe, tekoşineki bî ci awayi hewcîye, kijan alet û bî ci awayi bî karibin li ser va ez xeberdame. Hê zêdetir ji kesen min bi wan re xeberdida yên kû gotinê min fambîkîn li wê qeyse bin, xort û ronakbir bûn.

Ew, nayê vê manê. Tê bî karkera, gundi û kesen din re ne peyivime. Min bi wan re ji xeberda. Xortekî gundi dema xwest kû werim cem mala wi, min vê ji dest berneida û dicûm. Yani bî gîrseyan re bî ci awayi dan û sitendin dîbe, ci jê ra lazime, ciye wi kuderêye, xwazi qahwe, komal, sendiqe, xwazi ji gund, rî, kuçe be vê fîrsendê min ji dest bernedida. Min feyde jê dit. Propaxande bî şexsi min meşand. Niqte di derheqê ditina tevgerê da kêmahî hinga kû çêbûn. Li serê derbas dibûm, dema kû ew kesen ji min zêdetir ditina vê tevgerê zanibûna, rasti wan dihatim, min pîrs ji wan dikir. Ez ji wa rî cibêjîm? Mesela; di derheqê rîxistinê da ci bî parêzîm. Kijan ditinê binim holê, li serê min xeberda. Ew ilmê kû min disten diherikan cem gîrseyen gel min tekoşîna vê da.

Kebatê min ê bî vi awayi ta sala 1978 meha Heziranê an ji meha Gulanê bûnizanîm wê hingê domkîr. Yani bî umûmi min bi her rengi propoxande kîr.

Dî bûyereka li Diyarbekir da navê min dane. Hê laqayı bûm. Dî bûyera revandina Ali Dursun de. Ev ne raste. Ji xwe ez neketim eylemê wûsayî. Bî zêdeyi 1-2 neqîl min qûriyeti kîriye. Yani ji cihki tiştî bîriye. Bêjin ku, ez li Diyarbekir. Bo civîneki, xeberdaneki, an ji bî yekî ra naskirina me çêbûye, em bûne heval jîbo kû pêre dan û sitendinê xwe serrast bikin dicim Batmanê an ji Bîsmîl. Cihê kû ez herimêkê ezê ci bikim? Pîrtûkekiye, rojnamekiye an ji kovarekiye ez bi xwe re dibim. Bî zêdeyi va tiştî min kîriye. Ji va pêştir neketime tiştî din.

Mesela, ew mahkemên gel tê binavî kîrin, tê gotin kîrin ku vana endamê partîyê ji mahkeme dikin, hukum derheqê wanâ ji derdixin. Ceza dide va ji. Halbüki di "tütük" a partiyê de dibêje ku "di mesela hukum sitendîna derheqê endamê partiyê, komita merkezi a partiyê vê hewlî qurûla disiplinê dîke. Qurûla disiplinê ceza dîde." Ani bo ku parti derheqê endamê xwe da ceza bîstîne qurûlê wê hene. Dî "tütük" ê de ev heye. Dî vê "tütük" ê û "tütük" a asli de ji ev heye. Dî "tütük" a partiyê de, endamên partiyê bî ci awayi tên cezakîrin, cezayê bî ci awayi evê bîn sitendin û mewkiya ku vê bîkarbine têde xûyaye. Bî gotin ji ku nayê holê, ev ne mahkemên geline. Ev ne ya gotinêye ji.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Aneha, ew sebebîn ku kişandîn ser fîkra Kurdistanê kijanîn? Jîbo çê Kurdistan dibêjin? Bo vê te tarixê vejinandiye?

GIRTÎ- Min vejinand.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Ji kijan qeynaixa vi tetkik kîriye. Pêkanîna viya tarixi bîci awayiye? Û dibêji ku ez marksistim. Te da diyarkîrin ku, Marksizm, li diji ırkçîtiyê ye. Vi dibêji û bo ci lîser vi kari dîsekîni. Dî nav van fîkrê te de dijheviti tuneye?

GIRTÎ- Ji hêla xwe va, ev pîrsa limin bû, ez gellek ecêpmayi dibinim, ku ez bi ci awayi û kingê gîhiştîme fîkra Kurd û Kurdistanê. Lî vê pîrsê ez gellek ecêpmayi mam. Bella ku ev têgîhiştîn di rojekî de çenabe. Ez bistûşes salime. Ku dan û sitendinê min bi vê tevgerê re bê berçav, ani dema 1976 bê hisê mîrov, wê hingê ez bistûşek salibûme. Ta vê demê di jîne de bi gellek kesa re têkiliyê min çêbûne. Dî xwinim, dibinim, û dijberi dikim. Elbet ku

ezê ji bîvîm xwedîyî fîkrekî. Ji hêla min ve, hebûn û tinebûna Kurda dibe ku né peyvandin, dijberiya vî çênebe. Dijberiya vê ez mesele nabinim. Lewra ki ev bi gellek zelali li holêye. Ku ew, bî devê karbîdestêne dewleta Türk ê resmi da ji tê zîman. TRT herçewa "gruba etnik" dîde diyarkîrin ji. Lî, weşînên Tîrkiyê ê din, ta ku neha vê na'nibûn zîman lê aneha gotin Kurdistan bî weşin tinin holê. Ev gellek eeépmayiye. Wek tê biramîn, ku faşîst tê zanîn serekê MHP'ê, Türkes ji, jîber pêşketîna İranê, derheqê Azerî û Kurda de gotin li ser rejîma Humeyni da der û li diji va qırkırinê ku Humeyni pîktîne jîbo dewlet tevr deyne gotin kiribû. Min bi xwe li Tîrkiyê ê ku di derheqê Kurdistanê de nîvisen derketîne û derheqê Kurdi de weşinên ku tîbûne, kijan min xiste destê xwe, min in xwend. Bi vê ji nesekînim. Bi gumanîya li di kitêbî de, pîrtûkekekê de yek gotinek tenê be ji derheqê Kurdistanê hebûna min wê di xwend.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Te kijan tiştâ xwend.

GIRTÎ- Min bi navê "Tarixa Kurdistan a Nûdemî" ku li Almanya ji hêla weşanê Ronahi de hatîbû weşandîn û çapkîrin min wê xwend.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Bellê anî "Ronahi".

GIRTÎ- Di sedsaliya nêzdemîn de tekoşîna li ser Kurdistanê ji hêla Halfin de hatiye nîvisandin, ji hêla Komal hatîbû weşandîn, wê xwend. "Gelê Kurd ê Bê Avukat" Pîrtûkek bî vi navi hebû min wê xwend. Di "Seyehetname" Ewliya Çelebi de, cihê ku di derheqê Kurda de nîvisi bû wê xwend. Di tarixa Osmaniya de qismen der kêmnetewiya de hatiye nîvisandin. Tarixa Osmani a ku İsmail Hakkî "Uzun Çarşı" bî heşt cild nîvisandiye min wan xwend. "Kurd û Koka Kurda" bî va navi pîrtûk hebûn, min wan ji xwend, ku yek ji wa ya Osman Nuri ye, min wê xwend. Bi navê Kurda, pîrtûka Bazıl Nikitin min xwend, hwd., hwd.. Ani tiştî ku derheqê Kurda de ezê têde peyde bikim min wan dixwend. Ez tiştîku din ji bêjîm. Ji hêla Kurmayê ve pîrtûkek hatîbû weşandîn min wê ji xwend. Navê wê ji "Serrakînên dema Cumhûriyetê" bû. Dema li ser pîrsgrîka netewi dîsekînim û li Ankarê bûm wê xwend. Têde li ser serrakînên dema cumhûriyetê tê seknandin. Têde politika dewletê bi zelali ku li ser Kurdistanê ye tê diyarkîrin. Di wê weşinê de ji wek min gotin kîrin, ew ji derheqê Kurdistanê de dibêje. Heyfe ku min wêya gişteki nexwend. Ger ku bi ketîna distê min, min vêya gellek dixwesta minê jê hin kêmhevok bistendîna. Serhîldana Şêx Seid, û derheqê tevgera Dersimê de, politika ku hatiye ajotin, cihê wan, derheqê wa de tişt na hebûn. Lî min şeveki tenê çav lê gerand. Lî wêder, bi zelali dihate nîvisandin.

Ji xwe ger ku pîrsgrîka Kurd û Kurdistan tînebûna, ew kesen ku li ser Kurd û Kurdistanê dîsekînin evê ew ji tînebûna. Ew ne hewcebûn. Bûyeren sosyal û civati bûyeren bi vi awayine ku, hinga ku dema wan xwe hember dîsekînin. Ani, civat, netew, cin û parti û organizasyon armançen ku nikarîbin pêkbinin, wan danayîn pêşîya xwe. Ger ku ew armancen nikarîbin pêkbinin deymin pêşîya xwe, ewê serê xwe li kevirdin. Çîma sala 1900'di de, 1600'di de, 1700'di de ta ku 1945'an de, 1950 û 1960'i de Partiya Karkeren Kurdistan tînebûn. Apocîti tiştî awha tîneye. Hewqas kes ne ji ber dîziya kera, û hespa li vê derêne, an ji ne ji ber sûçen din, ew ji bûyera siyasi li mahkemê seknandine.

Ev tiştîki gelleki zelale. Ez dikarim derheqê diroka Kurda de ji zanîstî bidim. Lî, dijberiya hebûn û tînebûna Kurda bê feyde dinbinim. Ev tişt xûyaye.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Belê. Pîrbi kurti.

GIRTÎ- Derheqê diroka Kurdistanê è min...

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Ana ev gotinê te kîr li gora ditina hin kesaye, an ji xwedîyê bingehêne te ji qeynakevi va da diyarkîrin?

GIRTÎ- Hin ji va, li gora geneeta şexsi, hin ji ji van xwedi bingehin, ji qeynakevi. Mesela min diroka Heredot xwend. Heredot derheqê Kurda de hin tiştâ dibêje. Ew diyarê wan, ê wê hingê, weki iro tewrê san'at û nîvisi tînebûn. Elbet ku ew ji li gora geneeta xwe dînvisin. Ani Med bi vi awayine, bi wê awayine hwd. An ji di ya Ewliya Çelebi de, dewlet, li Kurdistanê ji Heskîf 23 qase zêr distine, va; li bajarê Diyarbekirê 128 qase zêr distine. Ji daka'yê hewqasi distine. Ani li gora wê ditina xwe dînvisine. An ji, min derheqê Tîrka de nîvis xwend. Neqla ewili di sala 1040'de hatîna wan û Kurdistan tê gotin. Ü pêşî hevditîna wan û Gur'a çêdibe. Dan û sîtan-dinê wanê wê demê ku bi Gur'ra re çêbûne, nîviskarê dirokê tinin zîman. Li gora vê demê tewrê wa tîneye. Ew li gora ditinê xwe vana dibêjîn.

Yeyni vê ji, ev ji heye. Hatîna Kurda ji vêderê, an ji, ji cihki dinê, ev ne gelek giringe. Wek ez dizantim, ji Awrupa Bakûr, ji hêla İskandinav û ji beriyen Rûsyayê...

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Vê kijan nîviskar dînvisine. Dibêje ku ji İskandinav hatîne.

GIRTÎ- Derheqê vê de nexwedi xebata vejinandinê me. Lî, dîderheqê vê pîrsgrîke de hevalê Abdulla bî firehi xwedîyê vejinandinê ye. Ev tiştîku min got, di nîvisa xebata vejinandina wi de hebû. Min xwendibû. Bi vi awayi hat gotin. Ji hêla hîna de ji tê gotin. Dî pîrtûkên M. Zeki de û di yê İhsan Nûri de, Zînar Sîtro ji bi vi awayi dibêje.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Beri miladi di sala çendan de?

GIRTÎ- Bo sala hezari tê gotin. Ew jibona min gellek giring nine. Jîbo min Kurd ji vi an ji, ji ırqekî din dîbe ku hatîbe.

HAKIMÊ DURIŞMÊ- Başe. Li Tîrkiyê, fîkrekâ bo Kurdistanê tu çewa ewk dîki. Ji İskandinav tên lê, dewleta Kurdistanê li vê mintiqê sazbîkîn ev fîkîr ji kuderê tê?

GIRTÎ- Ev bo min negiringe. Ha ji İskandinav, ha ji Amerika Latini, ha ji vêderê û wêderê hatîbe. Ev negiringe. Li vêderê tevi nava gela bûye, ji tarixê virde ev ji heye ku Kurdistan tê nişandan, li vêderê bi cih bûye û erd gîrîye, li serê jîn kîriye. Ji xwe di tarixê da bi deha û sedan gel hene gellek ji van tarixê da hundabûne. Hatîne paqîkîrîne. Hînek ta iro hebûna xwe domkîrine. Me Aka'ya xwend, me Eti'ya xwend, Etrûsk'a xwend. Me Galler xwend. Me xwend û xwend. Dî pîrtûka M. Emin Oktay û pîrtûkên dibistana nîvi de, hebûna gellek qewma heye. Dî navbera va qewma pozberi û berberi heye. Hin ji wan di nav organizasyonê siyasi de bi cih ketîne. Ü dawiyê hatîne helandinê. Lî hin ji wan ji, bi organizasyoni xwe dom kîrine. Ü pêşdiçin û tênen merhala millî û dîbin millîyet. Ü di vê rewşa xwe da di hola tarixê de cih distine. Ani ev negiringin. Dî pîşketînê da tevihev bûna va gela heye. Lî Kurd heye. Çanda vi geli heye, ê xwedîyê vi zîman û vi çandî...

ORTADOĞU'DA, TÜRKİYE'DE VE KÜRDİSTAN'DA MEVCUT DURUM, MUHTEMEL GELİŞMELER VE DAYATAN GÖREVLER

İsrail'in Lübnan'a saldırısından sonra Ortadoğu dengesinde köklü değişiklikler beklenmektedir. Gerek emperyalizm ve işbirlikçilerinin geliştirmek istedikleri karşı-devrimci blok; gerekse anti-emperyalist blok açısından, her bakımdan yeni durumlar söz konusudur. Mevcut statükoyu ne emperyalizm, ne de devrimci güçler çıkarlarına uygun bulmamakta, değiştirmeye çalışmakta ve bu anlamda mevcut dengenin bugün, sonderece nazik bir noktada geçtiği görülmektedir. Bu durum karşılıkla devrim ve karşı-devrim güçleri, yeni değerlendirmeler yapmakta, geleceğe yönelik yeni ve daha net stratejik yakışıklar geliştirmeye çalışmaktadır, geçmişte başarısızlıklara yolaçan nedenleri değerlendirek gelişime sağlayabilmek için yeni taklit yönelikler içine girmek zorunda kalmakta, böyleselikle de gelecekte dengeyi kendi lehlerine çevirebilmek için yoğun bir mücadeleye girişme gereğini duymaktadır.

Bölgemizde denge bugün, her zamanından daha hassas bir noktaya gelip dayanmış bulunmaktadır. Yani, dünya çapındaki gelişmelerin merkezi haline gelen bölgemizde, dengenin hızla değişebileceği koşulların olgunlaşması söz konusudur, ve birçok gözlemci bunu rahatlıkla görebilmektedir. Bölgemizdeki bu durumun uzun süre devam etmeyeceği, dengenin yakın bir gelecekte şu veya bu biçimde değişeceği hemen herkesce bilinmektedir. Bu bakımdan gelişmelerin derinliğine incelenmesi geleceğe yönelik faklıyetlerimizin geliştirilmesi açısından büyük önem taşımaktır, özellikle Ortadoğu halk güçlerinin, bu durumu tüm yönleriyle değerlendirmeleri büyük zorluluk arzetmektedir. Özellikle geçmişin kısırları anlayışları ve bu temeldeki mücadele ve örgütlenme pratikleri gelişmeleri karşılamaya yetmemekte, geleceğe yönelik mücadele ve örgütlenmeler doğru bir anlayış temelinde ve sağlıklı bir şekilde gündemleştirilemediğinden sıkıntılardır ve sancılar kendisini daha da fazla hissettirmektedir. Bu durumdan kurtulmak ve bölgemizde geleceğe yönelik, daha güçlü devrimci direniş ve dayanışma ögeleri geliştirmek için, günümüzdeki durumun köklü bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Hangi ülkede ve hangi örgüt olursa olsun, bu değerlendirmeyi yapmak zorundadır. Çünkü ne kadar gelişmiş olursa olsun, bir örgütün, yalnız kendi özgül koşullarını değerlendirmesi temelde yükseltceği mücadele kısır kalmaya ve yenilgiye uğramaya mahkûmdur. Geçmişte ortaya çıkan birçok örnek yanında, bu konudaki en son örneği teşkil eden Filistin Direniş Hareketi, bunun en açık kanıdır. Büyük acılarla ve kayıplara mal olan bu örnekleri bir daha yaşamamak için, günümüz gerçeklerine uygun, doğru bir anlayışı mücadeleye hakim kılmak, gelecekteki başarıların da zorlulu bir koşuludur. Bu anlayışla günümüz Ortadoğu'sunun kısa ve özlü bir değerlendirmesini yapmak, genel bilgilenenmenin ötesinde, devrimci görevlerimizi daha iyi kavramak ve devrimci mücadeleyi daha da geliştirmek, mevcut anti-emperyalist ilerici güçler arasında, daha iyi bir dayanışma sağlamak; ve başarılarla dolu bir geleceği yaratmak için, zorludur.

A - KISA BİR TARİHSEL YAKLAŞIM

Günümüz Ortadoğu'sunun denge durumunu kavrayabilmek için yakın geçmişte bir gözatmak ve özellikle; dengenin şekillenmesinde yakın döneme kadar etken olan sosyal ve siyasal güçleri yeniden değerlendirmek gerekmektedir.

II. Emperyalist savaştan sonra meydana gelen dünya çapındaki gelişmelerin Ortadoğu'ya yansımı, kendine has özellikler taşımaktadır. Tarihsel ve toplumsal koşulların elverisizliği nedeniyle;

dünyanın birçok bölgesinde görülen radikal türdeki ulusal demokratik gelişmeler, Ortadoğu'da köklü bir tarzda gelişmedi. Çin-Hindi'nde ve Afrika'da, sömürgeciliğe karşı radikal ulusal kurtuluş mücadelelerine yönelik olduğu ve önemli başılar sağlandığı halde; bölgemizdeki klasik sömürgecilik adeta kendiliğinden çekilmiş ve yerine bıraktığı işbirlikçi yönetimler vasıtasi ile bölgede emperyalizmin çıkışları doğrultusunda yeni bir statüko yaratmıştır. Özellikle II. Dünya Savaşına kadar bölgemiz üzerinde etkili olan İngiliz ve Fransız emperyalizmi, II. Dünya Savaşı sonrasında klasik sömürgecilik sistemi genel olarak sona erdiğinde ve bu tip bir sömürgeciliği sürdürmeyecekleri gerçeği ortaya çıktıığında, kendi için en elverişli yol olarak, Ortadoğu'da işbirlikçi yönetimleri başa geçirmemi做过, ve denebilir ki tutumları ile ABD emperyalizmi tarafından daha sonra geliştirilen yeni-sömürgeciliği anlayış olarak Ortadoğu'da daha o zaman uygunlamaya koymuşlardır. Bu güçler klasik bir sömürgeciliği zorla ayakta tutmak yerine, mevcut feudal-komprador güçleri başa geçirip, bunları kendine bağlayarak oluşturdukları bir denge ortamında Ortadoğu'daki çıkışlarını sürdürmeye başlamışlardır. Öte yandan toplumsal yapıda hüküm süren gerilik, yüzyıllardan arta kalan ve özellikle de 19. yüzyıldan beri emperyalizmin zorla ayakta tuttuğu feudal durgunluk fazla aşılamadığından, ancak sınırlı olarak komprador nitelikte bir burjuva sınıfı gelişebilmiş, bundan ötürü de toplumda köklü değişiklikleri yaratmaya aday modern sınıfal gelişme oldukça zayıf kalmıştır. Özellikle sanayi proletaryasının gelişimi sonderece sınırlı; gelişmiş sınıflar daha çok feodaller, feodallerden türeyen komprador ve küçük-burjuvaziydi. Çıkarları radikal bir devrimde yatan modern toplumsal güçler henüz yeterince oluşmadıklarından, halkın gücü objektif olarak çok zayıf bir durumda bulunuyor, subjektif yönden ise kopkoyu bir bilincsizlik hüküm sürüyordu. Bu nedenle II. Dünya Savaşından sonra, bölgemizde, köklü devrimci dönüşümler sağlanamadı.

Türkiyeörneğinde de görüldüğü gibi, bölgemizde, çok sınırlı olarak ortaya çıkan ilerici güçler, daha çok küçük-burjuvazi ve ticaret burjuvazisinin bazı kesimlerinden kaynaklanıyordu. Millî burjuvazinin çok zayıf olması, küçük-burjuvazının karmaşık yapısı, emperyalizmin ve feudal sosyal yapının bölgeye hakim olması, bu sınıfların oynadığı devrimci rolün çok cılız kalmasına yol açıyordu.

Burjuva devrimlerinin bölgede bu güçlerin eliyle geliştirilmesinin olanakları, 20. yüzyılda sonderece kısıtlıydı. Özellikle Ekim Devriminden sonra, burjuva devrimleri tarihsel anlamda da sona ermiş, dünya çapında burjuva devrimlerinde, proletaryanın öncülük şartları doğmuş ve bu durum burjuva önderliği daha başından, gericilik ve emperyalizmle uzlaşmağa götürmeye başlamıştır. Ancak başta proletarya olmak üzere emekçi sınıfların hareketi sonderece sınırlı olduğundan, ticaret burjuvazisi ile küçük-burjuvazinin belli dönemlerde çok sınırlı bir anti-emperyalizme yönelik ve ortaçağdan kalma yapıyı üstten dönüşümü uğratmaya çalıştığı görülmüştür. Türkiye'de Kemalizm, bunun ilk örneğini sunmuştur. Buna benzer, ancak ondan daha radikal bir eğilim 1950'lərden sonra Ortadoğu'nun geniş bir bölümünde ve özellikle de Arap aleminde hızlı bir biçimde gelişmeye başlamış, 1970'lere doğru ise bu radikal küçük-burjuva ulusal demokratik eğilim hakim duruma gelmiştir. Baas ve Nasırı hareketin sosyal temeli budur.

Kısaca, II. Dünya Savaşından sonra bölgemizde oluşan denge ve dengenin sosyal dayanakları; bir yanda emperya-

lizmle bağımlılık ilişkileri içinde oluşan feodal ve komprador burjuvazinin işbirlikçi kanadı, diğer yanda zayıf bir sosyal muhalevanın kaynaklanan sınırlı bir anti-emperyalist ve anti-feodal niteliğe sahip ulusal devrimci güçler biçimindedir.

Denge bu yıllarda daha çok, emperyalizm ve işbirlikçilerinden yana bir durumdaydı. 1960'larda, en açık ifadesini CENTO teşkilatında bulan bölgesel gerici güçlerin bu merkezileşmesi yanında, devrimci güçlerin durumu sonderece zayıftı. Türkiye'de işbirlikçi Demokrat Parti yönetimi işbaşında bulunmakta, İran'da emperyalizmin en güvenilir jandarması Şahlık hukum sürmekte, Arap aleminde emperyalizmin bölgeleri yönetimini sonucu olmuş işbirlikçi monarşik rejimler yoğunluktaydı. Emperyalizmin lehine olan bölge dengesini devrimci güçler lehine değiştirecek sosyal gelişmeler henüz zayıf olduğundan, radikalizm tek başına sonderece zayıf bir rol oynayabilecekti. Özellikle Misir'da Nasır Hareketi; anti-emperyalist, anti-siyonist doğrultuda sınırlı da olsa belli gelişmeler kat edebilmiştir, ama ABD emperyalizminin yoğun desteği içinde İsrail siyonizmi, Misir'in önderlik etmeye çalıştığı Arap Ulusal Hareketi'nin başına belâ kesilerek, bu gelişmeyi önlemeye çalışmıştır. Emperyalizm sıkı bir işbirliği içindeki diğer gerici rejimler de, Arap Ulusal Hareketi'nin birlik ve demokrasi doğrultusundaki gelişmesini engellemek için sürekli bir çaba sarfetmiştir. Buna rağmen 1958'de Irak ulusal demokratik bir devrim yaşıyor, yine Cezayir'de klasik Fransız sömürgeciliğine karşı bir devrim gelişiyordu. Ama bu devrimler başlarındaki millî ve küçük-burjuva sınıfların tutarsızlığı yüzünden bir türlü istenilen sonuca gide memişlerdir. Bu hareket, anti-emperyalist mücadelede önemli gelişmeler sağlamla birlikte dengenin emperyalizm aleyhine bozulmasına yetmemektedir.

Ancak, özellikle 1960'ların ortalarından itibaren, emperyalizme karşı yeni güçler uyandı ve devreye girmiştir. Başta Filistin Direniş Hareketi olmak üzere, Türkiye'de, İran'da ve tüm Arap aleminde yeni nitelikte bir bilinçlenme ve örgütlenme faaliyeti, kendini duyurmaya başlamıştır. Türkiye'de yeni bir sol hareketin ortaya çıkması ve gelişmesi daha çok bu yıllarda rastlamaktadır. İran'da da Şahlığı karşı buna benzer bir gelişme söz konusu olmuş, Arap aleminde Baas ve Nasırı hareketten ayrı bir sol hareket gelişmiştir. Türkiye'de daha çok Dev-Genç, İran'da Halkın Fedaileri, Arap aleminde Halk Cephesi, Güney Yemen'de devrimi başarıya götüren Sosyalist İşçi Partisi, yeni güçlere örnek teşkil etmektedirler. Bu yıldardan itibaren burjuva ulusal radikal güçlere ilave olarak, giderek sosyalist nitelikli ve sola daha da açık olan modern güçlerin doğuşuya 70'lere doğru emperyalizme karşı mücadele, daha geniş güçler tarafından geliştirilmeye başlamıştır. Toplumsal yapıdaki gelişmeye bağlı olarak bu dönemde özellikle proletarya ve giderek köylülüğün toplumsal yapısı ile burjuva katlar arasında belli bir gelişme söz konusudur. Bu gelişme, emperyalizmin yeni-sömürgecilik politikaları ve uygulamaları temelinde ortaya çıkmıştır. Bu güçlerin politik hareketi daha çok 70'lere doğru gelindiğinde yoğunluk kazanmış ve bölgemizde, Filistin direnişi bu anlamda en fazla gelişme kaydeden ve tarih sahnesine; emperyalizmi en çok uğraştıran radikal güç olarak girmeye başlamıştır. Birçok ülkede bu temelde benzer gelişmeler ortaya çıkmış, sola açık, hatta marksist-leninist gruplar gelişmiş, yerel gericiliğe karşı daha radikal, anti-emperyalist hareketler ortaya çıkmıştır. Bu anlamda bölgede yeni güçlerin uyanişından ve devreye girişinden söz etmektedir. Arap aleminde, elverişli ko-

numlarından ötürü; küçük-burjuva radicalizmi ilerici nitelikte roller oynamaya devam etmiş, özellikle Libya'da ve Suriye'de ilerici anti-emperyalist nitelikte yönetmelerin işbaşına gelmesiyle, bu alanındaki gelişmeler daha da hızlanmıştır. Arap aleminde bu gelişmelerin bir ürünü olarak Cezayir, Suriye, Libya ve sosyalist bir doğrultuda devrimi derinleştirme durumunda olan Güney Yemen ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasında daha radikal bir eğilimi temsil eden birleşik bir Direniş Cephe'si doğmuştur. 1970'lerde İran'da Şahlığı karşı mücadele hızlanırken, Türkiye'de de sola açılmış büyük bir gelişme söz konusu olmuş, devrimci güçler maddi bir güç haline gelerek toplumsal ve politik uyanış ve örgütlenme alabildigine hızlanmıştır. Yine Afganistan'da gelişmeler hızlanmış, monarşının devrilmesiyle devrimci hareket büyük bir ivme kazanmıştır. Bu bakımdan 80'li yıllara doğru geldiğimizde, bölgemizde 60'larda emperyalizm lehine sonderece güçlü olan dengenin, hızla aşılmaya, devreye giren yeni güçlerle takviye edilen bölge ilerici güçlerin daha hızlı bir gelişme içine girerek dengeyi emperyalizm aleyhine bozmaya başladıkları görülmektedir. Bugün emperyalizm açısından eski statükonun artık yetmediği, ancak yeni bir statükonun da henüz yaratılamadığı, yine devrim güçlerinin eski statükoyu önemli oranda aştıkları ama henüz kendi lehlerine uygun ve kendilerinin önderliğinde yeni bir durumu da yaratmadıkları, her iki gücün de bunu yaratmak için çok büyük çaba harcadıkları bir durum söz konusudur. 80'lere doğru geldiğimizde ve 80'lere durum budur.

GÜNÜMÜZDE ORTADOĞU'DA DURUM

Bu yıllarda Ortadoğu bölgesinde emperyalizm ve ona bağımlı güçler, genelde ağır basmaktadır. Birçok ülkede başı küçük-burjuva ulusal devrimci-demokratik muhalefetin yaptığı bir devrimci kamp ve bu temelde ortaya çıkan çeşitli devrimci gelişmeler söz konusudur. Ama dengeyi emperyalizm aleyhine köklü bir biçimde bozacak olan halkın gücünün etkinlikleri, oldukça zayıftır. Bu nedenle emperyalizmin, Türkiye'de, İran'da ve Arap aleminde dahil birçok ülkede ve somut olarak da Filistin direnişinde görüldüğü gibi, küçük-burjuva önderlikle muhalefi rahatlıkla ezbileceği ve bu temelde dengeyi rahatlıkla kendi lehine döndürebileceği bilinmelidir.

Özellikle son İsrail saldırısından sonra birçok güç adeta tarihsel gelişmenin, tersine doğru işlemeye başladığı korkusuna kapılmıştır. Emperyalizmin azınlık saldırısı gücü olan İsrail siyonizminin nasıl olup da işgal ve istila hareketini bu kadar hızlı bir biçimde geliştirebildiğini, bölge üzerinde emperyalizm lehine bu denli hızlı bir gelişmeyi sağlayabildiğini düşünmek; sosyalist ülkelerle bölge ulusal kurtuluş hareketlerinin neden yetersiz kaldığını sormakta, emperyalizmin saldırılarının nerede devrelığını, ona hangi güçlerle karşı konulacağını, emperyalizmi durduracak temel güçlerin hangileri olduğunu, bu güçlerin nerede, nasıl ortaya çıkarılacağını hesaplamaya çalışmaktadır. Tüm bu sorulara iyi bir biçimde karşılık vermek; önumüzdeki dönemde bölgemizi bekleyen gelişmelerin açıklaması açısından hayatı bir öneme sahiptir.

Son İsrail saldırısıyla açıkça ortaya çıkmıştır ki mevcut denge içinde ilerici ve devrimci güçlerin durumu sonderece yetersizdir. Emperyalizm ve işbirlikçi güçler, daha güçlü, daha tecrübeli ve amaçları doğrultusunda daha rahat hareket e-

Axşun şehitlerinin anısına...

Baştarafı S: 20'de

köyüne bir baskın düzenlediler. Fakat küçük bir çocuğu kendisine siper eden eşkiyabaşı M. Celal Bucak saldırından yaralı olarak kurtulmayı başardı. Gerçekleştirilen bu eylem sırasında güçlü komutan, yüce komünist önder Salih KANDAL şehit düştü.

Bucak'a karşı mücadeleyi örgütleme ve yürütme görevini üstlenen önderlerden biri de Cuma TAK'tı. Salih gibi değerli bir komünist ve güçlü bir asker olan Cuma TAK, M. Celal Bucak'a karşı mücadelenin zorluluğunu ve bunun hayatı geçirilmesinde dikkate alınması gereken hususları söyle dile getiriyordu; "Mehmet Bucak devletle içiçe geçmiştir. Çünkü sömürgeciler, Bucak'ı Süleymanlar gibi altan alta desteklemekle kalmayıp, çatışmalara da silahlı güçleriyle aktif olarak katılacaklardır. Fakat yörende, hatta bir bakıma Kürtistan'da gericiliği dağıtmak, kitleleri örgütleyerek devrime seferber etmek için bu mücadele gereklidir. Devlet, Maraş'ta resmi ve sivil güçleriyle düzenlenen kitle katliamı ile Kürt halkına karşı yeni soykırımlar ve topyekûn imha dönemi açmıştır. Böyle bir dönemde, devletin kendisine bağlı tüm milis teşkilatlarını, aşiretçi-feodal eşkiya çetelerini, ajan örgütleri, hatta reformist-teslimiyeti burjuva milliyetçileri ile sosyal-şoven akımları da harekete geçiricegi gerçeğini hesaba katmalı, buna göre mücadelenin hazırlıklarını yapmalıyız."

(Mazlum DOĞAN-Toplu Yazilar, say. 98)

Daha sonraki gelişmeler, bu belirlemelerin doğruluğunu kanıtladı. Sömürgeciler bizzat askeri güçleriyle Bucak'ın yardımına koşarak, eşkiya çeteleriyle elele köy baskınları düzenlediler, köyleri yakıp yıkarak kitleleri yıldırmaya çalıştilar.

Eşkiyabaşı M. Celal Bucak'a karşı gerçekleştirilen bu eylem, her ne kadar amacına tam olarak ulaşmadıysa da, kitlelerde büyük bir mücadele coşkusuna yolaçarak, çizilen mücadele hattının doğruluğunu kanıtladı. Devrimcilerle bütünleşen kitleler, silahlarına sarılarak mücadele eğilimlerini ortaya koydular. Sömürgeciler ve feodal-eşkiya çetelerinin yakıp yılan saldırlarına, işledikleri cinayet ve katliamlarına karşı birçok köy bizzat silahla karşı koydu.

Kırbaşı baskınından sonra yaşanan gelişmeler kitlelerin kurtuluşu eğilimlerini ortaya koyarken, bu güçlü halk potansiyelinin örgütlü bir güçe dönüştürülmesinin zorunluluğunu da daha yakıcı hale getirdi. Halkın kini ve özlemleri böyle bir mücadele içinde aktif bir direnişe dönüştürülmüş, düşmanın güç ve otoritesi büyük oranda sarsılmıştı.

Ancak belirlenen mücadele hattı ne kadar doğru olursa olsun, bunun tek başına yeterli olmadığı, planlı ve örgütlü bir yapıya kavuşturulabildiği oranda başarıya ulaşabilecegi açıklıktır. İşte Siverek mücadelenindeki eksiklik de buydu. Mücadelenin yarattığı olumlu zemin üzerinde ve Kürdistan kapsamında kitlesel bir gelişmenin sağlandığı bir dönemde, PKK'nın izlediği doğru mücadele hattına rağmen, henüz güçlü bir örgütlenme yaratılmamıştı. Yani, mevcut örgütlenme ve planlamada ortaya çıkan bu yetersizlikler, mücadele çizgisini ve taktığının doğru bir biçimde hayatı geçirilmesini engellemiş, kitlelerdeki coşku adeta mücadelenin yönvericisi haline gelmişti. Bu durum da belirlenen askeri çizginin hayatı geçirilememesine, askeri mücadelenin dağınık şiddet halini almasına yolaçmıştı. Kisaca, örgütlenme halkası yaratılmamış, taktik hat doğru olarak pratiğe aktarılamamıştı.

Fakat karşı karşıya bulunan bu sorunlara rağmen, büyük bir özveri ve yaratılan kahramanlıklarla direniş sürekli yükseltilmişti. Herbir bir destan olan bu direnişler örgütü bir mücadeleyi yaratmamış olsalar da, bunun temellerini hizlamlamışlardı.

Bu dönemin özellikleri, sorunları ve dayattığı görevler en somut ifadesini Cuma TAK ve yoldaşlarının direnişinde bulmaktadır.

Daha mücadelenin ortaya çıktıığı dönemlerden başlayarak yurtsever-devrimci hareket içindeki yerini alan Cuma TAK, inancı, bilinci, yükümlendiği sorumluluklar, korkaklık, teslimiyet ve ihanete karşı duyduğu soylu kini ve yürüttüğü militanca mücadele ile halkın savaşının güçlü bir komutanı ve örgütüsü olduğunu kanıtladı.

Proletarya ve halk önderi olmanın, devrimci bilinci, yüksek cesaret ve fedakârlığı, alçakgönüllülüğü, zorlukları yen-

mede azim ve kararlığı, tükenmez bir inancı ve yılmaz bir mücadele ruhunu gerektirdiğini Cuma TAK'ın kişiliğinde ve mücadelede görebiliriz.

Militan özelliklerini daha okul yılında gösteren Cuma TAK, sömürgeciler, yerel gericilere, sosyal-şoven ve reformist-burjuva milliyetçilere karşı yürütügü kararlı ve direngen mücadeleyle düşmanın boyhedefi haline gelen önder bir PKK kadrosuydu. Mücadelesi ve kişiliğiyle halkın büyük sevgi ve güvenini kazanan Cuma, Siverek mücadelenin kitlesel bir nitelik kazandığı, buna karşılık ağır sorunlarla da yüzüye olunduğu bir ortamda, köy köy dolaşarak kitlelerle bağ kurma, mücadeleyi örgütü bir güç kavuşturarak geliştirmeye doğrultusunda harcadığı yoğun çabalarla önderlik vasfı yaşantısının ve mücadeleinin her anında gösterdi.

Kitlelerdeki mücadele coşkusunu bitirmenin yolunu Cuma TAK'ı katletmeye gören sömürgeciler ve uşakları her fırsatta O'nu ortadan kaldırmanın çarelerini aradılar. 9 Eylül 1979 günü Cuma BOZKOYUN, Ali ÇAT, Sadun DEMİRKOÇ ve Abdurrahman MANAP adındaki yoldaşlarıyla birlikte Bucak mintkasına geçmek üzere Axşun'a giden Cuma TAK'ın köye geliş haberini alan M. Celal Bucak'ın 70-80 kadar çapulcusu köyün çevresini büyük bir kuşatma altına aldı.

Ancak başta Cuma TAK olmak üzere PKK'lı savaşçılar teslimiyeti düşünmeyecek kadar şerefli, vuruşacak kadar yiğitler. Cuma TAK ve yoldaşları sergiledikleri direnişleriyle halka ve parteye bağlılığın ne olduğunu, kutsal değerler uğrına nasıl ölüneceğini gösterdiler.

Direnişin ve devrimci onurun sembolü olan Cuma TAK, kızgın bir çatışmanın sürdüğü ortamda, Bucak'ın eşkiyalanna hitaben yaptığı konuşmasında direnişin anlamını söyle ifade ediyor: "Ben ve arkadaşlarım PKK savaşçılarıyız. Biz Türk devletinin Kürtistan üzerindeki baskısına, sizi bir insan malzemesi olarak kullanan Celal Bucak gibi ağaların halk üzerindeki zulmüne karşı savaşıyoruz. Haklı ve şanlı bir kavganın nefeleriyiz. Ölse de ülkemizin bağımsızlığı, halkın kurtuluşu için öleceğiz. Peki ya siz niye doğuşuyor sunuz? Niçin ölümü göze alıyor sunuz? Sizi mahküm

duruma düşüren Türk devleti ile size her türlü zulmü reva gören, kanınızı sülük gibi emen ağaları için değil mi? Bizler şan ve şereflle gözümüz arkada olmadan olacağız. Ama siz, bu şerefsiz yolda olduğça her gün bin defa olmuş olacaksınız. Karılarınıza, çocuklarınıza diğer yakınlarınıza açlık ve sefaletten başka birsey vaadedebilir misiniz?"

Direnmenin adının bile kabul edilmemiği ve ihanetin çok doğal karşılandığı bir ülkede, gösterdikleri bu görkemli direnişleri ile Cuma TAK ve yoldaşları, onlarca şehidin kanlarıyla kazanılmış mevzileri, kendi kanlarını da katarak korumayı başardılar. Axşun direnişinin büyülü burada yatkınlıkta. Baskı ve terörün artışına paralel olarak, teslimiyet eğilimlerinin de gelişmeye başladığı, bazılarının canlarını yitirme korkusuyla sömürgecilerin önünde soysuzça eğildiği bir dönemde, Cuma TAK ve arkadaşları, Hakilerin, Halillerin ve Salihlerin yolunu seçmekte bir an dahi tereddütte düşmediler. Bu tutumun yüceliğini ve Cuma TAK ve yoldaşlarının büyülüüğünü hangi sözcükler ifade edebilir ki!

Cumaların mücadelede ve direnişinde kendi kurtuluşunu gören yoksul halk kitleleri bu kayıbin acısını her an yüreğinde duyarak, ağıtlarında efsaneleştirirken, düşman da bu olayın "haklı sevincini" yaşadı. Çünkü onlar, Kürtistan halkın bağımsızlığa ve özgürlüğe susamışlığını ifade ederler. Çünkü Onlar, yüzüllardır feodallerin ve her soydan uşakların ihaneti ve teslimiyetle kirletilmiş tarihi, kanlarıyla temizleyen, direnişi bayraklaştıran proletler ve ulusal kahramanlardır.

Bizlere böyle yüce bir direne ruhu miras bırakan Axşun şehitlerini, ölümlerinin 3. yıldönümünde saygıyla andığımız bugünden, bu soylu direnişin gerçek anlamını vermek, halk savaşının sorunlarını ve görevlerini kavramaktan geçmektedir. Onların bıraktığı noktadan mücadeleyi yükseltmek ve zaferle taçlandırmak için, mücadeleyi daha güçlü bir temelde geliştirmenin en temel sorunu olan örgüt sorununa sıkıca sanılmalı, bu konuda kendimizi eğitmeli ve yetkinleşirmeliyiz.

Axşun'da Cumaların ve tüm devrim şehitlerimizin bizlerden bekledikleri budur.

**AXŞUN KAHRAMANLARI
ÖLÜMSÜZDÜR !**

YAŞASIN HALK SAVAŞI !

Aytek'in TUĞLUK'u ölümünün 3. yıldönümünde...

Baştarafı S: 3'te

tezahayalarak Kürtistan'ın hem tümü ile Türkiye'nin bazı büyük şehir merkezlerinde sıkıyon tim ilân etti. Bu, özlemi çektiği faşist iktidara doğru atılan önemli bir adımdı.

Sıkıyonetimin ilâniyla birlikte bütün gücüyle Kürtistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve önderi PKK Hareketinin varlığına yönelik sömürgeci yönetim, Kürtistan halkı üzerinde azgın bir baskı ve zulum uygulayarak kitlelerin devrimci hareketle olan bağlarını koparmak, devrime olan inancını yoketmek ve böylelikle desteksiz biraktığı devrimci hareketi kolayca ezmek istedî. PKK'nın önder kadro, aktif sempatizan ve taraftarlarına yönelik imha, tutuklama ve işkence yöntemlerine hız vererek, onlarca devrimciyi işkence ve operasyonlarda katlederken, yüzlercesini de sömürgeci zindanlara doldurdu.

Bu dönemde yoğun operasyonlara sahne olan yerlerden biri de devrimci hareketin güçlü bir gelişme sağladığı alanlardan biri olan Elazığ'dı. Günlerce süren bu operasyonlarda 22 PKK kadro ve

sempatizanı tutuklandı. Tutuklananlar içerisinde Şahin Dönmez, Ali Gündüz, ve Rıza Sarıkaya düşmana teslimiyeti ve usaklığa kabullenirken, diğerleri 45 gün süren insanlılığı ve akılalmaz işkencelere yiğitçe göğüs gererek PKK'nın direne geleneğine sahip çıktılar. Direnen devrimcilerin başında Aytek'in TUĞLUK yoldaş gelmektedir.

Sömürgeciler, Şahin Dönmez'in devrimci hareket içindeki konumundan da yaranarak teslimiyet eğilimini kesin egemen kılmak ve devrimci hareketin halk içindeki prestijini ortadan kaldırarak kesin bir darbe vurmak istiyorlardı. Ama Aytek'in TUĞLUK ve yoldaşları soylu direnişleriyle sömürgeci düşmanın planlarını altüst ederek onlara unutamayacakları ağır bir darbe indirdiler. Yine, Türk sömürgecilerinin gönüllü usağı haline gelen "dönekler kralı" Şahin Dönmez ve Ali ve Rıza gibi devrimcileşmeyen küçük-burjuva unsurlar en büyük şamarı Aytek'in yoldaşının şahsında yediler.

Sömürgeci işkencehanelerde

soylu direniş örnekleri yaratan PKK'lı savaş esirleri, bu direnişlerini zindanlarda da sürdürerek cezaevi yönetiminin faşist uygulamalarına karşı mücadeleyi yükselttiler. Bu direne karşısında çığına dönen sömürgeciler, 14 Eylül 1979'da faşist beslemeleri vasıtasiyla Elazığ cezaevindeki katliam girişimiyle on'un üzerinde savaş esirini yaraladılar.

Yaralananlar arasında, işkencehane ve zindanda devrimci direnişi örgütleyen ve bu yüzden de özellikle hedef seçilen Aytek'in TUĞLUK yoldaş da vardı. Diyarbakır hastahanesine kaldırılan Aytek'in yoldaş, kendisine verilen kana boya karıştırılmak suretiyle MİT ajanları tarafından zehirlenerek katledildi.

Aytek'in yoldaş, Kürtistan'da henüz yeni gelişmekte olan ulusal kurtuluşu düşüncelerden etkilenerek 1976'larda mücadele içinde yeraldı. Kendisini kısa sürede eğiterek bölgeye sevk bir devrimci kadro haline geldi. Elazığ, Dersim, ve Malatya'da yürüttüğü faaliyetleriyle yüzlerce insanı devrimci saflara çekerek Kürtistan Ba-

ğımsızlık Mücadelesinin saflarında birleştirdi. Güçlü bir propagandacı, fedakârlı, kararlılığı ve cesaretiyle tanınan yiğit bir savaşçıydı. Sömürgeciliğe reformist-milliyetçi ve sosyal-şoven ideolojilere olduğu kadar, Parti içinde düşmanca faaliyetlerde bulunanlara karşı da amansız bir mücadele yürüttü. Tutuklanmasından kısa bir süre önce Parti saflarında ajan faaliyetler yürüten hain Celal Aydin'ın gerçek yüzünü ortaya çıkmasını sağladı.

Yaşamı boyunca, kararlı mücadele ve direnişle halka, Partiye ve yoldaşlarına bağlılığın en güzel örneğini veren Aytek'in TUĞLUK yoldaşı, ölümünün 3. yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

**Yaşasın Savaş Esirlerinin
Şanlı Direnişi!**

**Aytek'in TUĞLUK'un Anısı
Ölümüzdür**

Yaşasın PKK!

Baştarafı S: 3'te

ler için bitmez tükenmez bir bilgi kaynağı, güçlü pratiği ile örnek bir gerilla, bir halk kahramanıydı. Kararlı mücadeleyle sömürgecilerin, feodal-kompradorların ve ajan-muhbir kesimin korkulu rüyası, halkın umuduuydu. Halkın ve Partinin çıkışlarını herşeyin üstünde tutar, koşullar ne kadar ağır olursa olsun kararsızlığa, inançsızlığa ve ihanete asla izin vermezdi. Anarşizmin, revizyonizmin, milliyetçiliğin ve şovenizmin amansız bir düşmanıydı.

Zeki yoldaş, Bağımsız, Birleşik ve Demokratik bir Kürtistan uğrına yükselttiği kavgada 22.8. 1981 tarihinde Karakoçan'da sömürgeci-faşist kolluk kuvvetlerince katledildi. Çevresini saran düşman kuvvetlerine karşı verdiği soylu bir direniş sonucu, son nefesinde bağımsızlık ve özgürlük sloganlarını haykırarak şehit düşen Zeki yoldaş, Kürtistan halkın ölümüsüz nefeleri arasında yeraldı.

Anısı, Bağımsızlık ve Özgürlik Mücadelemizde yolumuzu aydınlatan sürekli bir meşaledir

F. A.

Anayasa değil devrim...

Baştarafı S: 7'de

alabileceği ne varsa alıp, posasını bir tarafa fırlatmaya çalışmıştır. Türk burjuvazisinin Kürdistan'da her alandaki politikası çok genel olarak böyle belirtilebilir.

Onun ülkemizde hukuk alanında sergilediği görüntüyü ise, Türk burjuvazisinin bu alandaki barbar uygulamaları içinde hayatını yitiren şehit yoldaşımız Mazlum DOĞAN, PKK Savunma Taslağında şöyle dile getiriyor: "ister-bağımsız, ister sıkıcı-yonetim askeri, ister devlet güvenlik, ister ihtisas, isterse de başka isim ve görünüm altında kurulmuş olsunlar, ülkemizi işgal eden; ekonomik ve siyasal, kültürel alanda halkımızı sömürgeci vahşet altına alıp, Kürtleri millet ve halk olarak yoketmeyi hedefleyen Türkiye devletinin Kürdistan'daki varlığını koruma aracı olan sömürgeci mahkemelerin (ki bunlar Türk hukuk kurumlarındırlar .y.) vereceği cezalar, hemen her gün sınır boylarında, Kürdistan'ın dağlarında ve ovalarında, şehirlerde, köylerde, mahallelerde vb. insan olmaktan başka hiçbir suçu olmayan yüzlere Kürdistan insanına alçakça reva görülen cezalardan daha geçerli olamaz."

Kısaca ülkemizde hiçbir zaman ve hiçbir alana uygulanmamış olan hukuk konusunda, sömürgecilik tarafından sürdürülün ve günümüzde, yaşamı her alanda halkımıza zindan eden tam bir keyfili ve zorbalık hüküm sürmektedir.

Herhangi bir alanda sağlanabilecek en ufacık bir gelişmenin bile, karşısında baştan ayağa silahlı devlet zorunu bulduğu bir ülkede, eğer bir güç gelismek istiyorsa, devrimci zoru örgütlemek zorunda olduğunu bilmelidir.

Bu bakımdan Kürdistan'da yurtseverim, devrimciyim diyen her kişi, örgüt ve partinin önünde, faşist Türk sömürgeciliğinin halkımızı imha etmek isteyen karşı-devrimci zoruna karşı, Kürdistan halkın devrimci zorunu örgütleyip çıkarmak, ulusal kurtuluş örgütlerini geliştirmek, ulusal kurtuluş savaşını derinleştirmek gibi tarihi bir görev vardır.

Ne dün, ne de bugün gündeminde anayasa vb. gibi bir sorun olmuş olan Kürdistan halkı açısından anayasa konusunu tartışmak isteyenler açıktır ki, ancak, sömürgeci faşistlerin tescilli uşakları olabilirler.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki: 12 Eylül faşist darbesi ile önemli kayıplar vermiş olmasına rağmen, gerek Türkiye, gerekse Kürdistan devrimci-demokratik hareketi, günümüzde tam bir toparlanma

ve hazırlık dönemi yaşamaktadır. Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş hareketi arasında, Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi adı altında gerçekleştirilen stratejik ittifak: Türkiye ve Kürdistan halklarının Demokratik Halk iktidarını yaratma mücadelemini güvence altına alıp, zaferre götürecek tek seçenek olarak, halkımızın gündemindeki en önemli yeri işgal etmektedir. Bu nedenle 1980'lerin sonlarına doğru her iki hareketin de Türk burjuvazisine karşı, Türkiye tarihinin tanık olduğu en güçlü muhalefet öğeleri haline geleceği, bugünden görülebilecek bir husustur.

Tekelci Türk burjuvazisinin anayasa, seçimler vb. sahte oyunlarla toplumda istikrar sağlayabilmesi, istikrarsızlığın asıl kaynağı olan kendi hakimiyeti ve varlığı devam ettikçe mümkün olmayacağı.

Askeri-faşist cunta, aylardır sürdürdüğü baskilar ve geliştirdiği yasal tedbirler altında halkın istediği bazı sonuçları almaya zorlayarak bunda bazı başarılar sağlasa bile istikrarsızlığın daha da derinleşmesini önleyemeyecektir. Çünkü cuntanın topluma dayattığı anayasa, en başta hakim sınıflar arasındaki çelişkileri kıyasılarak böyle bir istikrarın sağlanmasına burjuvazının kendi içinde bile imkân tanımamıştır.

Türkiye'de artık 12 Eylül tipi veya buna alternatif değişik tipteki başka darbeler veya faşist gelişmede başka boyutlarda yaşanmayacaktır. Çünkü tekelciliğin iktidara gelmesi için gerekli tüm şartlar ve bunun için gerekli tüm kurumlaşmalar gerçekleşmiştir. Bundan sonra Türkiye'de ve Kürdistan'da yaşanacak şey, El Salvador ve Vietnam'da görüldüğü gibi, devrimle karşı-devrimin, içe gelmesi olacaktır.

Bu bakımdan Türkiye ve Kürdistan devrimci-demokratik güçlerini bekleyen görev, kendi ülkelerinin devrimini örgütlemek, gerekli iç ve dış ittifaklarını gerçekleştirmek, kendi demokratik halk iktidarlarını yaratma mücadelesini yükseltmektedir. Bu nedenle tüm tartışmalar ve dikdikatler sahte anayasa yüttürmacalarına değil, devrim sorunlarının kavranılması ve devrim programlarının hayata geçirilmesine yöneltilemelidir.

Halkımızın bu tür tartışmalarla oyalanıp, faşizme köle edilmesi oyunlarına göz yumulmamalı, tüm halk güçleri devrim için örgütlenirken, ayağa kaldırılmalıdır.

* * *

Bir Kurt kadını...

Baştarafı S: 3'te

luğunu işçidir, köylüdür, yurtseverdir. Mücadele gününün mutlak geleceğini biliyorlar. Buna öylesine inanıyorlar ki diyorlar "biz görmezsek bile çocuklarımız o günü görecektir". Hatta bazları beşikteki çocukların şunu diyor "yavrum ben görmedim, ama sen göreceksin, sen bile görmezsen diğerleri bugünü görecektir." "Bizim kafalarımız şimdiye kadar pas tutmuştu, ama başkaldırış günümüz de gelecektir" Yani halkımız bu insanların tutuklanmadığını, öldürülmediğini biliyor. Ve mücadelein yeniden yükseleceği günü bekliyor.

SORU- Arkadaşların direnmesi, Mazlum'un, Hayrı'nın, Kemal'in, Mehmet Şener'in direnmeleri halk üzerinde nasıl bir etki yaratıyor? Halk onların faşist mahkemeler ve işkenceleri karşısındaki direnmelerini nasıl karşıyor?

CEVAP- Meselâ Mazlum DOĞAN'ın hiç bir şeyi yoktu. Ama tutuklular fazlaıyla etkiliyor, savunmalarını hazırlıyordu. Bu durumdan korkan faşist devlet O'nu hemen öldürdü. Bazi arkadaşlar da var ki, diğer arkadaşlarının kurtulması için onların tüm şeylerini kendi üstüne almış. Arkadaşları için her türlü fedakârlığı yapmış, yapıyor. Bunu gören tutuklu aileleri de "bunlar herşeye katlıyorlar, ölümü

bile göze alıyorlar, bizim de canımız onlara feda olsun" diyorlar.

Hatta hakimlerden birisi de şöyle diyor "keşke benim de bunlar gibi bir oğlum olsayıdı, ben onların dürüstlüğüne, cesaret ve karakterlerine hayran oldum, onlar için söyleyecek söz bulamıyorum" Yani bu direniş düşmanı bile etkiliyor. Onlar da arkadaşlarınıza saygı duyuyorlar.

SORU- Yani kısaca şunu diyebilir miyiz. Arkadaşların mahkeme ve işkencehanelerdeki direnişleri Kürdistan halkı üzerinde olumlu etkiler yaratıyor, öyle mi?

CEVAP- Tabii. Halk üzerinde olduğundan fazla tesirleri var. Özellikle mahkemeler başladıkten sonra insanımız, arkadaşların mahkemelerdeki tavırlarından çok etkilendiler. Onlar için canlarını seve seve vereceklerini belirtiyorlar. Partiya Karkeşen Kürdistan'ın en doğru mücadeli bir Parti olduğuna inanıyorlar. Halk arkadaşları başına basıyor. Özellikle hapishanede arkadaşları görenler, onların konuşmalarına tanık olanlar, Kemal, Mazlum, Hayri, Yıldırım ve Celalettin Delibaş'a hayran kalıyorlar. Ve her zaman onların fedakârlığını konuşuyorlar. Tüm arkadaşımız için bunu söylüyorlar.

* * *

12 Eylül yönetimi

Baştarafı S: 9'da

bugüne kadarki azgin faşist uygulamalarının bir ifadesi; oluşturacağı her türlü kurumlar ise bugüne kadarki uygulamalarının bundan sonra da devam ettiricileri olacaktır. Bu durum, hazırlanmış olan "anayasa taslağında" açıkça görülmektedir ve o, azgin bir faşist diktatörlüğünü ifade etmektedir. Sanki demokratik tartışma ortamında kabul ediliyormuş gibi bir görünüm verilmesi ise, bu işin en açık sahne kârlığıdır.

Cunta bu iki yıllık uygulamaları ile önüne konan amaçları gerçekleştirememiş, hedeflerine ulaşamamıştır. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal bunalımı hafifletmemiş, tersine daha da derinleştirmiştir. Önemli darbeler vurmuş olmasına rağmen Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketini yoketmeyi başaramamıştır. Yoğun çabalarına rağmen Ortadoğu'da varolan çelişkileri hafifletmemiş, devrimci-ilerici güçlerin ezilmesini sağlayamamış, kendisini yakından etkileyen İran-Irak çelişkisini çözmemiş, bölgedeki devrim ve karşı-devrim güçleri arasındaki mücadelenin şiddetlenmesini önleyememiştir. Bütün bunların sonucunda cuntanın içinde bulunduğu çıkmazlar bugün daha çok belirginlik kazanmaktadır. Karşı-devrimci baskı güçlerini koşullarına göre önemli ölçüde yeniden düzenlemiş olsa da, bugün cuntanın geldiği nokta, hızının kesilmiş olması, ağır sorularla ve zorluklarla karşı karşıya bulunmasıdır. Yönetime el koymaya sağladığı yükselme dönemi artık son bulmuş, kendisi için her alanda büyük zorluklar taşıyan bir dönem başlamıştır.

12 Eylül yönetiminin ikinci yılını doldurduğu günümüzde geldiği nokta böyle iken, devrimci hareketlerin durumu da öz olarak söyleyelim:

12 Eylül öncesi, reformizm ve revizyonizm ile bireysel küçük grupların siyasal çalışmadan kopuk şiddetli eylemlerinin ağır etkisi altında bulunan Türkiye devrimci-demokratik hareketi, gelişmeleri doğru bir biçimde göremediği, gerekli hazırlıkları ve ittifakları yapamadığı için 12 Eylül faşist darbesi karşısında devrimci direniş mücadelesini yükseltmemiştir. İçinde bulunduğu dağlıklık, teoride ve pratikte yetersizlik ortamında azgin faşist saldırularla karşılaşınca, ağır darbeler almaktan kurtulamamış, cuntanın yaratığı ağır baskı koşullarında, giderek dağılma, teorik ve pratikte tükenme noktasına gelmiştir. Gelişmekte olan sömürgeci savaşa karşı ulusal kurtuluş mücadelesini yükseltmeye ve bunun hazırlıklarını yapmaya çalışan PKK Hareketi, güçlerinin dağınıklığı ve gerekli ittifakları gerçekleştirememesi nedeniyle 12 Eylül darbesine karşı açık bir direniş mücadelesi yükselmemiştir; devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nice gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgütsel çizgisini daha gelişmiş bir düzeyde izah etmiş,ümüzdeki dönemin devrimci görevlerini açık bir biçimde ortaya koymuştur. Bu görevleri gerçekleştirecek olan devrimci direniş mücadeleleri, devrimci direniş içinde güçlerini koruma, toparlama ve mevcut koşullara uygun daha güçlü bir mücadeleye hazırlama çalışmalarını yapmak zorunda kalmıştır. Ağır baskı koşullarında devrimci hareketin nitel gelişimi düşerken, hareketin nitel gelişimini sağlamaya çalışmıştır. Bu doğrultuda, belli darbeler almış olmasına rağmen geçen iki yıllık süre içinde yaptığı devrimci çalışmaları, dönemin özelliklerini açığa kavuşturmuş, politik, askeri ve örgüts

AXŞUN ŞEHİTLERİNİN ANISINA

Her halkın tarihinde, bağımsızlık ve özgürlük uğrına hayatlarını ortaya koyan yüzlerce halk önderinin tarihe yön veren direnişleri vardır. Çetin bir savaşla ulusal bağımsızlıklarını elde etmiş halkın ulaştıkları bu zaferler, onların kendi bağırlarından çıkarmış oldukları bu önderlerin yol gösterici ve kararlı mücadeleleriyle yakın bir bağ içindedir. Yüz yillardır koyu bir egemenlik altında tutulan Kürt halkı da, eğer daha mücadelenin ilk adımlarının atıldığı dönemde dahi onlarca insanını şehit vermek zorunda kalmışsa, bu, zafere giden yolu dökülen kanla açılması gereğinden ötürüdür.

10 Eylül 1979 günü de, halkımızın acı, ama bir o kadar da anlamlı günlerinden birisi olarak direniş tarihinin sayfalarına girmiştir. 10 Eylül 1979 günü, başta büyük komünist ve halk önderi Cuma TAK olmak üzere 5 PKK Partizanı Siverek'in Axşun köyünde Türk sömürgecilerinin sağa M. Celal Bucak'ın eşkiyaları tarafından katledildiler. Bugün Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi, gerçekleştirdiği görevleri, elde ettiği kazanımları ve sorunlarını kavramak açısından büyük bir önemle değerlendirilmesi gereken bir gündür.

Kapitalist Türk sömürgeciliğinin egemenliği altında bir yokluş sürecine sokulan Kürt halkın gerçek özlemlerini ve öz çıkarlarını dile getirişi, PKK Hareketinin doğusuyla gerçekleşti. İhanetin ve teslimiyetin egemen kılındığı derin bir suskunluğun ve tükenişe gidişin yaşandığı bir ortamda, ortaya çıkan bu gelişim, halkın tarihinde bir dönüm noktasını oluşturur.

Eğer Kürdistan toplumunun içinde tutulduğu bu çağdaşı ve karanlık yapıya karşı, bir canlanışa ve çağ'a ulaşım isteniyorduysa her şeyden önce, ihaneti ve teslimiyeti mahkum eden güçlü bir direniş bilincinin ve hareketinin yaratılması zorunluyu. Başlangıçta çok küçük bir çekirdek olmasına karşın, sömürgeci egemenliğe ve bu egemenlikten kaynaklanan her turden teslimiyetçi ideolojiye karşı çetin bir mücadele içinde gelişen bağımsızlık hareketi, böyle bir direniş idolojisi üzerinde yükselmiştir. Türk sömürgecilerinin ve yerli feudal güçlerin egemenliği altında, köreltilmiş beynlerin bilince, yüreklerin yurtseverliğine, islemez hale getirilmiş enerjinin mücadeleneye açılışı ve daha sonraki yıllarda yaşanan devrimci atılım bütünüyle böyle bir başlangıçın ürünüdür.

Teslimiyete karşı direnişin, uşaklığa karşı devrimci yurtseverliğin geliştirilmesini halkın varlığının zorunlu bir gereği olarak gören bağımsızlıkçı hareket, daha çok küçük bir grup halindeyken dahi sayısının azlığına ve donanımsızlığına alırmaksızın, Kürt halkını çağdaşı bir yaşam içinde tutan ve buna hizmet eden tüm güçlerin karşısına dikildi. Devrimci direniş bilinci ve çizgisini Kürdistan'a taşırarak, sosyal-şovenizme ve reformist-teslimiyetçi akımlara karşı güçlü bir mücadele geliştirdi. Çünkü; sömürgecilikten kaynaklanan bu akımlara karşı güçlü bir mücadele geliştirilmeksin, bağımsızlık bilincinin ve hareketinin geliştirilemeyeceği açıldı. Buna karşılık böyle bir hareketin gelişini kendi varlıklarından bir tehlile olarak gören bu akımların bağımsızlıkçı hareketin gelişmesine engel olmayı bir görev kabul etmeleri de kaçınılmaz bir durumdu. Ve gelişmeler, bunun bütünüyle böyle olduğunu kanıtladı.

Başta sömürgeciler olmak üzere, birçok güçe inanılmaz görünen böyle bir çıkış ve gelişim, kısa zamanda ülkeye yayılarak bir ilgi ve sempati ağı oluşturdu. Hiç bir araca sahip olmaksızın, sadece derin bir yurtseverlik ve Marksist-Leninist bilinçle sürdürulen çalışmalar, henüz atılan ilk adımlar olmasına rağmen yol açtığı gelişmelerle sömürgecilerin hedefi haline geldi. Sömürgeciler, Kürdistan halkı adına atılacak en küçük bir adıma dahi gözümüzulamayacağını ortaya koymak için, daha ilk günden başlayarak saldırısı ve provakasyonlara giriştiler. Bağımsızlıkçı ideolojinin yaratılmasında ve ilk filizlerinin Kürdistan'a taşırılmasında büyük bir yeri olan Haki KARER'in katledilmesi olayında en açık biçimde ortaya koydukları tavır, mücadelenin izlediği çizginin doğruluğunu bir kez daha gösterirken, gerçekleştirmesi gereken görevleri ve karşı karşıya olduğu sorunları da daha açık biçimde gözler önüne serdi.

Mücadeleye yönelik bu açık tehdit

Ama sömürgeciler, Haki KARER'in katledilmesinden sonra beklediklerinin tam tersi bir gelişmeye karşılaşlardır. Sosyal-şoven ve burjuva milliyetçi akımlara ve faşist güç odaklarına rağmen, mücadele hızla gelişip daha geniş alanlara yayıldı. Bir emniyet sübabi olarak devrimci mücadele karşısına çıkarılan faşist güç odakları, bir çok alanda dağıtılarak etkinlikleri kırıldı.

Devrimci mücadeleyi başlangıçta doğrudan karşılarına almak istemeyen sömürgeciler, bu gelişmeyi durdurmak için son kozları feudal-kompradorları devreye sokmakta gecikmediler. Bu kez de bu hain güçler eliyle mücadele önderlerine karşı yeni saldırılar düzenlediler.

Sürekli toprak susuzluğu içinde olan ve feudalizme karşı soylu bir kin duyan yoksul köylülüğün birkez mücadelenin tunduktan sonra nasıl bir güç haline geleceğini bilen sömürgeciler, bu gelişmeyi engellemek, mücadelyeye ve yoksul köylülüğe gözdağı vermek amacıyla, yurtseverliğin çok köklü olduğu Hilvan'da, feo-

rini, yoğunu talan ederek varlığını sürdürmeye çalışan, hain feudal güçlere karşı, yoksul köylülüğün direnişini örgütlemenin, mücadelenin bu alanlarda ve böyle bir direniş zemini üzerinde yükseltmenin zorunlu olduğu gerçeğini bir kez daha kanıtladı. Nasıl ki Haki KARER'in katledilmesi olayı, düşmanın bu yöndeki planlarını ortaya çıkarıp, silahlı direnişin ve her soydan sapık ideolojilere karşı katı bir ideolojik mücadelenin kaçınılmaz bir gereklilik olduğunu ortaya koyduysa; Halil ÇAVGUN'un katledilişi de, dayattığı görevlerle mücadelenin ancak feudal güçlere karşı bir savaş içinde gelişebileceğini gösterdi.

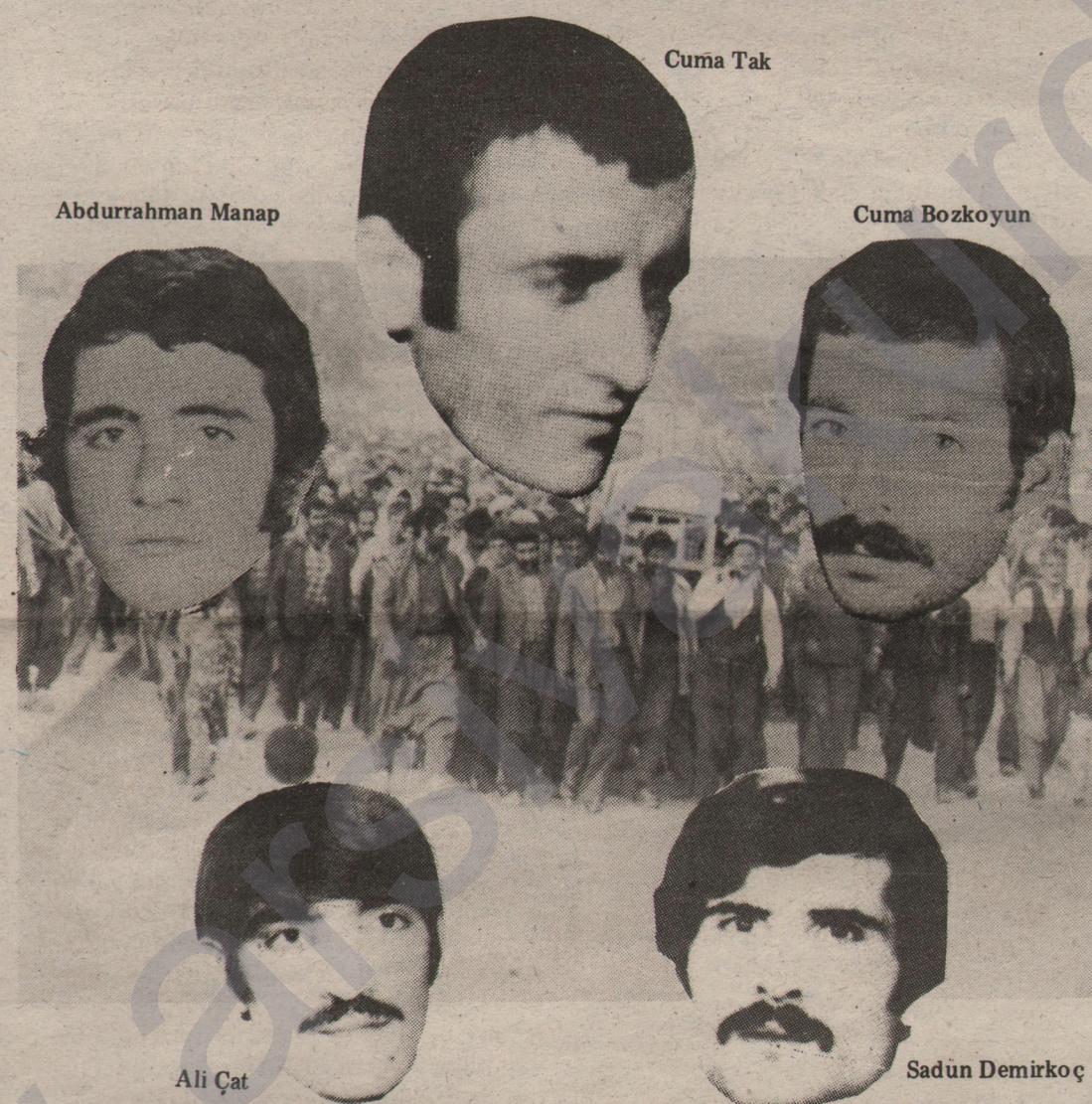
Yoksul köylülüğe dayanarak, feudal güçlere karşı yükseltilen bu mücadele, Kürdistan'da egemen hale getirilmek istenen teslimiyeti parçalayarak direnişin geliştirdi. Yüz yillardır yabancı egemenlerle yerli hain sınıfların elele sürdürükleri baskın ve sömürüye karşı bir çıkış yolu bulamayan, duyduğu öfkeyi bir türlü güçlü bir mücadelye dönüştüremeyen yoksul köylülük, feudal eşkiya çetelerine karşı yürütülen mücadele sonucu, yurtsever-devrimci hareketin etrafında kentlenmeye başladı. Halkın büyük desteğini sağlayan mücadelenin seli karşısına daha fazla tutunamayan feudal çete Süleymanlar çok geçmeden teslim olsun konda kaldı.

Hilvan mücadlesi, sömürgeciliğe ve feudal-komprador düzene karşı halkın taleplerine cevap verebilecek bir mücadelenin yenilmezliğini böyle bir mücadelenin de ancak silahlı bir direniş temelinde, halkın kendi öz davasına sahip çıkışmasını sağlayabildiği oranda başarıya ulaşabileceğini bir kez daha kanıtladı. Kurtuluşa susamış yoksul halkın kitlelerinin bir kez mücadelye atıldıktan sonra, kendi içlerinden nasıl önderler çıkardıklarını, ihanetin ve teslimiyetin kitleler tarafından nasıl küçümsendiğini, çok çeşitli çelişkilerle bölünmesine rağmen, halkın kendi öz davasında nasıl kentlenliğini gösterdi.

Sömürgecilerin, uşaklarının şahsında aldığı bu yeniligi hazmedemeyecekleri ve en erkenden yeni saldırı ve komplolar geliştirecekleri açıldı. Nitekim, sömürgecilerin ülkemizdeki bir numaralı ajansı durumunda olan M. Celal Bucak, Hilvan'da gelişen mücadelenin Siverek köylülüğü üzerindeki etkisini kırmak, Süleymanların şahsında sarsılan güç ve otoritesini ayakta tutmak için, Türk devletinden aldığı fiili destekle yoksul köylüler üzerindeki saldırılarını daha da yoğunlaştırdı. M. Celal Bucak, bir yandan halka saldırttığı eşkiyaları vasıtıyla, talanı, zulmü ve baskıyı alabildiğine hızlandırdı, diğer yandan da kendisi gibi uşaklıyla tanınan diğer feudal çevreleri yurtsever-devrimci harekete karşı örgütlemeye başladı. Bu konumuyla halkın üzerinde önemli bir baskı unsuru, devrimci mücadelenin de ciddi bir engel haline gelen M. Celal Bucak'a karşı savaş açmak artık gerekli olduğu kadar zorunluyu da. Bu, Siverek halkın da kaçınılmaz bir istemiyydi.

Feodal eşkiya çetelerini ve güçlerini dağıtmadan mücadelenin gelişimi açısından zorunlu olduğu gerçeğinden hareket eden devrimciler, Siverek halkın en büyük talebi haline gelen M. Celal Bucak'ı cezalandırmak, feudallerin etkinliklerini yıkmak ve çetelerini dağıtmak amacıyla 30 Temmuz 1979 günü Hilvan'ın Kırabaşı

Devamı S : 18'de

Me gelek şehîd dan,
û hîn jî didin.
Bi dehan bi sed û hezaran
Lê gelek hişin têñ li şûna wan
Li qadan bang dikan
Dibejin bimre kedxwarî bijî serxwebûn
Yan mirin yan serefrazî
Ev doza wê berdewam bike
Ta yek kes bimîne li ser ax'a KURDISTAN

karşısında gelişmenin ancak silahlı bir direnişle mümkün olacağı ortadaydı. Egemenliklerinin tehdit edilişi karşısında çığına dönen sömürgeciler ve uşaklarının azınlık saldırılarıyla karşı karşıya olunduğu bir ortamda, hareketin kitle-selleştirilerek mücadelenin böyle sağlam köklər üzerinde yükseltilmesi en acil sorundu.

dal güçler arasındaki çelişkilerden de yararlanarak Süleymanlar aşiretini donatıp devrimcilerle karşı saldırıya geçirdiler. 19 Mayıs 1978 akşamı düzenlenenleri bir saldırıda, büyük komünist Halil ÇAVGUN'u katlettiler.

Bu saldırı, sömürgecilerle tam bir işbirliği içinde Kürdistan köylülüğünü koyu kararlığın içinde tutan, onların va-

Impressum

V.i.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:

Serxwebûn

Verlag u. Handels-G.m.b.H.

Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr. 12 82 805 (BLZ: 370 700 60)
Postscheck-Amt Köln Konto Nr. 2690 16-507 (BLZ: 370 100 50)

Hollanda	2.50 hfl
Fransa	5.00 ff
Belçika	35.00 bfr
Isviçre	2.00 sfr
Avusturya	15.00 s
Danimarka	6.50 dkr
İsveç	5.00 skr
Norveç	5.00 nkr
Yunanistan	50.00 Dr
İngiltere	0.50 £